

ÅRSBERÄTTELSE 1997

Pärbild: Havsörn
Foto: Jörgen Eriksson

ÅRSBERÄTTELSE 1997.

Styrelsen för Ålands fågelskyddsförening r.f. överlämnar härmed till årsmötet stadgeenlig berättelse för föreningens sjuttonde verksamhetsår, vilket omfattar tiden 1 januari - 31 december 1997.

STYRELSEN

Styrelsen som valdes på föreningens årsmöte den 25 mars 1997, har bestått av följande personer:

Jörgen Eriksson, ordförande,
Göran Sjuls, viceordförande,
Håkan Andersson, kassör,
Lars-Olof Hellman, sekreterare,
Yngve Jansson, ledamot, samt
Tage Fyrqvist, suppleant.

Ordinarie revisorer har under året varit Berit Söderberg och Runa Jansson, med Barbro Toivonen som ersättare.

Under året har styrelsen hållit 5 protokollfördra möten, varvid 29 paragrafer antecknats. Vid styrelsemötena har bland annat behandlats frågor rörande den ornitologiska verksamheten, bemanningen på fågelstationerna, underhållet av desamma samt olika utlåtanden till landskapsstyrelsen.

MEDLEMMAR

Antalet betalande medlemmar var vid utgången av 1997 150 stycken. Hedersmedlem är pensionerade jakt- och naturvårdsrådgivaren Jens Harberg.

PERSONALEN

Stationschefer för fågelstationerna för styrelsens del har varit Jörgen Eriksson och Håkan Andersson.

Jörgen Palmgren från Helsingfors har skött bemanningen för Lågskärs del.

Antti Tanskanen har varit huvudbemannare på Signilskär samt gårdschef för allt från guidning till renovering. Göran Sjuls och Göran Andersson har skött fågelrapportkommitten.

Gösta Lindqvist har skött transporter till och från Lågskär, och sjöbevakningen på Enskär har ombesörjt transporter till och från Signilskär.

FÖRENINGENS EGENDOMAR

Föreningen äger fågelstationen på Signilskär men arrenderar marken av landskapet. Fågelstationen på Lågskär arrenderas föreningen av Sjöfartstyrelsen medan fågelornamentet vid Torpfjärden ägs av föreningen på arrenderad mark. Fågelvårdsstationen i Ämnäs är också uppförd på arrendemark.

FREDNINGSSOMRÅDEN

Föreningens fredningsområden var under 1997 följande:
Storklubb i Föglö,
Kopnäs Rödö, Lågskär, Stora och Lilla Båtskär, Fjärdskär, västra delen av Gloskär, Norra Stegskär med Stegskärsgrund i Lemland,
Signilskär, Enskär, Heligman och Gisslan i Eckerö, samt Södra Sålskär i Hammarland.

EXKURSIONER OCH KURSER

1 maj exkursion.
Medlemsutfärd till Lågskär
Fågeltornens kamp 17 maj
Ljungpiparkväll på Haga-slätten.
Nattsångarexkursion.
Öppet hus på Signilskär 19 juli
Jubileumsresa till Ottenby, Öland
Senhöstsexkursion med medlemsträff.

BOKSLUTET

Föreningens bokslut och ekonomiska ställning presenteras i skild bilaga.

TACK

Styrelsen framför sitt tack till Ålands lanskapsstyrelse, sjöbevakningen, lotsfördelningen och Gösta Lindqvist, som på olika sätt gjort det praktiskt möjligt att upprätthålla verksamheten. Dessutom tack till alla aktiva ringmärkare och ornitologer utan vilka verksamheten inte hade varit möjlig.

Mariehamn den 31 december 1997

Jörgen Eriksson
Håkan Andersson
Yngve Jansson

Göran Sjuls
Lars-Olof Hellman
Tage Fyrqvist

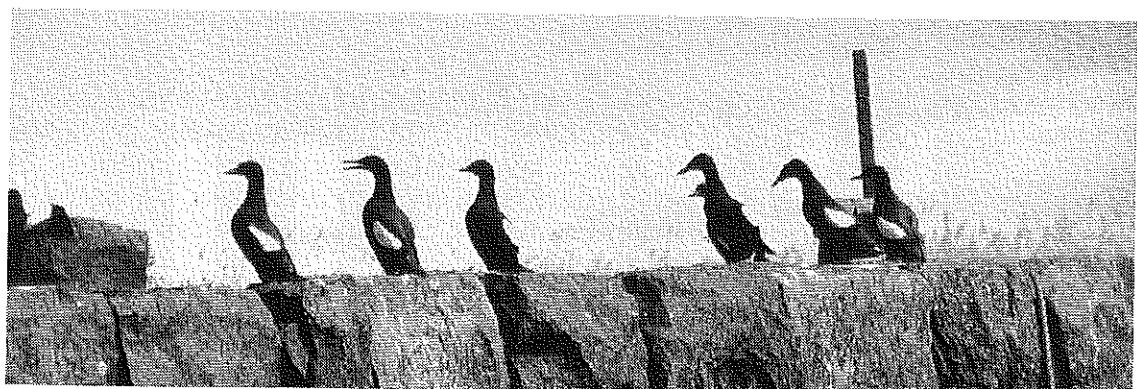

Foto: Rauno Yrjölä

ÅFF:s sjuttonde verksamhetsår

Efter ganska korta diskussioner och stor enighet gick föreningens styrelse redan för ett par år sedan in för att inte fira föreningens sjuttiolsjubileum med några större åthävor. Inte för att det inte skulle ha varit något att fira - tvärtom, en sådan ålder på en ornitologisk förening måste i våra trakter anses som anmärkningsvärd. Nej, men genom att enträget fortsätta sträva vidare med en stomme av uthållig verksamhet som kristalliserat ut under de gångna åren, parat med en del nya ideer som införts vartefter, ansåg vi att vi bäst skulle hedra föreningen och dess anfåder.

Nå, det här är ju inte riktigt hela sanningen. Öppet hus hölls under sommaren - och vilken sommar sedan!

En resa gjordes - och vilken resa sedan!

LRK för Åland fick sin officiella status under hösten - att få ordning på rapporteringen från våra öar både från eget folk och från sporadiska besökare är inte någon vare sig liten eller lätt uppgift - men nog så angelägen! LRK önskas all framgång!

På den byråkratiska sidan kan man väl säga att -97 var ett mellanår. De stora saker som sattes igång tidigare levde sitt eget liv, utvecklades och förändrades utan att göra stort väsen av sig, (NATURA 2000, den nya naturvårdslagen, skogslagen, jakt 2000...)

På Signilskär fortsatte den gradvisa renoveringen med hjälp av villiga krafter, lite saktare, men ändå framåt.

Lågskär är dock materiellt det stora sorgebarnet. Det stora huset går sakta men säkert mot förfall. Trots påstötar till hyresvärdens om att det behövs material - mycket material - har inget annat hänt än att vi fått besked om att det inte finns pengar. Vår andel är ju arbetet. Tyvärr är det så, att om förfallet når en viss gräns kan inte en liten förenings begränsade personella medel och resurser räcka till ens för att bromsa i nedförbacken - farten ökar i stället vartefter. I vårt hyreskontrakt finns det inskrivet att ÅFF ska stå för reparationsarbeten medan sjöfartsstyrelsen ska hålla materialet. Men finns det inget material så går det ju inte heller att reparera. Så, snälla Skärgårdshavets sjöfartsdistrikt, nu behövs det hjälp! Visst vore det synd att en så magnifik byggnad skulle skatta åt förgängelsen, resterna av en epok fyrvaktarkultur finns ju trots allt ännu kvar - vad de gamla uthusen beträffar tack vare ÅFF och många villiga händer. Men ju längre man väntar, desto dyrare blir restaureringen.

Trots allt blev det några droppar glädje i bågaren också för Lågskär. Under några år har föreningen tillsammans med Bongariliitto arrangerat "Ålands Fågelkryss" Denna tävling har inbringat en del pengar som fonderats för att så småningom bli ett strömförsljningssystem på Lågskär. Baserat på erfarenheterna från Signilskär beslöt att satsa på en kombination av vind- och solenergi. Under sensommaren skaffades så en uppsättning basmaterial och meningens var att systemet skulle ha tagits i bruk under hösten. Av olika orsaker blev det inte av, men förutsättningarna inför sässongen 1998 kan sägas vara ljusa...

Ur ornitologisk/faunistisk synvinkel var året lyckat, trots att några laviner av rariteter inte vällde in i landskapet. Häckningen var för de allra flesta arter framgångsrik, särskilt den varma högsommaren och den långa, varma hösten bidrog också till att överlevnadsprocenten säkert blev över genomsnittet.

Som tidigare sades har ÅFF inte haft upp några stora ärenden under året. Däremot förbereds en nyordning för jägarkåren som bäst, en takorganisation som mer centralt skulle behandla olika större jaktfrågor. Detta mot bakgrund av att många aktuella frågor idag är komplicerade saker och jaktvårdsföreningarna är många och ofta små. En intressant sak är att förslaget innehåller representation från naturvårdsorganisationer. Utlåtandet skall vara inlämnat till l.s. senast 5.5.1998. Om någon är intresserad att ta del av remisshandlingarna, hör av er till ordf.

Ordförande

Jörgen Eriksson

ALANDS FAGELSKYDDSFORENING r.f.

RESULTATRÄKNING AR 1997

ALANDS FAGELSKYDDSFORENING r.f.

BALANSRÄKNING AR 1997

Ordinarie verksamhet

Kostnader

Forskning och ringmärkning på
Signilskär fågelstation

Forskning och ringmärkning på
Lågskär fågelstation

Dagtraktamenten

- Transporter

- Diverse kostnader

- Vedtransport

5.853,30

7.521,-

19.457,-

4.158,-

8.049,-

39.185,-

Underhåll av byggnaderna på
Signilskär fågelstation

Underhåll av byggnaderna på
Lågskär fågelstation

Installation av vindkraftverk, Lågskär

Tryckning av årsberättelse
Övrig kontakt med medlemarna

2.717,70 6.656,80

9.374,50

Allmänna kostnader

3.971,60

UNDERSKOTT AV ORDINARIE VERKSAMHET

Medelanskaffning

Medlems- och stationsavgifter
Försäljning av planscher o dyl.

Räntor

7.330,00

2.763,57

50,92

10.144,49

- 13.518,52

Räkenskapsårets underskott

Aktiva

Finansieringstillgångar

AAB Checkräkning

Anläggningstillgångar

Signilskär fågelstation	<u>200.000,00</u>
Lågskär fågelstation	<u>75.000,00</u>
Fågeltorn, Torpfjärden	<u>7.500,00</u>
Summa mk	<u>282.500,00</u>

Passiva

Erfärmmande kapital

Checkräkning med kredit

Eget kapital

Eget kapital 1.1.97	<u>284.358,37</u>
Årets underskott	<u>- 13.518,52</u>
Summa mk	<u>270.839,85</u>

Eget kapital	<u>11.660,15</u>
Summa mk	<u>282.500,00</u>

77.663,01

UNDERSKOTT AV ORDINARIE VERKSAMHET

Förslag till

Jörgen Eriksson

Håkan Andersson

UNDERSKOTT AV EGEN VERKSAMHET

Understöd från landskapet för
ordinarie verksamhet

Räkenskapsårets underskott

Kassör

Revisor

Revisor

Bertil Söderberg

Runa Jansson

Öppet hus den 19.7.1997 på Signilskär

När sommaren var som bäst arrangerade ÅFF ”öppet” hus på Signilskärs fågelstation. Med hjälp av Eckerö företagarförening och Peter Winqvist som ”landbas” ordnades transporterna ut för en billig penning. Eftersom det var högsäsong blev transportkapaciteten något begränsad, något som vi försökte kompensera med flera turer och även med hjälp av våra bussiga grannar, Enskärs gränsbevakningsstation som räckte oss en hjälpende hand.

Orsaken till att just Signildskär blev platsen för evenemanget är självklar: det var här det började den 5.3.1927 med Johannes Snellmans ringmärkningar och observationer, ungefär samtidigt som en kommitte i Mariehamn skissade på stadgarna för den blivande fågelskyddsföreningen.

Programmet på ön bestod av en presentation av Signildskär med lite historia blandat med historier, ÅFF och dess verksamhet i allmänhet, samt Signilskärs fågelstation och dess historia i synnerhet. En rundvandring på ön kombinerad med lätt skådning (solen och värmén gjorde att dagen var mer fågelfattig än t.o.m. genomsnittliga julidagar) efterföljdes sedan med att gästerna bjöds på kaffe med kaka och åländskt svartbröd vid stationen.

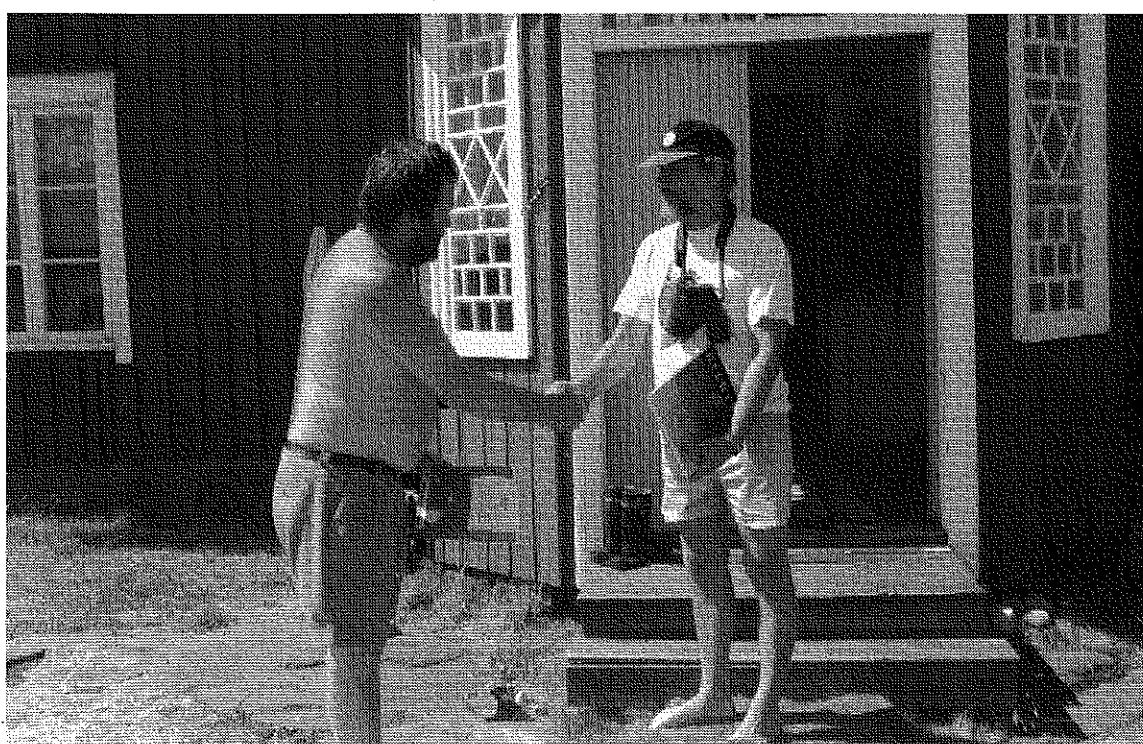
Efter detta fanns tid för samvaro under fria former eller egna strövtåg på ön. Första gänget avlöstes vid 14-tiden av nästa, som fick ungefär samma program. Eftermiddagens specialare efter kaffet blev då Antti och gänget fångade och märkte tobisgrissleungar i hamnen.

Dagen till ära hedrades ÅFF och Signildskär av Finlands Miljöcentralens representant Timo Asanti som framförde lyckönskningar till föreningen, överräckte en bokgåva, samt diskuterade IBA (EU) frågor med föreningen.

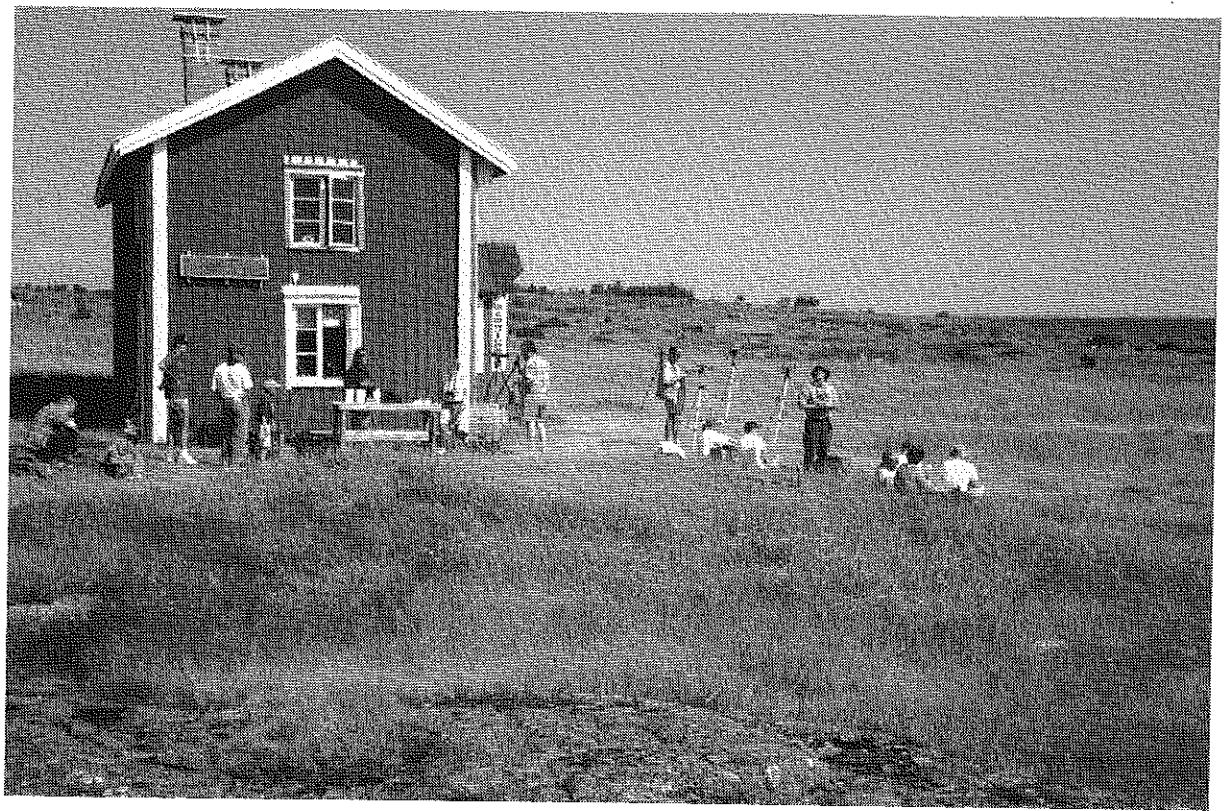
Även från Finlands Naturskyddsförbund kom lyckönskningar.

Kvällen kom, gästerna for och dagen efter skulle alla fara hem till sitt igen. Många soliga minnen rikare.

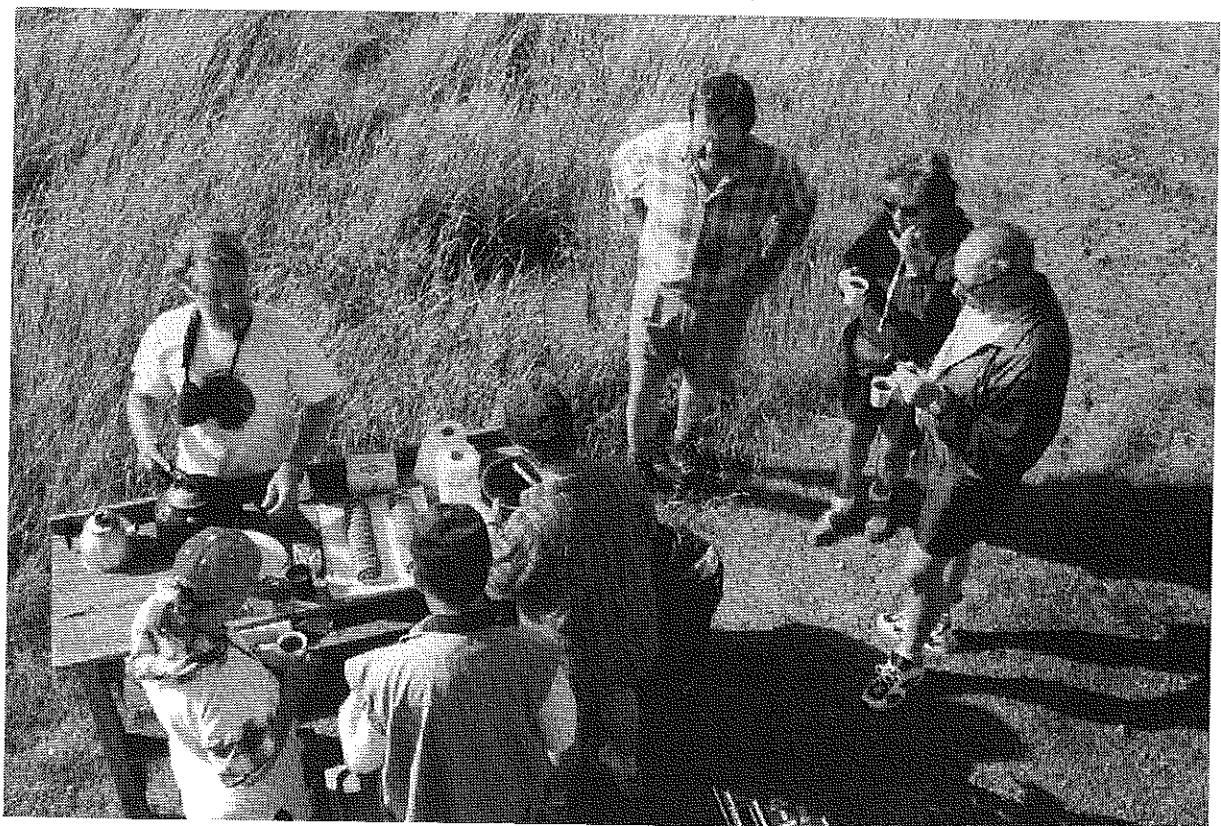
ÅFF vill tacka alla inblandade som bidrog till att göra dagen till den lyckade kombination av kunskapspridande och allmän trivsel som den blev. Gängets yngsta medlem, Sakari Tanskanen ska ha hedersomnämnde för att han orkade med oss andra.

Timo Asanti och Jörgen Eriksson. Foto: Lars-Olof Hellman

Ett tiotal personer utspisades på ÅF:s jubileum den 19.7 1998. Foto: Antti Tanskanen och Markku Alanko.

Lågskärs Fågelstation 1997

Sammanställning av Jörgen Palmgren

BEMANNING

27.3-31.3	*Lauri Mäenpää, Jussi Lindström, *Karno Mikkola,	17.6-24.6	*Jörgen Palmgren
	*Visa Rauste	20.6-24.6	*Juha Tiainen
8.4-22.4	*Jarmo Ruoho	24.6-4.7	*Antero Topp, *Pekka Topp
16.4-23.4	*Anssi Laurila	4.7-19.7	Tom Helenius
23.4-20.5	*Teemu Lehtiniemi	19.7-28.7	*Marti Heikinheimo, Kari Saarinen
23.4-6.5	Lauri Kapari	28.7-5.8	*Karno Mikkola Heikki Frilander
23.4-11.5	*Tatu & Marja Hokkanen	5.8-16.8	Markku O Tunturi, *Ahti & Elisa Vapaavuori
6.5-20.5	Olli-Pekka Liinalaakso, Vesa Tuominen	19.8-2.9	Timo Hietanen
7.5-11.5	*Göran Andersson Roland Staav, Tero Niemi	2.9-11.11	*Petro Pynnönen
11.5-20.5	Jari Salonen	2.9-28.10	Aleksi Lehikoinen
20.5-3.6	Henrik Lindholm, Soili Leveelahti, *Tapio Aalto, Kari Soilevaara, Raimo Aaltonen, *Juha Saari, Petri Pietiläinen	16.9-30.9	Kati Kõnonen
27.5-3.6	Markus Varesvuo, *Antti Below, Heidi Hannula	21.9-14.10	*Antti Mikala
3.6-10.6	Christer Buddgård, Jussi Lindström	7.10-14.10	Jorma Tenovuo
3.6-17.6	*Karno Mikkola, *Göran Andersson	14.10-23.10	*Karno Mikkola, Kimmo Aula
			* ringmärkare

OBSERVATIONER

	VÄRSTRÄCKET			HÖSTSTRÄCKET		
	första	kulmen	sista	första	kulmen	sista
Smålom	29.3 1 m	5.5 29 m	20.6. 2 m	5.9 m	28.9 1p12m	4.11 2p
Gav ste	30.3 2 m	24.5 16 m	29.6 p	8.9 3m	30.9 7m	5.11 1p1m
Sommar: 2.8 p, 16.8 m						
Storlom	28.3 m	27.5 1p283m	20.6 2p	2.9 p	24.9 11m	19.10 3m
Gav arc	16.4 m	29.5 3p408m	28.6 2m	5.9 3m		7.11 p
Sommar: 22-25.7 p, 8.8 2m						
Obest. lom	28.3 m	29.5 1932m		29.8 m	28.9 20m	
Gav sp.	29.3 2m	1.6 918m		1.9 2m	12.10 46m	
Sommar: ex. 28.6 2m, 4.7 2m, 13.7 p						
Vitnäbbad islom	2.6 m (ada imm)					
Gav ada						
Skäggdopping	25.4 p	28.4 3p	(hela juni 2p)	15.7 4p	13.8 12p	14.10 2p
Pod cri	27.4 p	23.5 2p2m		16.7 5p		29.10 m
Grähakedopping	24.4 1p1m	27.4 8p	29.5 2p	24.7 p	9.10 5p	7.11 p
Pod gri			30-31.5 p	4.9 p	10.10 7p	9.11 p
Svarthakedopping	20.4 2p		11.5 p	28.7 p	26-27.8 2p	3.10 2p
Pod aur	25.4 p		13.5 p	31.7-2.8 p	3.10 2p	
Sommar: 21.6 2p						
Stormfågel				2.11 m	Ny art för Lågskär	
Ful gla					nr 302	
Storskärv	övervintrar	18.4 56 m	översomrar	21.7 10p28m	11.9 312p101m	övervintrar
Pha car		21.4 5p56m		22.7 2p24m	24.9 343p76m	
Sommar: ofta 1-10, men ej daglig						
Purpurhäger				18.10 p	Ny art för Lågskär	
Ard pur					nr 301	
Häger	10.4 m		27.5 m	5.7 m	21.7	14.10 p
Ard cin	17.4 p		1.6 m	6.7 3m	3.8 2p14m	15.10 m
Sommar: 20.6 p						
Knölsvan	övervintrar	28.3 28p4m	häckar, 7.6 18p3m	22.7 39p		övervintrar
Cyg olo			13.6 25p2m	27.10 37p1m		
Mindre sångsvan						10.10 m
Cyg col						
Sångsvan	28.3 3p3m	29.3 16m	31.5 2m	8.10 m	25.10 1p38m	(9.11 12p)
Cyg cyg		30.3 8m	2.6 m	12.10 4m	3.11 12p3m	

p = rastande, m = sträckande

	V A R S T R Ä C K E T			H Ö S T S T R Ä C K E T		
	första	kulmen	sista	första	kulmen	sista
Sädgås <i>Ans fab</i>	17.4 12m	21.4 25m	27.4 4m 18.5 5m	7.9 9m 10.9 14m	29.9 43m	2.10 8m 12.10 7m
Spetsbergsgås <i>Ans bra</i>	5.6 m					23.9 m
Blåsgås <i>Ans alb</i>	5.6 m			29.9.12 m 2.10 15m	11.10 57 m	12.10 2m 13-22.10 p
Grågås <i>Ans ans</i>	28.3 7p7m	10.4 30p	häckar	9.9 5p 10.9 7p14m	27.9 43m 13.10 2p48m	13.10 2p48m
Sommar: flera par häckar, max 40p. Sista obs sommarperioden: 13.8 6m						
Kanadagås <i>Bra can</i>	17.4 m 19.4 5m	19.4 5m	5.6 2m 6.6 2p		12.10 11m	13.10 2m
Vitkindad gås <i>Bra leu</i>	3.5 2p 11.5 p	13.5 14m 26.5 9m	6.6 1p5m 9-11.6 p	11.10 236m 12.10 52m	11.10 236m 12.10 52m	15.10 20p 19.10 p
Sommar: 19.6 p, 13.7 p						
Prutgås <i>Bra ber</i>	28.6-1.7 p			23.9 m 2.10 p	11.10 185m	28.10 5m 7.11 m
Gravand <i>Tad tad</i>	14.4 2p 17.4 2p		6.6 2m 12.6 2p		hösten enda	5.9 p
Sommar: 25.6 5p						
Blåsand <i>Ana pen</i>	27.3 15p 28.3 17p	19.4 30p8m 21.4 25p8m	(11.6 4p6m 14.6 p)	5.8 34m 25.8 2p	28.9 32p65m 31.1095p	10.11 40p
Sommar: ofta 1-5 p						
Snatterand <i>Ana str</i>	13.4 2p	15.5 8p 24-25.5 8p	häckar			1.10 2p 2.10 2p
Sommar: häckar, minst 3 par, 9.7 29 p						
Kricka <i>Ana cre</i>	28.3 3p 30.3 2p	30.4 20p 6.5 30p	(24.5 3p 25.5 2p)	12.8 23p 23.8 45p	14.8 30p 23.8 45p	7.11 3p 8.11 4p
Sommar: 10.6 1p11m kanske höststräck, annars under sommaren ofta 0-7 p						
Gräsand <i>Ana pla</i>	övervintrar	28.3 40p2m		31.7-2.8 15p 3.8 60p	28.9 150p 5.11 170p	
Sommar: i juli alltid mindre än 10p						
Stjärtand <i>Ana acu</i>	8.4 2p	27.4 17m	10.5 2p	20.7 2p 1.8 2p	22.9 6p22m 30.9 15p7m	3.11 6p 5-9.11 3p
2.6 p, 10.6 2p, därefter i juni nästan daglig, enda i juli 20.7 p						
Årta <i>Ana que</i>	7.5 7p 10.5 4p		2.6 2p	2-3.9 p		6-7.9 2p
Skedand <i>Ana cly</i>	21.4 2p 22.4 4m	5.6 10p 12.6 13p	häckar		13.8 16p3m 3.9 20p	20.10 p 23.10 p
Brunand <i>Ayt fer</i>	31.3 5m 17.4 2m		30.4 m 10.5 m	två höstobsar	5.8 16m	10.10 p
Vigg <i>Ayt ful</i>	28.3 1p1m 29.3 3p	21.4 4p48m 24.4 13p42m	(ex 13.6 40p15m 25.6 40p35m)		30.7 19p87m 4.11 6p27m	(9.11 21p) (9.11 21p)
Bergand <i>Ayt mar</i>	27.4 2m 2.5 3m		15.5 1m	20.9 m	28.9 2p 20.10 2p	21.10 p 25.10 m
Ejder <i>Som mol</i>	övervintrar	28.3 2000p1104m 15.5 12640p			27.9 1500p2110m 28.9 1500p1342m	(7.11 160p) (7.11 160p)
Sommar: tax 21.6 6000p, 22.7 4020p80m						
Praktejder <i>Som spe</i>	8.5 hanen m			25.9 m		
Alförädare <i>Pol ste</i>	övervintrar	27-30.3 200p	9.5 p 14.5 2m	19.10 p	säsongen till slut	
Alfågel <i>Cla hye</i>	övervintrar	8.5 1800p 15.5 6550p	enstaka kan översomra	8.9 p 10.9 1p2m	14.10 5500p	
Sommar: sista 1.7 2p						
Sjöorre <i>Mel nig</i>	16.4 12p 17.4 10p	15.5 145p 24.5 70p88m	4.6 6p4m 6.6 2p	31.7 m 1.8 80m	1.8 80m	(8.11 20p 10.11 6p)
Sommar: ex 27.6 6p						
Svärta <i>Mel fus</i>	13.4 m 17.4 m	27.4 20p332m 2.5 30p778m	5.6 10m 6.6 9m	häckar	10.10 84p23m 17.10 80p8m	(9.11 6p)
Sommar: 13.6 80p, 21.6 60p, 22.7 29p						

p = rastande, m = sträckande

	VÄRSTRÄCKET			HÖSTSTRÄCKET		
	första	kulmen	sista	första	kulmen	sista
Knipa	28.3 2p6m			(14.8 4p5m)	24.10 15p15m	
Buc da	29.3 6p5m				25.10 15p14m	enstaka övervintrar
Sommar: i juni-juli nästan dagligen enstaka, max 6						
Salskrake						8-10.10 p
Mer alb						
Småskrake	övervintrar		21.6 51p	flere par	28.9 161p	
Mer ser			22.7 82p	häckar	10.10 132p	
Storskrake	övervintrar		21.6 150p		8.9 835p21m	
Mer mer			22.7 84p (+mer sp 93p)			
Bivråk				3.7 p	15.7 p	18.9 m
Per api				4.7 p		26.9 m
Havssörn	(28.3 1p4m	18.4 5p	22.5 2m	19.9 m	20.10 3p5m	(29.10 2p1m)
Hal alb	29.3 1p2m)	20.4 4p1m		22.9 3p	27.10 3p6m	
Sommar: 6.7, 9.7, 8.8, 15.8, 16.8, 21.8,						
Brun kärrhök	16.4 m	26.4 3m	27.5 2m	4.7 p		1.9 m
Cir aer	21.4 p		5.6 p	28.8 m		24.9 m
Blå kärrhök	30.3 m	20.4 1p2m	4.6 m	27.8 p	27.9 2p15m	23.10 1p1m
Cir cya	8.4 p	26.4 1p2m	10.6 m	29.8 p		27.10 m
Ängshök	30.4 p					30-31.8 juv p
Cir pyg						
Duvhök	30.3 m		18.4 m	14.8 p	20.10 1p8m	27.10 3m
Acc gen				31.8 m		28.10 2m
Sparvhök	28.3 m	18.4 5p13m	1.6 m	6.8 2p	27.9 10p119m	3.11 m
Acc nis	29.3 2p2m	19.4 4p10m	8.6 p	7.8 2p	28.9 20p69m	10.11 p
Ormvråk	29.3 m	30.3 3m	18.4 m	22.9 m	25.9 2m	13.10 m
But but			5-6.6 p			16.10 m
Fjällvråk	28.4 2m	vårens enda		3.10 2m	4.10 8m	17.10 3m
But lag						24.10 2p
Kungsörn					höstens enda:	27.10 m
Aqu chr						
Fiskgjuse	18.4 m	23.4 2m	29.5 m			5.9 p
Pan hal	20.4 m		1.6 m			10.9 m
Övriga vårobservationer: 5.6 m, 10.6 m, 15.6 m						
Tornfalk	15.4 m	6.5 5p	23.5 m	3.8 p	29.8 4p	9.10 m
Fal tin	19.4 m	7-8.5 4p	3.6 m	4.8 2p	30.8 5p	10.10 1p1m
Aftonfalk	21.5 m					
Fal ves						
Stenkalk	16.4 p	8.5 1p2m	10.5 p	23.8 p	10.10 3p2m	17.10 2p1m
Fal col	17.4 1p1m		12.5 m	28.8 p	12.10 3p4m	20.10 p
Lärkfalk	30.4 p	10.5 3m	30.5 m	14.8 p	4.9 2p	12.9 p
Fal sub	6.5 p		5.6 m	21.8 p		13.9 p
Sommar: 8.6 m, 15.6 m, 17.6 p, 27.6 p,						
Pilgrimsfalk	21.4 m			27.8 p	7.9 juv p	30.9 m
Fal per				3.9 ad m	24.9 2m	2.10 m
Vattenrall	14.4 p		14.5 p			9-10.10 p
Ral aqu	16.4 p					
Sommar: 19.6 p						
Småfläckig sumphöna			årets enda	11.8 p		
Por por						
Kornknarr		årets enda	6.6 p			
Cre cre						
Sothöna		årets enda	17.5 p			
Ful atr						
Trana	16.4 m	8.5 7m	28.5 2m	21.8 m	19.9 45m	7.9 3m
Gru gru	22.4 m	14.5 4m	4.6 3p	22.8 m		19.9 45m
Övriga vårobservationer: 5.6 p						
Strandskata	28.3 3p1m	30.4 100p207m	31.5 10p23m	16.7 10p8m	9.8 12p37m	22.9 p
Hae ost	8.4 6p	6.5 70p30m	häckar	30.7 8p5m	11.8 20p10m	25.9 m
Skärläcka	13.5 m					
Rec avo						

p = rastande, m = sträckande

	VÄRSTRÄCKET			HÖSTSTRÄCKET		
	första	kulmen	sista	första	kulmen	sista
Mindre strandpipare	22.4 p	14.5 2m	6.6 p	27.6 p	4.8 3p	25.8 p
<i>Cha dub</i>	27.4 p		11-13.6 p	1.8 p	6.8 3p	31.8 m
Större strandpipare	28.3 2p1m	19.5 21p	31.5 8p4m	häckar	9.8 50p	9.10 2p
<i>Cha hia</i>	29.3 p	20.5 24p	1.6 8p8m	(24.7 15p)	23.8 45p	10.10 p
Fjällpipare					årets enda	5.9 p
<i>Cha mor</i>						
Tundrapipare					årets enda	29.8 juv p
<i>Plu ful</i>						
Ljungpipare	17.4 m	2.5 12m	8.5 m	13.7 p	5.8 7p	9.10 p
<i>Plu apr</i>	30.4 1p5m	6.5 3p15m	9.5 4m	14.7 p	29.9 7p	10.10 p
Kustpipare	23.5 29m	27.5 78m	1.6 4p10m	28.7 p	12.8 4p7m	30.9 p
<i>Plu squ</i>	24.5 p		2.6 p	30.7 p		1.10 p
Tofsvipa	27.3 p	15.4 7p	10.5 p	29.5 p	10.6 8p	30.8 p
<i>Van van</i>	29.3 m			8.6 2m	21.7 6p	8.10 2p1m
Kustsnäppa		1.6 4m	2.6 p	25.7 2p	27.8 4p	22.9 4m
<i>Cal can</i>				28.7 p	22.9 4m	23.10 p
Sandlöpare	22.5 m	1.6 5p2m	3.6 3p	23.7 2p	3.8 3p	4.10 p
<i>Cal alb</i>	31.5 2p	2.6 7p	6.6 p	26.7 p		8.10 p
Småsnäppa	23.5 m	2.6 p	12.6 p	15.7 4p	15.7 4p	17.9 p
<i>Cal uta</i>				19.7 p		26.9 p
Mosnäppa	8.5 p	19.5 1p10m	31.5 p	5.7 p	19.7 3p	23.8 p
<i>Cal tem</i>	12.5 2m	25.5 7p13m	2-3.6 p	14.7 p	21.8 3p	31.8 m
Spovsnäppa	5.6 2p			14.7 p	20-21.7 2p	5.9 p
<i>Cal fer</i>				15.7 p		11.9 p
Skärsnäppa	övervintrar	28.3 35p	17.4 22m	24.9 p	5.11 33p	8.11 4p
<i>Cal mar</i>						9.11 p
Kärrsnäppa	20.4 p	23.5 150p114m	8.6 p	22.6 p	30.7 50p24m	22.10 p
<i>Cal alp</i>	14.5 7p	24.5 150p212m	10.6 p	25.6 p	20.9 4p50m	29.10 p
Myrsnäppa	20.5 m	28-29.5 p				6.8 p
<i>Lim fal</i>	26-27.5 2p					
Brushane	5.5 6p19m	6.5 1p30m	23.5 3p8m	5.6 2m	11.8 30p13m	16.9 2p
<i>Phi pug</i>		7.5 30p	24.5 3m	6.6 p	23.8 50p	17.9 1p1m
Dvärgbeckasin				19.7 p		16.10 p
<i>Lym min</i>						
Enkelbeckasin	10.4 2p	30.4 5p	1.6 m	15.7 p	10.8 8p13m	19.10 p
<i>Gal gal</i>	12.4 p	6.5 5p	7.6 p	28.7 2p	27.8 18p	21.10 p
Dubbelbeckasin	11.5 p	årets enda				
<i>Gal med</i>						
Morkulla	28.3 p	22.4 3p	21.5 p	1.10 p		20.10 p
<i>Sco rus</i>	29.3 3p		26.5 p	10.10 p		8.11 p
Myrspov	14.5 2p	17.5 7p	21.5 p	4.7 p	28.7 1p6m	27.8 3p
<i>Lim lap</i>				10.7 p		28.8 p
Småspov	3.5 2m	5.5 42m	3.6 2p	17.6 p	10.7 4p	16.8 p
<i>Num pha</i>	4.5 2p2m	8.5 1p35m	4.6 p	19.6 p	13.8 4m	31.8 m
Storspov	10.4 m	24.4 103m	2.5 1p11m	20.5 m	3.8 14p	18.9 p
<i>Num arq</i>	14.4 m	30.4 30m		1.6 m	26.8 11m	19.9 p
Svartsnäppa	5.5 p	17.5 7m	23.5 m	12.6 m	22.6 20p	8.9 2p
<i>Tri ery</i>	6.5 4p			13.6 3p	28.8 16p	12.9 6m
Rödbena	18.4 p	5.5 3p6m	häckar	(28.6 4p5m)	10.8 20p15m	7.9 p
<i>Tri tot</i>	21.4 m	13.5 6p3m			11.8 35p	8.9 3p
Gluttsnäppa	27.4 m	5.5 5p10m	29.5 p	6.6 m	20.8 25p	14.9 p
<i>Tri neb</i>	28.4 m	10.5 10m	1.6 2p	9.6 p	21.8 30p	18.9 2p
Skogssnäppa	15.4 m	2.5 4p	5.5 p	10.6 p	30.7 9p	26.8 p
<i>Tri och</i>	21.4 p		11.5 p	14.6 p	11.8 12p	29.8 p
Grönbena	5.5 2p	13.5 25m	29.5 p	17.6 2p	5.8 60p	4.9 2p
<i>Tri gla</i>	6.5 3p	19.5 3p26m	2.6 m	20.6 p	11.8 50p36m	6.9 m
Drillsnäppa	5.5 p	7-8.5 4p	5.6 m	16.6 p	8.8 7p	8.9 p
<i>Act hyp</i>	6.5 p	11.5 4p	6.6 2p1m	21.6 p	9.8 6p	9.9 p

p = rastande, m = sträckande

	V A R S T R Ä C K E T			H Ö S T S T RÄ C K E T		
	första	kulmen	sista	första	kulmen	sista
Roskarl	1.5 p	ej skönjbar	häckar minst 6 par	27.8	30p	17.9 p
Are int	2.5 1p2m					19.9 2p
Smalhåbbad simsnäppa	12.5 5m	23.5 2p11m	4.6 7p	8.7 p	13-16.7 3p	27.8 p
<i>Pha lob</i>	13.5 m	1.6 4p16m	10.6 2p	9.7 p		1.8 m
Storlabb	30.3 m					
<i>Cat sku</i>						
Bredstjärtad labb	17.5 m	24.5 m	30.5 p			17.10 m
<i>Ste pom</i>	18.5 m		31.5 m			18.10 p
Labb	13.4 p	31.5 8p4m	häckar 3 par		ej skönjbar	20.9 p
<i>Ste_cus</i>	14.4 2p	1.6 8p2m				21.9 p
Obestämd labb						21.10 p
<i>Sterco sp</i>						
Fjällabb	24.5 m					
<i>Ste lon</i>						
Dvärgmås	7.5 3p3m		11.5 2m	7.8 p		17.9 4m
<i>Lar min</i>						
Skrattmås	28.3 7m	18.4 5p284m	(28.5 3p11m		3.8 170p59m	25.10 m
<i>Lar rid</i>	29.3 2m	19.4 11p186m	1.6 7p8m)		13.8 40p90m	7.11 3p
Fiskmås	övervintrar	28.3 400p	häckar,		8.10 470p	övervintrar
<i>Lar can</i>			ex. 18.6 50p		18.10 330p91m	
Silltrut	8.4 2p	ej skönjbar	häckar,		(27.7 54p)	14.10 p
<i>Lar fus</i>	9.4 6p		ex. 29.6 30p			18.10 p
Gråtrut	övervintrar	ej noterad	häckar,		17.9 80p	övervintrar
<i>Lar arg</i>			ex. 18.6 300p			
Havstrut	övervintrar	ej noterad	häckar,		4.8 25p8m	övervintrar
<i>Lar mar</i>			ex. 25.6 30p			
Tretåig mås	24.5 m	26.5 m				29.10 m
<i>Ris tri</i>						
Skräntärna	22.4 m	ej noterad		28.7 2m		21.8 2m
<i>Ste cas</i>	26.4 2m			15.8 m		
Sommar: 28.6 p, 3.7 2p, 6.7 p						
Kentsk tärna	20.6 2p (kopulerande)					
<i>Ste san</i>						
Fisktärna	5.5 p		2.6 p	29.7 2p	2.8 5p8m	6.9 p
<i>Ste hir</i>	8.5 p			30.7 p	3.8 10p5m	14.9 p
Sommar: häckar ej, men 18-19.6 p						
Silvertärna	27.4 2p1m		häckar	normalt	(22.7 200p)	22.9 p
<i>Ste_aea</i>	28.4 p			sommarantal 150p		24.9 p
Svarttärna	24.5 2m					
<i>Chl nig</i>						
Sillgrissla	29.3 m	25.5 10p				18.9 p
<i>Uri aal</i>	30.3 2p					12.10 p
Enstaka obsar under sommaren.						
Tordmule	(27.3 40p)	26.6 500p	häckar	ej skönjbar		(1.11 3p)
<i>Alc tor</i>						
Tobisgrissla	övervintrar	25.5 & 26.6 100p	häckar			(9.11 50p)
<i>Cep gry</i>						
Tamduva	22.4 m		29.5 p	29.6 p		27.10-11.11 p
<i>Col liv</i>	25.5 m		22.6 3p, 23.6 p			
Skogsduva	28.3 4m			19.9 2m	10.10 2p4m	13.10 p
<i>Col oen</i>	29.3 2p4m			20.9 2m		15.10 m
Sommar: 12.6 p, 19.6 p, 6.7 7m, 20.7 2p						
Ringduva	28.3 9p27m	17.4 12p40m	(12.5 1p33m)	11.9 p	28.9 50p192m	26.10 2m
<i>Col pal</i>	29.3 1p34m			19.9 p		27.10 p
Sommar: i juni-juli ofta 1-3p, dock 28.6 9p, 14.7 7p						
Turkduva	11-12.5 p					
<i>Str dec</i>						
Turturduva	25.5 p	2.6 m	27.6 p			
<i>Str tur</i>						

p = rastande, m = sträckande

	V A R S T R Ä C K E T			H Ö S T S T R Ä C K E T		
	första	kulmen	sista	första	kulmen	sista
Gök	11.5 p		4.6 p	9.7 p	4.8 7p	6.9 3p1m
<i>Cuc can</i>	12.5 p		17.6 p	10.7 p		7.9 p
Hornuggla	24.4 p		1p i maj-juni	28.9 p	5.11 1p1m	7.11 p
<i>Asi otu</i>	26.4 p		oregelbundet	30.9 p	6.11 2p	
Jorduggla	19.4 m	4.5 2p	7.6 p	26.9 p	8.10 1p1m	9.10 p
<i>Asi fla</i>	22.4 p			28.9 p		18.10 p
Pärluggla	3.5 p			9.10 p		19.10 p
<i>Aeg fun</i>				15.10 p		
Nattskärra	11.5 p		5.6 p			
<i>Cap eur</i>	17.5 p					
Tornsegglare	13.5 11m	15.6 20p74m		23.8 250p		16.9 p
<i>Apu apu</i>	14.5 m					
Blätare	13.5 3m					
<i>Mer api</i>						
Göktya	5.5 2p	8.5 3p	21.5 2p	25.8 p		16.9 p
<i>Jyn tor</i>	6.5 2p	11.5 6p	23.5 p	31.8 p		17.9 p
Större hackspett	26.4 p		16.5 p	16.7 p	20.7 22p	23.10p
<i>Den maj</i>				17.7 2p	21.7 12p10m	27.10 p
Trädlärka	28.3 p		16.4 m	26.9 m	13.10 8p1m	16.10 m
<i>Lul arb</i>	30.3 p			1.10 5p		17.10 p
Sånglärka	27.3 3p	31.3 10p3m	27.5 2p2m	19.9 m	4.10 50p9m	(10.10 4p)
<i>Ala arv</i>	28.3 5p8m	2.5 10p4m		20.9 1p1m	8.10 40p	
Sommar: ofta 1-3 p till 7.7						
Berglärka				årets enda	16.10 1p3m	
<i>Ere alp</i>						
Backsvala	11.5 p	25.5 8p4m	12.6 p	15.7 p	5.8 15p	7.9 2m
<i>Rip rip</i>	12.5 2p		13.6 p	25.7 3p		8.9 3m
Ladusvala	28.4 p	27.5 15p9m			28.8 10p80m	9.10 m
<i>Hir rus</i>	30.4 5m				29.8 10p45m	10.10 2p
Sommar: daglig 2-10p						
Hussvala	29.4 p	häckar:			28.8 70p180m	18.9 2m
<i>Del urb</i>	30.4 3p	19.6 60p				20.9 2m
Stor piplärka						3.10 m
<i>Ant ric</i>						4.10 m
Fältpiplärka						25.9 m
<i>Ant cam</i>						
Trädpiplärka	26.4 p	2.5 25p4m	15.6 p	9.8 p	28.8 35p350m	9.10 p
<i>Ant tri</i>	27.4 1p2m	13.5 20p	19.6 p	12.8 2p	29.8 20p80m	10.10 5p3m
Sommar: 12-14.7 p						
Ängpiplärka	28.3 10p	1.5 400p6m	11.6 p	8.8 p	24.9 50p197m	10.11 2p
<i>Ant pra</i>	29.3 2p2m	2.5 150p	12.6 p	15.8 m	27.9 100p232m	
Sommar: 11.7 p, 13.7 p						
Rödstrupig piplärka	15.5 m	17.5 1p1m	25.5 m	5.9 3p	12.9 3p4m	13.9 p
<i>Ant cer</i>			26.5 p	6.9 p		
Skärpiplärka	28.3 3p	31.3 2p1m	14.6 2p	1.9 m	11.9 5p7m	24.10 p
<i>Ant pet</i>	29.3 2p		16.6 p	2.9 p	15.9 3p7m	28.10 p
Gulärla	6.5 p	25.5 25p1m	21.6 p	11.8 2p9m	27.8 200p450m	19.9 2p8m
<i>Mot fla</i>	7.5 p		24-25.6 p	13.8 2m	30.8 150p	21.9 1p1m
Citronärla					årets enda	
<i>Mot cit</i>						27.8 juv p
Sädesärla	20.4 1p1m	1.5 50p13m	häckar	(9.8 8p5m	15.9 25p111m	17.10 p
<i>Mot alb</i>	21.4 3p	5.5 100p7m		21.8 15p5m		19.10 p
Sidensvans	22.4 m	27.4 3p3m	12.5 p	14.10 p	24.10 30m	(7.11 p
<i>Bom gar</i>	24.4 p		13.5 p	16.10 p	25.10 35m	8.11 p
Strömstare					2.11 p	
<i>Cin cin</i>						7.11 p
Gärdsmyg	28.3 p	5.5 10p	19.5 p	26.9 p	30.9 60p	(10.11 3p)
<i>Tro tro</i>	10.4 p	9.5 10p	21.5 p	27.9 p	10.10 60p	
Järnsparr	8.4 2p	25.4 35p	4.6 p	18.9 p	28.9 30p1m	3.11 2p
<i>Pru mod</i>	9.4 p		10.6 p	19.9 p	29.9 30p2m	9.11 p

p = rastande, m = sträckande

	VÄRSTRÄCKET			HÖSTSTRÄCKET		
	första	kulmen	sista	första	kulmen	sista
Rödhake	8.4 3p	1.5 700p	22.5 10p	(5.9 3p)	4.10 200p	(9.11 2p)
<i>Eri rub</i>	9.4 p	5.5 650p		6.9 4p)		(10.11 p)
Sommar: i juni daglig, max 25.6 4p, i juli var tredje dag						
Näktergal	5.5 3p	11.5 15p	16.6 4p	24.7 p		5.9 p
<i>Lus lus</i>	6.5 p	16.5 10p	22 & 28.6 p			
Blåhake	9.5 p	12.5 50p	29.5 p	5.9 2p	11.9 10p	14.9 p
<i>Lus sve</i>	10.5 2p	13 & 15.5 25p	31.5 6p	6.9 p		18.9 p
Svart rödstjärt	26.4 p	5, 9 & 11.5 4p	26.5 p			
<i>Pho och</i>	28.4 p	12.5 1p4m	16.6 p			
Sommar: 7.7 p						
Rödstjärt	5.5 20p	15.5 150p	12.6 2p	23.8 p	8.9 30p	10.10 p
<i>Pho pho</i>	6.5 15p		15.6 p	29.8 p	12.9 15p	17.10 p
Buskskvätta	1.5 p	11.5 15p	11.6 2p	6.8 p	25.8 35p	18.9 p
<i>Sax rub</i>	6.5 p	16.5 15p	16.6 p	7.8 p	27.8 80p	19.9 2p
Svarthakad buskskvätta					årets enda	4.10 p
<i>Sax tor</i>						
Stenskvätta	24.4 2p	5.5 10p	7.6 4p	3.8 3p	27.8 12p	27.9 p
<i>Oen oen</i>	25.4 p	15.5 10p3m		4.8 3p	8.9 10p4m	4.10 p
Sommar: i juni nästan dagligen 1-2p, i juli likaså						
Ringtrast	5.5 p	7.5 2p	8.5 p			
<i>Tur tor</i>	6.5 p					
Koltrast	27.3 5p2m	31.3 60p	19.5 3p	30.9 p	16.10 10p2m	(10.11 5p)
<i>Tur mer</i>	28.3 30p	27.4 40p		1.10 p	17.10 15p	
Sommar: i juni ofta 1-2 p, 19.7 & 21.7 p						
Björktrast	28.3 2p	30.4 20p120m	18.5 3p	4.8 5p	20.10 30p333m	(10.10 6p)
<i>Tur pil</i>	29.3 1p1m	2.5 70p14m		5.8 3p	24.10 100p485m	
Sommar: i juni ofta 1p, 4.7 p, 27-28.7 & 30-31.7 p						
Taltrast	27.3 3p	27.4 40p	29.5 2p	30.8 p	2.10 200p	10.11 2p
<i>Tur phi</i>	28.3 p	8.5 40p		2.9 p	4.10 300p	
Sommar: i juni och juli ofta 1p (dock 21.7 2p, 26.7 3p)						
Rödvingetrast	28.3 2p	30.4 50p7m	14.6 p	14.9 p	8.10 35p	8.11 2p
<i>Tur illi</i>	29.3 m	7.5 60p		16.9 p	16.10 30p10m	10.11 p
Dubbeltrast	8.4 p	5.5 8p	26.5 p	26.9 p	10.10 7p	19.10 p
<i>Tur vis</i>	10.4 p	10.5 6p	27.5 p	28.9 p	13.10 7p5m	22.10 p
Gräshoppsångare	7.5 p		26.5 p	6.8 p		8.10 p
<i>Loc nae</i>	15.5 p					
Flodsångare	årets enda	10-12.6 p				
<i>Loc flu</i>						
Sävsångare	8.5 p	29.5 8p	18 & 19.6 p	7.8 2p	6.9 4p	8.9 2p
<i>Acr sch</i>	13.5 p	2.6 5p	30.6 p	3.9 1p		1.10 p
Fältsångare	29.6 p					
<i>Acr agr</i>						
Busksångare	2.6 p	7.6 p	10.6 p			
<i>Acr dum</i>	6.6 p	8.6 2p				
Kärrsångare	13.5 p	1.6 5p	i juni ofta 1p			7.8 p
<i>Acr nis</i>	27.5 p	10.6 5p				
Rörsångare	11.5 p	4.6 35p	häckar		ej skönjbar	4.9 p
<i>Acr sci</i>	12.5 2p	10 & 13.6 30p				10.10 p
Trastsångare	1.6 p					
<i>Acr aru</i>	20.6 p					
Härmsångare	13.5 2p	26 & 27.5 10p	19.6 2p			7.7 2p
<i>Hip ict</i>	25.5 2p	5.6 8p	24.6 p			
Höksångare	27.5 2p	2.6 3p	15.6 p			
<i>Syl nis</i>	28.5 2p		16.6 p			
Ärtsångare	5.5 p	12 & 15.5 100p	häckar		25.8 40p	1.10 2p
<i>Syl cur</i>	7.5 p	26.5 120p			6.9 35p	4.10 p
Törnsångare	11.5 10p	15.5 45p	häckar		ej skönjbar	11.9 p
<i>Syl com</i>	12.5 4p	27.5 & 10.6 30p				16.9 p

p = rastande, m = sträckande

	VÄRSTRÄCKET			HÖSTSTRÄCKET		
	första	kulmen	sista	första	kulmen	sista
Trädgårdssångare	14.5 p	10.6 50p	16.6 5p	7.8 p	5.9 15p	16.9 2p
<i>Syl bor</i>	15.5 3p			26.8 p		18.9 11p
Sommar: ofta 1-2p i slutet av juni, 3-7 enda obs i juli						
Svarthätta	5.5 6p	11.5 40p	häckar	23.8 p	18.9 15p	23.10 p
<i>Syl atr</i>	6.5 p	26.5 25p		25.8 p		26.10 p
Sommar: till 17.7 ofta 1-2p, dock 25.6 4p och 7.7 3p						
Lundsångare	27.5 p	8.6 2p	10.6 p	4.8 p		9.8 p
<i>Phy_des</i>	31.5 p		19.6 p			
Brunssångare				30.9 p	2.10 p	4.10 p
<i>Phy fus</i>				1.10 p		6.10 p
Kungsfågelsångare				30.9 3p	4.10 6p	5.10 p
<i>Phy pro</i>				3.10 p		6.10 p
Taigasångare						26.9 p
<i>Phy ino</i>						
Grönsångare	6.5 p	21.5 2p	17.6 p	3.8 p	27.8 5p	7.9 p
<i>Phy sib</i>	13.5 2p	5 & 16.6 2p		6.8 p	6.9 5p	8.9 2p
Gransångare	22.4 p	28.4 20p	14.6 2p	31.8 2p	10.10 6p	31.10 p
<i>Phy col</i>	25.4 2p	18.5 20p	15.6 p	1.9 2p		10.11 p
Lövsångare	24.4 2p	26.5 600p	10.6 7p	7.8 2p	5.9 500p	10.10 2p
<i>Phy lus</i>	28.4 2p	27.5 300p		12.8 3p	6.9 500p	17.10 p
Sommar: i juni dagligen 1-5 p, sista 12.7 3p						
Kungsfågel	27.3 p	28.4 60p	18.5 2p	2.9 p	30.9 750p9m	(10.11 5p)
<i>Reg reg</i>	30.3 2p	1.5 60p6m	19.5 p	4.9 p	4.10 400p	
Grå flugsnappare	12.5 1p	15.5 70p	13.6 p	4.8 5p	5.9 35p4m	22.9 3p
<i>Mus str</i>	13.5 30p		20.6 p		6.9 70p	25.9 3p
Sommar: i juli 1p under 8 dagar						
Mindre flugsnappare	12.5 p	26.5 3p	9.6 p	26.8 2p	30.9 5p	6.10 3p
<i>Fic par</i>	17.5 2p	27.5 3p	11.6 p	27.8 2p	4.10 8p	
Svartvit flugsnappare	30.4 p	25.5 15p	15.6 p	7.8 2p	27.8 15p	19.9 p
<i>Fic hyp</i>	5.5 7p	26.5 15p	17.6 p	13.8 p	5.9 12p	20.9 p
Sommar: 15.7 p						
Skäggmes	16.4 p	24.4-14.5 2p		16.10 12p		22.10 25m
<i>Pan bla</i>				17.10 4m		
Sljärtmes				10.10 6p	10.10 6p	12.10 4p
<i>Aeg cau</i>						13.10 4p
Svartmes				12.9 p	24.9 100p50m	19.10 3p
<i>Par ate</i>				16.9 p	25.9 50p191m	22.10 1p
Blåmes	övervintrar?	30.3 5p12m	(17 & 19.6 p)	29.9 15p6m	7.10 300p343m	(10.11 10p)
<i>Par cae</i>		18.4 7p14m		30.9 10p	10.10 300p15m	
Talgexe	(27.3 2p	10.4 10p	12.5 3p	28.9 p	10.10 150p	(10.11 15p)
<i>Par maj</i>	28.3 4p)	16-17 & 23.4 10p	13.5 1p2m	29.9 5p1m	16.10 70p3m	
Trädkrypare	16.4 p			12.9 p	7.10 30p	23.10 p
<i>Cer fam</i>				16.9 p	10.10 80p	9.11 p
Sommar 12-14.7 p, 4.8 p						
Sommargylling	9.6 p					
<i>Ori ori</i>	15.6 p					
Törnskata	8.5 p	15.5 60p2m	8.6 3p	7.8 6p	27.8 60p	8.9 2p
<i>Lan col</i>	10.5 p	21.5 20p1m	15.6 3p			16.9 p
Sommar: dagligen 1-3 p						
Varfågel	26.4 p			30.9 m	8.10 2p	18.10 p
<i>Lan exc</i>				1.10 p	11.10 2p	19.10 p
Nötkräka				30.9 p		13.10 p
<i>Nuc car</i>						
Kaja	27.3 p	17.4 3p158m	7.6 4p	29.9 13m	12.10 730m	30.10 p
<i>Cor mon</i>	28.3 2p69m		9.6 2p	1.10 5m	15.10 485m	4.11 p
Råka		29.3 7p2m	17.4 p	4.9 2p	6.10 4m	14.10 m
<i>Cor fru</i>	30.3 4m		20.4 m	5.9 2p	12.10 1p8m	15.10 3p
Kräka	(28.3 20p87m	17.4 50p640m	(2.6 20p9m,	25.9 15p24m	6.10 50p503m	3.11 22m
<i>Cor_nix</i>	29.3 20p32m)	18.4 50p183m	häckar)	26.9 15p20m	15.10 10p774m	4.11 2p3m

p = rastande, m = sträckande

	VÄRSTRÄCKET			HÖSTSTRÄCKET		
	första	kulmen	sista	första	kulmen	sista
Korp	29.3 1p3m		27.4 p	11.9 m	26.9 6m	1.10 p
<i>Cor rax</i>			30.4 p			3.10 p
Stare	27.3 13p	17.4 30p21m	1.6 18p	25.6 60p	2.8 160p	7.11 4p
<i>Stu vul</i>	28.3 7p21m	26.4 13p32m		28.6 120p	3.8 160p	8.11 4p
Pilfink	10-19.4 p		21.5 p	14.8 4m	20.10 9m	30.10 12p
<i>Pas mon</i>			3.10 m	30.10 12p		
Bofink	28.3 2p	17.4 40p312m	25.5 20p6m	7.9 15p4m	19.9 20p677m	(9.11 2p)
<i>Fri coe</i>	30.3 3p	1.5 700p7m	29.5 8p3m	12.9 30p215m	24.9 100p3640m	
Sommar: daglig, max 15p						
Bergfink	28.3 2m	1.5 150p	28.5 p	24.8 p	30.9 500p10m	9.11 2p
<i>Fri mon</i>	10.4 3p	3.5 100p	4.6 p	26.8 p	4.10 500p46m	10.11 p
Sommar: 22-28.6 p						
Gulhämpling	26.5 m					
<i>Ser ser</i>						
Grönfink	(27.3 p	17.4 25p3m	1.6 3p	27.8 p	13.10 150p6m	(10.11 10p)
<i>Car chl</i>	28.3 10p4m)			29.8 2p	20.10 50p175m	
Sommar: i juni ibland 1p, i juli och början av augusti ofta 1-5 p						
Steglits	30.3 m	2.5 2p	9.6 p	29.9 5p	9.10 10m	23.10 2m
<i>Car car</i>	18.4 p	26.5 2p		6.10 7p	13.10 10p	1.11 3m
Grönsiska	28.3 2p2m	24.4 5p82m		28.8 9p	8.9 5p1185m	9.11 15p
<i>Car spi</i>	29.3 2p	5.5 100p		29.8 10p	12.9 70p527m	10.11 2p
Sommar: talrik i juni 16.6 7p45m, 18.6 50p, 25.6 70p, i juli oftast färre än 10p						
Hämpling	28.3 p	22.4 2p3m	9.6 p	22.9 p	30.9 7p2m	28.10 p
<i>Car can</i>	30.3 1p1m		12.6 p	24.9 3m	7.10 10p1m	30.10 p
Sommar: 23.6 p, 25.6 p, 30.6 p, 6.7 2p, 21.7 3p, 22.7 2p, 28.8 p						
Vinterhämpling	15.4 p	17.4 3p	18.4 p	9.10 p	2.11 2p2m	7.11 p
<i>Car ris</i>	16.4 p			22.10 p		
Gråsiska	(28.3 2p	5.5 20p	4.6 p	15.9 6m	6.10 100p618m	9.11 8p
<i>Car mea</i>	30.3 2p)	12.5 8p17m	12.6 4p	16.9 1p2m	10.10 200p255m	10.11 5p
Snösiska				3.10 p		22.10 p
<i>Car hor</i>				14.10 p		
Mindre korsnäbb	17.5 m	21.5 2p	22.5 p	2.6 3p	25.6 35p	25.9 2p
<i>Lox cur</i>	20.5 p		28.5 p	6.6 p		
Större korsnäbb		12.6 2p	8.6 p	25.9 m	6.10 7p	29.10 m
<i>Lox pyt</i>			10.6 m	1.10 4m	9.10 6m	9.11 6m
Bändelkorsnäbb						11.9 m
<i>Lox leu</i>						
Rosénfink	18.5 2p	24.5 15p1m	(15.6 1p2m)	1.7 4p	6.8 10p	6.9 p
<i>Car ery</i>	21.5 10p5m	28.5 12p8m		4.7 5p	28.8 12p	12.9 m
Sommar: daglig, max 1.7 4p och 4.7 5p						
Domherre	28.3 p	5.5 50p	21.5 2p2m	29.9 5p	10.10 200p10m	9.11 10p
<i>Pyr pyr</i>	10.4 p	8.5 50p	24-31.5 p	30.9 3p	13.10 150p25m	10.11 5p
Stenkräck	1.5 p	8.5 2p	11.5 p	25.8 p		12.9 p
<i>Coc coc</i>	5.5 p		17.5 p	29.8 p		4.10 p
Sommar 13-15.6 1-2p, 25-28.6 p,						
Lappsparr	17.4 1p2m	30.4 3p	8.5 m	1.9 m	5.9 3p3m	30.9 m
<i>Cal lap</i>	20.4 2m		9.5 2p	4.9 p	18.9 1p3m	7.10 p
Snösparv	28.3 21m	28.3 21m	17.4 2m	14.10 p	23.10 8p	9.11 2p
<i>Ple niv</i>	29.3 3p3m	15.4 2p15m		15.10 2p		10.11 p
Gulsparr	28.3 1p4m	17.4 8p6m	29.5 p	23.9 4p1m	7.10 10p15m	9.11 3p
<i>Emb cit</i>	29.3 3m	5.5 20p2m	30.5 m	26.9 5p2m	17.10 20p7m	10.11 2p
Sommar: 8.7 p, 11.7 p						
Ortolansparv	5.5 2p	11.5 2p3m	28.5 p	24.8 p	27.8 3p	11.9 p
<i>Emb hor</i>	6.5 2p	15.5 8p	31.5 m	26.8 2p		12.9 1p1m
Videsparv	27.4 p	6.5 3p	8.5 2p	14.8 p	6.9 3p	15.9 m
<i>Emb rus</i>	5.5 m			5.9 p		16.9 p
Sommar: 3-4.7 p. Dessutom <i>Emb r/p/a</i> : 10.5 p, 13.6 p, 18.6 p, 14.7 p, 12.9 4p						
Sävsparv	12.4 p	2.5 15p4m	13.5 8p	20.9 1p3m	4.10 60p	24.10 2p
<i>Emb sch</i>	13.4 p	5.5 25p6m		21.9 4p	10.10 50p	30.10 2p
Sommar: nästan dagligen 1-3p, glesare under sensommar						

Sammanlagt observerades under året 224 arter.

p = rastande, m = sträckande

ÅRETS SJÖFÄGELSTAXERINGAR PÅ LAGSKÄR

	28.3.	4.5.	15.5.	29.5.	1.6.	10.6.	12.6.	21.6.	25.6.	22.7.	8.9.	29.9.	10.10.
Gav ste				1	3	1	1			1			2
Gav arc				3		2	2	1					smålom
Gav sp.					2	2	2						storlom
Pod cri													obest. lom
Pod gri													skäggdopping
Pod aur		2											gråhakedopping
Pha car	10	3	2	5					2		1		svarthakedopping
Cyg olo	28	13	13	15	15	20	25	30	13	2	200	287	144
Cyg cyg	3									39	30	23	20
Ans ans	7	22	20	15	15	26	25	25	13	2			sångsvan
Bra leu													grågås
Tad tad						1							vitkindad gås
Ana pen	17	20							2				gravand
Ana str		7	8	5	6	5	1		5				bläsand
Ana cre	3	15					1	2	6	4	24	32	47
Ana pla	40	4	5	5	8	25	25	20	7	2	23	8	snatterand
Ana acu						2	3	1	1	1	10		4 kricka
Ana cly			2	3	5	9	13	4	1	2	50	121	117 gräsand
Ayt fer									1	2	8	1	stjärtand
Ayt ful	1	6	5	10	20	30	35	40	40	18			1 skedand
Som mol	2000	4500	12640	5000	5500	7300	6840	6000		+ 4020	1560	1455	1 brunad
Pol ste	200	2											2 vigg
Cla hye	500	+	6550	5	2	2	3						ejder
Mel nig			145										alförrädare
Mel fus		48	66	40	80	40	40	60	1				alfågel
Buc cla	2	3	1	3	10	2	5	5	50	29	10	24	1 sjöorre
Mer alb										2	6		2 svärta
Mer ser	5	14	25	30	30	20	30	51	40	82	66	161	1 knipa
Mer mer	30	7	6	50	90	80	80	150	120	84	835	265	132 salskrake
Mer s/m										93	10		småskrake
Uri aal													storskrake
Alc tor	200	200	110	+	+	+	+	100	200	240	8	1	små/storskrake
Alc/Uri													sillgrissla
Cep gry	50	60	80	+	+	+	+	50	30	61	74	10	tordmule
	28.3.	4.5.	15.5.	29.5.	1.6.	10.6.	12.6.	21.6.	25.6.	22.7.	8.9.	29.9.	10.10.

+ observerad, men ej taxerad

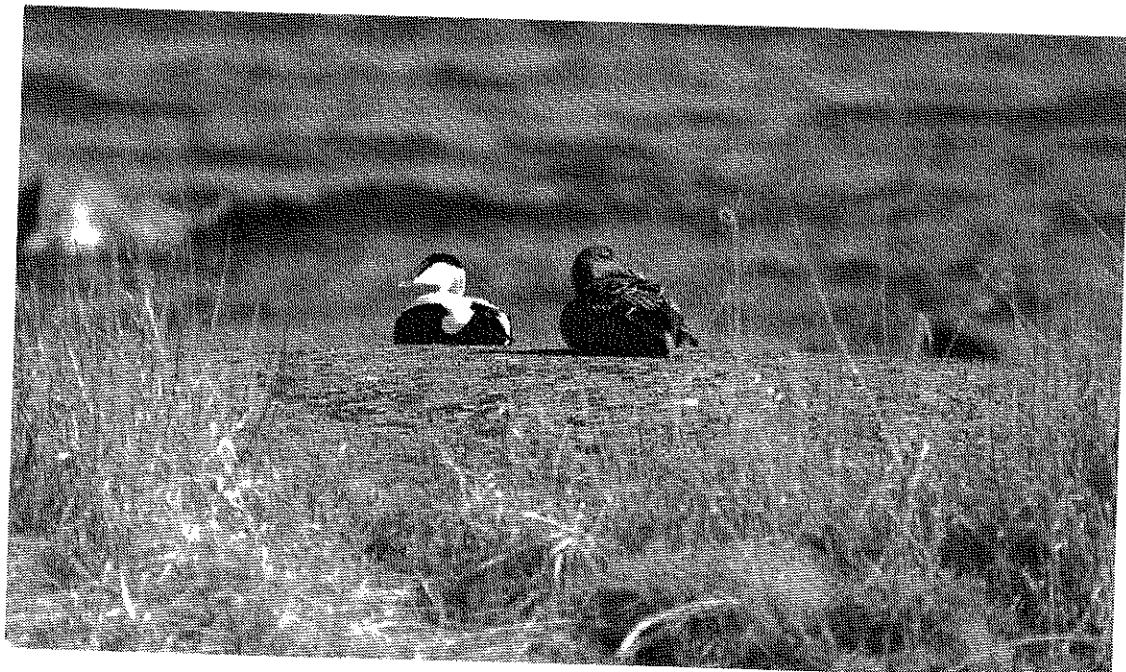
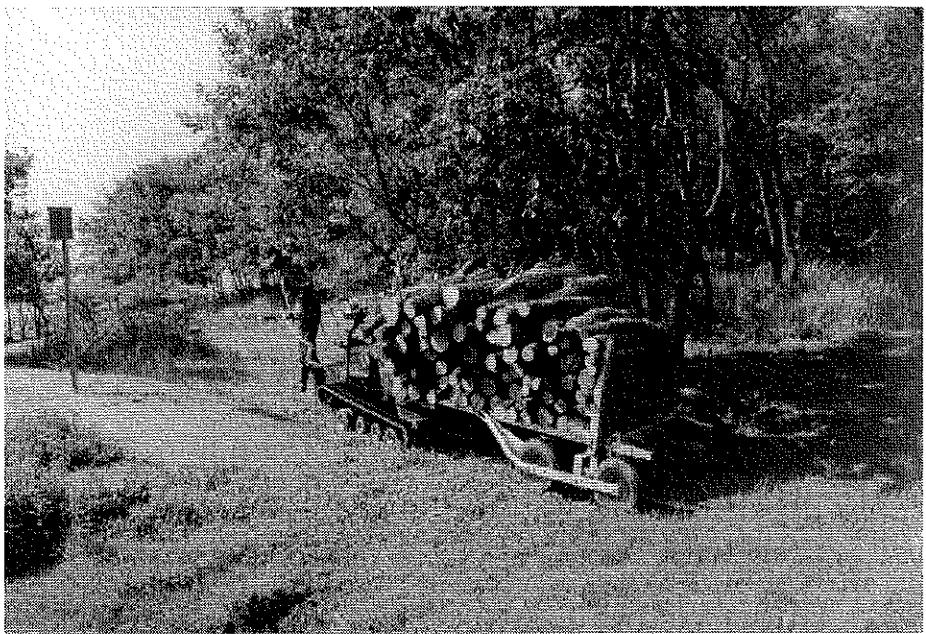

Foto: L-O Hellman

*Veden är det eviga problemet. Här är 30m² på väg från Björkör till Lågskär.
Foto: Johan och Jörgen Eriksson.*

Ringmärkningar Lägskär

152 <i>Cygnus olor</i>	1	1200 <i>Turdus philomelos</i>	153
206 <i>Somateria mollissima</i>	43	1201 <i>Turdus iliacus</i>	66
223 <i>Mergus merganser</i>	1	1236 <i>Locustella naevia</i>	1
269 <i>Accipiter nisus</i>	7	1243 <i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	37
304 <i>Falco tinnunculus</i>	3	1247 <i>Acrocephalus agricola</i>	1
407 <i>Rallus aquaticus</i>	1	1248 <i>Acrocephalus dumetorum</i>	1
469 <i>Charadrius dubius</i>	1	1250 <i>Acrocephalus palustris</i>	7
470 <i>Charadrius hiaticula</i>	9	1251 <i>Acrocephalus scirpaceus</i>	215
493 <i>Vanellus vanellus</i>	1	1259 <i>Hippolais icterina</i>	16
514 <i>Limicola falcinellus</i>	1	1273 <i>Sylvia nisoria</i>	4
517 <i>Philomachus pugnax</i>	1	1274 <i>Sylvia curruca</i>	339
519 <i>Gallinago gallinago</i>	2	1275 <i>Sylvia communis</i>	145
529 <i>Scolopax rusticola</i>	1	1276 <i>Sylvia borin</i>	132
546 <i>Tringa totanus</i>	1	1277 <i>Sylvia atricapilla</i>	130
554 <i>Tringa glareola</i>	4	1298 <i>Phylloscopus borealis</i>	4
556 <i>Actitis hypoleucos</i>	2	1303 <i>Phylloscopus fuscatus</i>	2
561 <i>Arenaria interpres</i>	3	1308 <i>Phylloscopus subalpinus</i>	9
567 <i>Stercorarius parasiticus</i>	3	1311 <i>Phylloscopus collybita</i>	56
590 <i>Larus canus</i>	31	1312 <i>Phylloscopus trochilus</i>	754
591 <i>Larus fuscus</i>	11	1314 <i>Regulus regulus</i>	964
592 <i>Larus argentatus</i>	90	1335 <i>Muscicapa striata</i>	117
600 <i>Larus marinus</i>	14	1343 <i>Ficedula parva</i>	14
616 <i>Sterna paradisaea</i>	77	1349 <i>Ficedula hypoleuca</i>	87
636 <i>Alca torda</i>	54	1364 <i>Panurus biarmicus</i>	6
638 <i>Cephalus grylle</i>	5	1437 <i>Aegithalos caudatus</i>	4
668 <i>Columba oenas</i>	1	1461 <i>Parus ater</i>	111
670 <i>Columba palumbus</i>	3	1462 <i>Parus caeruleus</i>	712
724 <i>Cuculus canorus</i>	1	1464 <i>Parus major</i>	141
767 <i>Asio otus</i>	2	1486 <i>Certhia familiaris</i>	48
770 <i>Aegolius funereus</i>	1	1515 <i>Lanius collurio</i>	
848 <i>Jynx torquilla</i>	7	1520 <i>Lanius excubitor</i>	3
876 <i>Dendrocopos major</i>	20	1567 <i>Corvus corone cornix</i>	2
976 <i>Alauda arvensis</i>	12	1582 <i>sturnus vulgaris</i>	8
992 <i>Hirundo rustica</i>	2	1588 <i>Passer montanus</i>	5
1001 <i>Delichon urbicum</i>	4	1636 <i>Fringilla coelebs</i>	532
1009 <i>Anthus trivialis</i>	13	1638 <i>Fringilla montifringilla</i>	
1011 <i>Anthus pratensis</i>	43	1649 <i>Carduelis chloris</i>	67
1017 <i>Motacilla flava</i>	2	1654 <i>Carduelis spinus</i>	89
1020 <i>Motacilla alba</i>	8	1660 <i>Carduelis cannabina</i>	6
1066 <i>Trochocetes trochocetes</i>	118	1663 <i>Carduelis flammea</i>	93
1084 <i>Prunella modularis</i>	133	1666 <i>Loxia curvirostra</i>	15
1099 <i>Eritthacus rubecula</i>	1924	1679 <i>Carpodacus erythrinus</i>	24
1103 <i>Luscinia luscinia</i>	37	1710 <i>Pyrrhula pyrrhula</i>	311
1106 <i>Luscinia svecica</i>	37	1717 <i>Coccothraustes coccothraustes</i>	4
1121 <i>Phoenicurus ochruros</i>	3	1857 <i>Emberiza citrinella</i>	8
1122 <i>Phoenicurus phoenicurus</i>	222	1866 <i>Emberiza hortulana</i>	5
1137 <i>Saxicola rubetra</i>	5	1873 <i>Emberiza rustica</i>	4
1146 <i>Oenanthe oenanthe</i>	1	1877 <i>Emberiza schoeniclus</i>	53
1187 <i>Turdus merula</i>	64		
1198 <i>Turdus pilaris</i>	12		

Ringmärkningar Signilskär 1997

267	Accipiter gentilis	5
269	Accipiter nisus	63
767	Asio otus	10
770	Aegolius funereus	8
876	Dendrocopos major	2
1009	Anthus trivialis	1
1011	Anthus pratensis	1
1066	Troglodytes troglo	66
1084	Prunella modularis	5
1099	Erythacus rubecula	271
1122	Phoenicurus phoeni	18
1187	Turdus merula	14
1198	Turdus pilaris	3
1200	Turdus philomelos	45
1201	Turdus iliacus	19
1256	Hippolais caligata	1
1276	Sylvia borin	1
1277	Sylvia atricapilla	10
1298	Phylloscopus prore	3
1311	Phylloscopus colly	1
1312	Phylloscopus troch	22
1314	Regulus regulus	646
1335	Muscicapa striata	8
1343	Ficedula parva	3
1349	Ficedula hypoleuca	5
1461	Parus ater	52
1462	Parus caeruleus	221
1464	Parus major	94
1486	Certhia familiaris	62
1520	Lanius excubitor	2
1636	Fringilla coelebs	22
1638	Fringilla montifri	9
1649	Carduelis chloris	1
1654	Carduelis spinus	9
1663	Carduelis flammea	285
1710	Pyrrhula pyrrhula	89
1857	Emberiza citrinell	1
1873	Emberiza rustica	1
1877	Emberiza schoenicol	2

39 arter summa 2081 st.

FÅGLAR PÅ ÅLAND 1997 (Lågskär; se i huvdsak separat meddelande!)

Den 31:a vinterfågeltaxeringen i följd, ägde rum 2-6.1 längs de sedvanliga sexton rutterna (ca 170 km till fots). Tack alla observatörer; tack Jan Södersved och Lasse J Laine!

Dessutom taxerades, nästan lika traditionellt, Föglö skärgård (rutt "Föglö" av Timo Asanti, Matti Koivula) den 6.1 samt den nordvästra skärgården (rutt "Enskär" i Eckerö och Hammarland av Timo Asanti, Matti Koivula, Markku Mikkola-Roos) den 20.1, båda rutterna med benäget bistånd av Sjöbevakningens båtar. **TACK!**

Taxeringen på land 2-6.1 längs de sexton rutterna gav 23543 ex av 76 arter att jämföra med rekordår som exempelvis 1994 (25569 ind / 89 arter) och 1996 (30583 / 79; inoff. ca 31000 / 83). Ytterligare fyra arter sågs utanför rutterna, bläsand (Apen), bergand (Amar), svärta (Mfus) och fjälluggla (Nsca), varför det totala artantalet under första januariveckan blev 80.

Mest individrika rutt var den i Mariehamn (3570 ind / 43 arter) och *den mest artrika* rutten var Tellholm (1905 / 45). *Rara och andra intressanta arter* var smålom (Gste) 1, vitnäbbad islom (Gada) 1, sjöorre (Mnig) 3, havsörn (Halb) 41, gråspett (Pcan) 12, större hackspett (Dmaj) 136, gråsparv (Pdom) 528, pilfink (Pas mon) 975, bofink (Fcoe) 145, häpling (Ccan) 1, snösiska (Chor) 11 och tallbit (Penu) 14 ex.

Arter som sågs på alla sexton rutterna: större hackspett, kungsfågel (Rreg) 284, talltita (Par mon) 173, svartmes (Pate) 147, blåmes, talgoxe, skata (Ppic) 682, kråka (Cornix) 814, grönfink, domherre (Ppyr) 542 och gulspary. *Bland arter som saknades* kan nämnas skrattnås, mindre hackspett, berguv, rödvingetrast och stare.

De senaste sex vintertaxeringarna (1992-97) har gett 116 olika arter med följande individ- /artantal: 20172 / 78; 24163 / 81; 25569 / 89; 22784 / 81; 30583 / 79 (ca 31000/83) och nu 1997 alltså 23543 / 76.

De traditionella *förstamajekursionerna* gav 105 arter på fasta Åland.

Fågelskådningens dag den 17.5 gav inom ramen för "Kamp mellan fågeltornen", kl 0500-1400 i, vid och kring Torpfjärdens fågeltorn, 104 arter.

Förklaringar:

(S) = särskilt skyddsvärd; konfidentiella uppgifter om häckningar (Ålands landskapsstyrelse nr 18/1992 den 1.5 1992 & 604 Nm1 den 20.12 1996);

(*) = arten skall rapporteras på Rk-blankett / observationen godkänd av Rk eller, när det gäller Lrk-arter, godkänd av Lrk;

(-) = observationen ej rapporterad via Rk-blankett / alt. ännu ej behandlad av Rk resp Lrk;

(*Lrk) = arten skall rapporteras via Rk-blankett till Lrk;

p = "på plats"; stationär, rastande; m = flyttande (migration, flygande); 23S = 23 ex flyttande mot söder osv; h = häckning, trolig häckning eller observerad under häckningstid;

A = alla observationer; kv = kalenderår; " = adult; ' = ung; / = hanne / hona; np = honfärgad; n = cirka;

a = en flock; (a23NW = en flock på 23 ex flyttande mot NW);

3a = tre flockar; t.ex. n500 (3a) NW (= ca 500 ex fördelat på tre flockar flyttade NW);

ä = läte, ljud; ää/ää = hört ljud/fåglar flera gånger; Å = sång, spel;

tp = vinterdräkt; jp = praktdräkt; sommardräkt;

(S) SMÅLOM (*Gavia stellata*) - h; m50

1997: 4.1 Eckerö Långnabban 1 (Tapio Aalto). 6.1 sjöfågeltaxering "Föglö" 9 Gavia sp (Timo Asanti, Matti Koivula). 18-19.1 Kökar 3m + 2m Gavia sp Värvan/Sb (Henrik Lindholm, Tapio Aalto, Soili Leveenlahti). 20.1 sjöfågeltaxering "Enskär" 1 (Timo Asanti, Matti Koivula, Markku Mikkola-Roos). 2.2 Eckerö Styrsingsudden 1 (Jörgen Palmgren, Karno Mikkola, Pertti Uusivuori).

Lågskär, bästa dagar med Gavia, 5.5 122m; 25.5 726m och 29.5 2360m (nytt Gavia sp-rekord för Lågskär).

(S) STORLOM (*G. arctica*) - h; m50

1991: Kökar Alvik 2.6 34m + 134m Gav sp + 3m G ste (Rami Lindroos, S. Kunttu); 3.6 252m + 437m Gav sp + 5m G ste (RL, SK).

1992: 22.5 Kökar Alvik 201m + 83m Gav sp + 2m G ste; 23.5 515m + 117m G sp + 13m G ste (HK).

1993: 15.5 Kökar Alvik 147m + 52m Gav sp + 3m G ste; 16.5 201m + 50m sp + 2m G ste (HK, Jukka Sillanpää, Jarmo Komi).

1997: 25.5 Styrsings kl 0545-0845 115N, 34a (största flockar 13, 10 och 9); 4p + 31 sp N (GA mfl). 1.6 Sottunga Sälsö kl 0830-1100: 121 Gavia sp N i flockar på 7-21 ind (Johan Franzén).

(*Lrk) VITNÄBBAD ISLOM (*G adamsii*) - A (*Lrk: ej ad 1.5-15.6)

1988: 3.12 Mariehamn Västerhamn Korrvik 1'/tp (PA mfl).

1997: 3-5.1 Hammarland Tellholm 1p 2kv rastande (Matti Koivula, Pekka J. Nikander mfl; L-OH). 1.5 Styrsings 1 obest. islom (*Gav ada/imm*) N (GA). 2.5 Kökar obest. islom (*Gav ada/imm*) 1m (AL).

SMÅDOPPING (*Tachybaptus ruficollis*) - A

1997: 10-11.8 Kökar Finnö Flattösund 1"p. Se även skriftlig rapport på Rk-blankett! (U-LL). 9.11 Lem Önningbyfjärden 1'p (Antero Lindholm, Juha Piipponen mfl).

GRÅHAKEDOPPING (*Podiceps grisegena*) - h; mp2

1997: 11.1 Jomala Hammarudda 1p (GA, Christer Buddgård, Christer Svedmark). 20.1 Telholms 1 (gm Jan Södersved). 16.4 Styrsings 1jp p (BroJo). 27.4 Lågskär 8p; Styrsings 2jp p (YJ); 1.5 2 jpN (GA); 2.5 8jpN (4a) (GA, YJ). 1.5 Kökar 2p (Mika Asikainen). 8.5 Lem, öster om Nätö ute på Järsöfjärden, 4p (CS). 16.8 Eck Märket 2N (HL mfl). 21.9 Eck Torpfjärden 1'p (GA, UC, JD). 28.9 Styrsings 2p (GA, BroJo mfl); 4.10 1p (YJ); 12.10 1p (MN). Signilskär oktober; 1-3 ex noterade nästan dagligen. 22.11 Styrsings 1p (GA).

SVARTHAKEDOPPING (*P auritus*) - h; mp2

1996: 13.5 Brändö; sammanlagt 16 ex på olika lokaler (TP). Föglö Prästlandet Sjövillan; två par häckade i varsin vik (HW). Lem Lumparsund 2 par häckade (Gudrun Engblom).

1997: 27.4 Kökar "Alvik"/Nabban 2m (GA mfl). 28.4 Lågskärs första. 1.5 Styrsings 1jpN (GA). 2.5 Eck Käringssund 2p (Ingvald Eckerman). 2-3.5 Jomala Norrsunda 1/1 i vattenfyld grustäkt (BroJo, AJo); Föglö Degersund; 1 par syd bron, 4 par norr om bron (TO); Föglö Sommarö 2p; Föglö Kallsöviken 2p (MN). 4.5 Saltvik Hamnsundet 5p; 16.5 6p (JuHo) - häckningsplats för 3 par 1996. 8.5 Brändö Bockholma 4p; Brändö Laxudden 2p; Brändö Gullvivan 2p; Brändö Björnholma 2p, Brändöby Poststranden 3p (MN). 10.5 Lågskär 1p (GA). 12.5 Brändö Åva längs vägen mellan Djurholm och Brändö lax; 6 par (TP). 20.5 Brändö Baggholma : 1/1 i sötvattengöl ! (TP).

Nya häckningslokaler: Lem Söderby sjö; 3 par med bo och ägg (AJ). Lum Svinö 2 par ruvande (HH).

1.6 Föglö kyrksundet 5 par (Kristina & Robert Sjöblom gm MN). Näversholma/Kyrksundet: 5 ind på våren; minst tre pull (BenJa). Rapport 2.6: Lemland Lumparsund 3-4 spridda par häckar; två bon 1996 (Gudrun Engblom). Lumparsund: 5 bon i juni. Tre fick ungar, ett bo med fyra ägg kvar, ett bo övergavs efter att en av de adulta fastnat i fisknät. Fågeln räddades av GE. Kökar: 1 par häckar Flattösund (U-LL). 4.7 Hamnsundet 2 par med varsin unge (JuHo). Föglö: Kallsö Båthusfladan, de fem paren har minskat till två par.

3-8.9 Lågskär 1'p. 25-27.9 Signilskär 1p (HL mfl). 3.10 Lågskär 2p. 28.10 Saltyksfjärden 1p (GA).

(*) STORMFÅGEL (*Fulmarus glacialis*)

1997: (-) 2.11 Lågskär 1 ex kl 0930 och sträckte sedan W. Ny art (303?) för Lågskär.

STORSKARV (*Phalacrocorax carbo*) - h; mp50

1997: 20.1 Sjöfågeltaxering "Enskär" 2100 ex varav a600p (TA mfl). 16.3 Styrsings a200SE + ca 100 i enstaka ex och mindre flockar SE (Bror Johansson, A-K Johansson, Gerts Friman). 23.3 Eckerö; flyttning mot norr; bl.a. a45N off Bergahamn (GA mfl). 31.3 Styrsings 131m (MN mfl). 8.4 Brändö; mellan Hamnbådan och Västerläget 152p (BruHe gm MS).

16-17.8 Eck Märket; n100p på kobbarna i sydost (HL mfl). 11.9 Lågskär 312p + 101m. 13.9 Styrsings 27m; 20.9 42m (GA mfl). 28.9 Jom Torpfjärden 12p (PB). 4.10 Jom Torpfjärden 1p (YJ); 11.10 2p (GA, CS, JuHo).

RÖRDROM (*Botaurus stellaris*) - A

1997: 20.4 Storträsk kl 2045 1ä från väster; möjliga Västerträsk (CS); 1.5 på kvällen Ä (gm GS).

GRÄHÄGER (*Ardea cinerea*) - h; p5

1997: Vinterfynd: 8.1 Sund Kastelholm Slottssundet 1p; 13.2 1p (CB). 6.12 Vårdö Vårdöbron 1p (MS).

Häckning: ca 30 ex har noterats vid kolonin i Jomala Ämnäs/Björsviken (Tea Ojala). Föglö Flisöholmar: ev häckning (JF?). 23.6 Brändö Brändöviken 4'p; troligen en kull (TP).

(*) PURPURHÄGER (*A purpurea*) NY ART FÖR ÅLAND - åttonde fyndet i Finland:

1997: (-) 18.10 Lågskär kl 13.15 upptäcktes en 1kv rastande på ön i sydlig kuling och ösregn. Uppehöll sig först vid Potatislandet, flög till Norra Högberget och sedan till södra delen av ön (Petro Pynnönen, Kimmo Aula mfl). Kunde ej återfinnas den 19.10 till besvikelse för drygt femtio ditresta. Art 302 (?) för Lågskär.

(*Lrk) **SVART STORK** (*Ciconia nigra*) - A

1997: (-) 22.4 Jomala Djurvik/Hammarudda gård ca kl 0800 1p; en individ gick på vägen när en skolskjuts kom körande. (Ida Fyrkvist gm Tage Fyrkvist). (-) 23.4 Jom/Fin Gölby/Ämnäs kl 1615 1E lågt över landsvägsbron (Martina Jansson mfl). (-) 28.4 Fin Tingsbacka 1p (Gunnevi Sjölund).

VIT STORK (*C ciconia*) - A

1997: Till Ålands Radios "Djur och natur" inrapporterades en "Maraboustork" på Geta Äppelö ca 5.5 av Folke Sirén. Av beskrivningen att döma torde det ha varit en vit stork (gm P-O Svarvar).

KNÖLSVAN (*Cygnus olor*) - p100 (ej Jomala Torpfjärden)

1997: 2.1 Skiftet-Mariehamn 524"+142' + 137 Cyg sp (Jan Södersved mfl). 6.1 sjöfågeltaxering "Föglö" 431 ex (369 ad); nytt ruttrekord - tidigare var 1996 med 318 ex (TA, MK). 18-19.1 Kökar 140 (HL mfl).

MINDRE SÅNGSVAN (*C columbianus*) - A

1997: 13.3 Jomala Jomalby/Överby a2"p + a43p Cyg cyg (David Jansson). 10.10 Lågskär 1m.

(S) **SÅNGSVAN** (*C cygnus*) - h: mp10

1997: 27.2 Finström Emkarby-Storträsk; sångsvanar hördes på morgonen från översvämningssområdet söder om träsket (Elvi Johansson). Jomala Gottby ca 50p på åkrarna (CB). 1.3 Gottby a63"4' ex (GA, CS); Haga a12"2' (GA mfl); Hammarland Böjsarsåkern 8p (FT)

28.3 Lillbolstad 16p (GA); Östanåker 6p (GA); Jomala Överby 1" med blått halsmärke; vit text "2S42" (L-OH). 29.3 Gottby 50p (EI, JN mfl). 30.3 Gottby 1" med blått halsmärke; vit text: "2S62" (BroJo); Jom Torpfjärden sköljer och sångsvanar anländer (PB). 31.3 Styrsings kl 0745-0830: a9E, a2E, a4E samt Cyg sp a2E och a3E. Senare samma dag noterades att sångsvanarna minskat kraftigt vid de åländska rastplatserna Haga (från 78 till 15), Gottby (från ca 55 till 0!) medan Lillbolstad hade ungefär samma antal (EI, JN, GA). Sträckaktivitet noterades också över Bodafjärden (GS) och Torpfjärden (CB och MT). Tydlig medförde varmfronten en flyttning den 31.3 mot NE.

6.12 Brändö Jurmo Norrön n50SW (1a) (TP). 13.12 Gottby åkrar 49p; Kråkörsfjärden 22p (JN, EI). 28.12 Styrsings kl 09.15-11.15 flyttning W: a5"3', a5", a2"5', a3"4'=15"12' (4a) + 15 sp (3a) (HL, GA); Eck Bonäs 22"6'p; Eck Berghamn kl 2.30 14"1'SW; Eck/Ham Öra kl 14.00 14"3'W + 18"3'p; Ham/Fin Bodafjärden 15"5'p (HL); kl 18.30 hördes sångsvanar från ådran mellan Fin Västerträsk/Storträsk (HL, GA). Summa sträckande den 28.12 var 43"16' + 15 obestämda samt flera rastande flockar! Dessutom hördes sångsvanar sträcka mot väster över Sund vid 13-tiden (BroJo).

SÄDGÅS (*Anser fabalis*) - mp25

1997: 11.3 Haga a14p (GA); 12.3 a11p (YJ, CS); 21.3 a28p i Fladan (GA). 25-31.3 Haga 12-25-10p (MB, VH, GA mfl). 29-31.3 sädgäss i mindre antal även i Gottby (2-3p) och Lillbolstad (4-5p). 31.3 Styrsings 12m (MN mfl). 28.9 Ham Lillbolstad 3p som uppvisade kännetecken på *tundrasädgås* (*A fab rossicus*) + en individ med mörk näbb, rosa band samt vit rand vid näbbroten (FT); Jom Torpfjärden n100p (PB). 29.9 Haga 22SSW + en spetsbergsgås (A bra)! kl 15.45 (GA); Signilskär 101m + 80 Ans sp m.

(*Lrk) **SPETSBERGSGÅS** (*A brachyrhynchus*) - A

1997: 30.3-6.4 S Lillbolstad 5p (JN, YJ, GA, CS, CB mfl). 31.3-3.4 Haga kungsgård 1p (gm HL; GA). 13.4 Lillbolstad 4p; Haga 2p (GA, FK); 18.4 2p; 19-20.4 1p (GA). 29.9 Haga 1SSW + 22 sädgäss (A fab) (GA).

BLÄSGÅS (*A albifrons*) - A

1997: 11.3 Haga 1p 2kv (GA). 29-31.3 Gottby 1"p med många grågäss och några sädgäss (EI, JN, MN mfl). 30.3-6.4 Lillbolstad 2p (FT, CB, JN mfl). 3.4 Haga a12p + a2p; 10.4 15p (GA, MÅ). 13.4 Jomala Överby 2p + 5 Ans fab (L-OH). 18.4 Haga 1p; 20.4 6p (GA); 24.4 4p (GA, BroJo); 29.4-7.5 3p (BroJo, GA mfl); 12.5 1p (GA). 2.10 Jom Torpfjärden 2SW (MN mfl). 12.10 Signilskär a19m. 15.10 Signilskär 160 (2a) m + a26 Ans sp; 16.10 a38m. 18-23.10 Haga 1"p (MK mfl, GA).

GRÄGÅS (*A anser*) - h; mp50 (ej Hammarland, Jomala och Saltvik)

1996: 13.9 Torpfjärden 1120 (MN); 16.10 400p (WV mfl).

1997: 7.3 Haga 2p (GA). 9.3 Hammarland Lillbolstad 3p (FT). 11.3 Haga a4p + a12p (GA); 12.3 30p (CS). 15.3 Överby a3p; Gottby a8p (GA). 16.3 Lillbolstad 2p (FT); Haga 40p (CS). 21.3 Haga a8p (GA). 23.3 Lillbolstad

>55p (GA, FK, BH, BroJo); 28.3-29.3 >100p (GA); 30.3 ca 40 (EI, JN). 28.3 Haga >100p (Pontus Åkerholm mfl). 3.4 Haga ca 280p; 10.4 ca 160p; 18.4 ca 60p; 19-20.4ca 80p (GA).

23.7 Jom Torpfjärden 102p (SOP, KBC); 4.8 182p (MT). 13.9 Haga n310p (GA). 14.9 Lillbolstad a150p (FT). 21.9 Ham Lillbolstad a320p; lyfte mot NE (GA); 28.9 a300p (GA, FT); 5.10 n200 (FT). 28.9 Jom Torpfjärden n350p (PB). 6.10 n200 Jom Ytterby (YJ). 10.10 Vårdö Hummelvik a250 Anser sp SW (TP). 12-19.10 pågick bortflyttningen från Torpfjärden (PB). 20.10 Lillbolstad 1p (FT).

KANADAGÅS (*Branta canadensis*) - h; mp5

1997: 28.2-1.3 Haga 2p (JuHo, GA mfl). 22.3 Kumlinge Seglinge 6p (JV mfl). 30.3 Lillbolstad 3p (EI, JN); 31.3-6.4 5p-2p (GA, CS, CB); Mariehamn Svibyviken 2-14p (MT).

Häckning: Jom Bursfjärden 2"6'p (Rolf Vennström). 11.7 syd Västerhamn a2"8'p (SOP, KBC).

7.9 Mariehamn Nabben 43p (MN). 28.9 Jom Torpfjärden a30p (PB). 29.9 Jomala Sviby a20p + 1 vitkindad (B leu) (GF, BroJo mfl).

VITKINDAD GÅS (*B leucopsis*) - A

1997: 31.3 Finstr/Hammarl Bodafjärden 1 (Göran Sjuls). 20-24.4 Haga 1p (GF, MF, GA, BroJo).

7.9 Jom Torpfjärden 3p (MN). 13.9 Haga 1p med n310 grågäss (GA). 15.9 Ham Grundfjärden 4p med n300 grågäss (FT). 28.9 Jom Torpfjärden 2p (PB). 29.9 Jom Sviby 1'p + a20p kanadagäss (B can) (GF mfl). 11.10 Styrsings 1"W; Haga a111SW (MN mfl); Signilskär 300 Anser/Branta-gäss kl 1615. 12.10 Styrsings a32SE; a35S + 1 (GA, CS, MN mfl); Signilskär a75+a70+1m + 86 Ans/Bra; 15.10 148 (3a) m + 414 Ans/Bra.

PRUTGÅS (*B bernicla*) - A

1992: 23.5 Kökar Alvik a45m; a150m (HK); 9.6 a28m (RL, SK).

1993: 15.5 Kökar Alvik a13m; Hamnö 5 (HK, JS, JK).

1997: 17.9 Grundfjärden a5p (FT). 12.10 Styrsings 1'p (MN, GA, CS mfl). 15.10 Signilskär 2m; 17.10 1p.

GRAVAND (*Tadorna tadorna*) - h; m5; p2

1997: 24.3 Styrsings 1/N (Mats Björklund, Veikko Huhtala); 25.3 1/N (MB, VH); 27.3 1/N (MB, VH); Hammarudda 2/N (MB, VH). 28.3 Eck Bergahmn 2p (MN mfl). 28.3 Styrsings 4N+1N+1S+2m (GA, MN mfl); 29.3 6m (CS, MN mfl); 30.3 3m (MN, GA mfl); 31.3 1m (MN mfl). 30.3 Hammarudda 2p (MN). 31.3 Eckerö Sandvik 1/p (GA, CS, CB). 6.4 Styrsings 1/1 p (Hans Ackered, Stig Nylund, GA mfl); 7.4 2/2p (MT). 19.4 Kumlinge Seglinge Klevik 2N (JV). 20.4 Styrsings 1/1p (GA, MT); Eckerö Sandvik 1/p; Hammarland Öra 1/1p (GA); Torpfjärden 2/1 (MT). 22.4 Jom Torpfjärden 1/1p (GA, CS); 27.4 3/3p (MT). 27.4 Kökar Kykogårdsö 1/1p på ett litet skär nära faret på södra linjen (GA, CS, KS); syd Brändö Lappo nära norra linjens far 2p (Mathias Eriksson gm Jonas Eriksson); Styrsings 7p (YJ). 30.4 Ramsholmen 2/2p (GA). 2.5 Styrsings 1/1p; Ham Öra 1/1p (GA); Torpfjärden 2/3p (MT); Kökar 2p (MA). 3.5 Kökar 1/1p (MA); Eck Sandvik 1p (GA, CS). 8.5 Jom Torpfjärden 4/4p + 1p (MT). 14.5 Ramsholmen 1/1p (GA) - inga ex i Torpfjärden. 17.5 Jom Ramsholmen 1/1p + 1p i Torpfjärden (GA mfl); 21.5 5p (BroJo mfl); Mar Nabben 1/1p (YJ). 23.5 Jom Torpfjärden 4/3p (BroJo, GA, CB); 26.5 3/2p (GA, YJ); 30.5 2/2 (GA). 1.6 Styrsings 1/1p; Eck Storby Sandvik 1/1p troligen bogrävande på gång (GA, CS). Ny lokal: enstaka gravänder ses i området kring Svartstenarna-Hamnbådan (Kum - Brä); 20.6 2m (MS). 2.7 Föglö Klåvskär 1/1p; 3.7 Klåvskär Lilla Sandören 1p (MN). Häckning: Hammarland Karlholm/Marsund; vid rivning av ett båthus påträffades ett bo med tio ägg. Paret lade om kullen på annan plats (gm RV). 17.8 Styrsings 5'p (GA).

BLÄSAND (*Anas penelope*) - h; mp100

1997: 6.1 sjöfågeltaxering "Föglö" 1/1; ny art för denna rutt (TA, Mko). 27.3 Styrsings a3S (MB, VH mfl); 28.3 1/p? (MN, GA mfl); 1/N (MN, GA mfl).

SNATTERAND (*A strepera*) - A

1927: Första häckningsfyndet gjordes på Åland (Suomen Linnusto /1985/ sid 53; PLV).

1997: 27.9 Styrsings 1SE (GA).

STJÄRTAND (*A acuta*) - h; mp5

1997: 8.4 Lågskär. 20.4 Styrsings 1/1N (GA, MT); Jom Torpfjärden 1/1p (MT). 27.4 Kökar Sb/Nabban 2/2N (GA mfl). 28.4 Haga Fladan 1/1 p (GA). 2.5 Styrsings 1/2 N (GA, YJ). 5-6.9 Haga Fladan n20p (GA). 20.10 Mar Möckelö /1 (MK).

ÅRTA (*A querquedula*) - A

1997: 2.5 Kökar 1/1p (MA). 8.5 Storträsk 1/1 (BroJo mfl). 9-10.5 Ham Ö. Postad Grundfjärden 1/1p (FT). 11.5 Eck Krogarviken 1/1 (BroJo mfl). 20.5 Brändö Baggholma Bodholm 1/1p (TP). 24.5 Haga Sandreveln 1/ p (L-OH). 26.5 Bjärströmsträsk 1/1p (GA). Kökar juni: 1/1 Flattösund (U-LL).
7.9 Jom Torpfjärden 1p (MN).

BRUNAND (*Aythya ferina*) - h; mp10

1990: 6.1 Jomala Kråkörsfjärden 3/1 (HK, Jukka Sillanpää, Tom Lindbom).
1997: 3.2 Västerhamn 1/ (JP, KoM, PU). 19-20.2 Mariehamn off Solhem 2/ p (JuSo, GA, CB). 1.3 Torp-/Bonäsfjärden 1/ (gr MK). 3.5 Fin Bjärströmsträsk >20p (GA, CS). 4.5 Vandöfjärden ca 20p (CS). 26.5 Bjärströmsträsk 15/7p, Storträsk 18/5p (GA). 18.6 Geta Meddalen a50p (UN, KA).
25.12 Lum Svinö /1p; Lem Lemströms 1/ p (HaHu mfl).

VIGG (*A fuligula*) - m500; p1000

1993: 10.1 Mariehamn Slemmern 2000p (WV mfl).
1997: 17.2 Västerhamn-Korrvik-Svinö ca 2000p (JuSo). 18.2 Korrvik ca 500p (Rolf Vennström). 19.2 off Solhem 1500p (JuSo). 2.3 Lemströms ca 500p (YJ); 28.3 ca 2700p; Mariehamn-Nätö-Järsö ca 800p (EI, JN).
22.4 Jom Torpfjärden > 600p (GA, CS). 26-28.4 Föglö Bänö ca 1700p (Johan Franzén).
11.10 Lem Lemström östra a1500p (CS, GA, JuHo). 13.10 Saltviksfjärden n300p (GA); 18.10 a400p (MK).
28.11 Slemmern n1000p (YJ).

(S) BERGAND (*A marila*) - A

1991: 26.2 Möckelö 4/14 (HK, HF, AL). 4.6 Kökar Harparnäs 1/ p (RL, SK mfl).
1997: 6.1 sjöfågeltaxering "Föglö" 1/ (TA, MKo). 3.2 Västerhamn 4/4 (JP, KoM, PU). 19-20.2 off Solhem 1/ p (JuSo, GA, CB). 1.3 Torp-/Bonäsfjärden 1-2p (gr MK); Lemland Järsöfjärden 1/ (gr MK). 2.3 Lemströms 2/ p (YJ). 2.5 Styrsings 1/IN med allor (GA). 3.5 Jomala Möckelö 1/1m (MT). 24.5 Jom XXXX 1/1p (JuHo). 3.8 Eck Styrsings 1 (YJ).
24.1 Signilskär 2m. 8.11 Saltviksfjärden /1p (GA). 23.11 Kråkörsfjärden /1p (GA, CB).

EJDER (*Somateria mollissima*) - m500; p1000

1997: 23.2 Nyhamn-Sottunga 2/ i praktdräkt (Matias & Jorma Tenovuo). 1.3 Styrsings 22m - 5/1N, 8/4N och 4S + 20p (CS, GA, YJ mfl); Hammarudda a20 (gr MK).
28.3-5.4 Brändö Skiftet; ett kraftigt sträck pågick norrut (TP). 28.3 Styrsings kl 0615-11.30 3025m (MN, GA mfl); 29.3 2690m (MN mfl); 30.3 2655m (MN, GA mfl); 31.3 985m (MN, GA mfl); 20.4 kl 06-08 ca 780N (GA, MT); 27.4 ca 400N/h (YJ); 1.5 kl 0530-0630 630N (74a) (GA); 2.5 260N/h (GA).
14.5 Lem Järsövägen /8 + 20 pull (TO). 15.5 Eckerö Bergahamn och Hästskär; flera kullar pulli (IE mfl).
12.10 Signilskär 1265m; 13.10 2040m; 15.10 3700m; 24.10 4775m.

(*Lrk) PRAKTEJDER (*S spectabilis*) - A (*Lrk: ej ad hanne)

1987: 19.4 5km off (ENE) Kökars hamn, längs faret 1"/ (HK, JuSi, JK).
1989: (-) 20.2 Lemland Herrö Rönnskag 1/ (PA).
1992: 1.5 Lemland Stackskär 1"/p; landade bland vettarna! (Lars-Ole Styrström).
1996: 19 - ca 25.6 Brändö Åvaströmmen, en adult hanne tillsammans med en hona av ejder (gm TP).
1997: 25.3 Styrsings kl 0905 1" N + 20 Som mol (MB, VH). 19.4 Lemland Nyhamn 1/ ; observerad från färja (Jorma Tenovuo). 27.4 Styrsings 1"/ N (YJ). 8.5 Lågskär 1"/ med ejdrar E (RSt). 25.9 Lågskär 1"/m.

ALFÖRRÄDARE (*Polyysticta stelleri*) - A

1987: 3.1 längs faret Långnäs-Kökar 2/1 (HK).
1993: 10.1 längs faret Mariehamn-Föglö n80/40p (PA, WV mfl).
1994: 6.1 Eckerö Långnabban 2/1 (RL, PA mfl).
1997: 10-12.1 "Åland" 3 (pipen SS mfl). 27-31.3 Lågskär 200p (Karno Mikkola mfl); 8.4-14.4 130p; 16-18.4 170p. 1.5 Styrsings /1SE (GA); 2.5 Styrsings /1N med ejdrar (YJ, GA).

ALFÅGEL (*Clangula hyemalis*) - mp500

1997: 6.1 sjöfågeltaxering "Föglö" 375 (TA, MKo). 18-19.1 Kökar 8 (HL mfl). 19.1 endast 1 (Kökar Harparnäs) längs rutten Långnäs - Kökar! (GA, CS, BroJo). 20.1 sjöfågeltaxering "Enskär" 655 (TA mfl). 28.3 Styrsings n1000m (MN mfl); 29.3 n1500m/p (MN mfl). 13.4 Eckerö Bonäsfjärden ca 120p (GA, FK, L-OH). 2.5

Styrsings kl 0530-0930 ca 4000 SE; troligen lokal förflyttning in till Eck Torpfjärden (GA, YJ). 15.5 Lågskär 6550 m.

SJÖORRE (*Melanitta nigra*) - mp100

1997: 27.4 Kökar Sb/Nabban god flyttning N (GA mfl). 2.5 Styrsings ca 270N/h (GA, YJ).

(*) **VITNACKAD SVÄRTA** (*M perspicillata*)

1992: (-) ca 10.5 Kökar Södra fjärdskär (öster om Ubbenholm) 1"/p; landade bland vettarna under vettaskytte (Rune Holmén).

1997: (-) ca 15.5 Saltvik Sälö 1"/ p (inrapporterat under ÅL.Radios Naturmorgon 17.5 gm JE).

SVÄRTA (*M fusca*) - mp100

1997: 27.4 Kökar Sb/Nabban god flyttning N (GA mfl); Styrsings 70N (YJ); Lågskär 332m. 1.5 Fin Storträsk /1p (GS mfl). 2.5 Styrsings kl 06-08 >400N (GA, YJ); Kökar 1100 m under morg och fm (gm AL); Lågskär 778m. 8.5 Brändö; "med båt runt hela Brändölandet, såg endast 4 par, borde normalt ha varit 100-150 par!" (TP).

KNIPA (*Bucephala clangula*) - mp100

1997: 2.1 Skiftet-Mariehamn 194 (JS mfl). 2.1 Eckerö Torp 120p (GA); 4.1 och 12.1 ca 350p (YJ och GA). 6.1 sjöfågeltaxering "Föglö" 131 - nytt rekord för rutten; tidigare 66 ex 1996 (TA, MKo). 17.2 Tellholm 360p (3a) (GA, CB). 22.3 Brändö-Kumlinge 147 (JV mfl).

SALSKRAKE (*Mergus albellus*) - A 1.5-31.8; mp10

1997: 2.2 Bonäsfjärden 24p (JP, KoM, PU). 17.2 Hammarudda 1/1p (Juha Sola). 1.3 Bonäsfjärden 8/9p (gr MK, YJ). 29.3 Brändö Skinnarskärsbron 3/1p (TP).
28.4 Fin Lillfjärd 1/1 (JuHo). 1.5 Länabben 1/1 (GS mfl). 4.5 Vandöfjärd 3/3p (CS); Salviksfjärd /2p (GA mfl). 19.11 Fin Markusböllefjärden södra; n100p - "nästan hälften verkade vara utfärgade, granna hanner" (JE). 17.12 Vårdö Steget a8/ p (P-O Boman). 23.12 Vårdö Gröna ören 9/1p (HaHu mfl). 24.12 Eck Torpfjärden 15p (HaHu mfl). 28.12 Haga Söderholmssundet 1"/ p (HL).

SMÅSKRAKE (*M serrator*) - mp50

1997: Styrsings 26.4, 1-2.5 stark flyttning (GA mfl). Kökar juni: "Definitiv ökning" (U-LL).

BIVRÅK (*Pernis apivorus*) - A

1997: 17.6 Flygfältet 2p (PB). 30.6 Saltvik Syllöda 2 ex (JuHo). 18.7 Sal Kavelbro 1p; Sal Strömma 1S (GA mfl). 2.8 Sund Finby (JuHo). 11.8 Sal N. Långsjön 1 näringssökande (JuHo). 18.8 Östra Saltvik 2 (JuHo).

(*Lrk) **BRUN GLADA** (*Milvus migrans*) - A

1994: 28.7 Föglö Jyddö-öjen 3 (Henrik Wallgren).

1997: 22.4 Jomala Torpfjärden; 1 2kv jagade över vassarna på kvällen (CS, GA).

(S) **HAVSÖRN** (*Haliaeetus albicilla*) - vi adult; h; mp5

1990: 7.1 Föglö Överö a35; observation från färjan (HK).

1996: 30.3 Brändö Åva Bockholm 17mN (HH mfl).

1997: 2.1 Skiftet-Mariehamn 42 varav ca 35 inom Föglö kommun (JS mfl). 6.1 sjöfågeltaxering "Föglö" 11 (TA, MKo). 11.1 Tellholm minst 5 (GA, CS, CB). 19.1 rutten Långnäs - Kökar minst 10 (GA, CS, BroJo). 20.1 sjöfågeltaxering "Enskär" 23 (TA mfl).

20.4 Haga Fladan-Norrholmen 2"5p - fyra av de yngre, 2-3kv, fiskade i Fladan. En 4kv var färgmärkt: på vänster röd/blå och på höger röd (GA): märkt 1994 som pull från antingen Kvarken (helröd) eller Åbolands skärgård (vit över röd) enligt Torsten Stjernberg (via JH/Rb).

15.9 Haga; ad individ flög två gånger - med en halvtimmes mellanrum - och satte sig intill en ung pilgrimsfalk på en åker, varvid falken lämnade platsen (GA, CS, BroJo, AJo, GF). 21.9 Jom Röjskär 1" attackerades av stor falk (CB). 19.10 Signilskär >10p; 21.10 10p; 22.10 5m. 27.10 Signilskär 2m8p; bästa dagen på Lågskär 9 ex.

(S) **BRUN KÄRRHÖK** (*Circus aeruginosus*) - A 1.4-15.8

1997: 25.4 Finström 1/ (CS). 28.4 Haga 1'/ p (GA); Finström 1/1p (JuHo). 30.4 Jom Torpfjärden 1p (PB).

20.9 Ham Grundfjärden /1p (FT). 25.9 Haga Fladan /1p (BroJo, GA). 26.9 Grundfjärden /1p (FT). 28.9 Jom Torpfjärden 1p (PB). 3.10 Salviksfjärden Åsgårda /1 (JuHo).

BLÅ KÄRRHÖK (*C cyaneus*) - A 1.5-31.7; m5; p3

1997: 22.3 Jom Gölby 1/ (TP). 29.3 Styrssings 1/ E (CS mfl). 31.3 Gottby /1p (CB). 9.4 Haga 2/ p (JuHo). 12.4 Brändö by (TP). 1/13.4 Ham Grundfjärden 1/ p (FT). 16.4 Haga Norrholmen-Söderholmen 1/ (JuHo); Eck Torpvägen /1 (BroJo). 18.4 Brändö by 1/1p (TP). 19.4 Mariehamn-Sottunga /1N; noterad från färjan (JT). 2.5 Eck Storby /1 (YJ); Kökar /1p (MA). 16.5 Ham Sålis och Postad /1 (FT). 31.5 Ham Postad och Sålis /1 jagande (FT). Flera obsar i maj-juni på Lågskär; bl.a. 10.6 /1" NE. 25.9 Haga 3-4p: /1"; 2-3' (GA, BroJo); Eck Signilskär 9m (HL mfl). 26.9 Haga 1' (JuHo); Grundfjärden 1/1p (FT). 27.9 Styrssings 1"/2np NW (GA); Grundfjärden 2"/ p (FT). 28-29.9 Haga 1"; 2'p (JuHo, GA, GF mfl); Grundfjärden 1"/ p (FT). 4-7.10 Haga /1"p (YJ, JuHo, GA); 8.10 /1" + 3'p (GA). 9.10 Grundfjärden 1"/ p (FT). Under v 39-40 även bra dagar på Signilskär. 11.10 Jom Torpfjärden 1"/1np (JuHo, GA, CS); Signilskär 1/8m. 17.10 Signilskär 5m. 21.10 Eck Storby 1"/ W (MK). 22.10 Signilskär 2/1np m.

(*Lrk) ÄNGSHÖK (*C pygargus*) - A

1997: (-) 30.4 Lågskär 1"/ p. (-) 30-31.8 Lågskär 2' ("pipen").

(*Lrk) Stäpp-/ängshök (*C mac/pyg*) - A

1997: (-) 21.5 Jom Torpfjärden /1" ängs/stäpphök (*pyg/mac*) NW (BroJo, AJo).

DUVHÖK (*Accipiter gentilis*) - h; m5

1997: 8.9 Saltvik Ödkarby; en ad hanne flög och jagade på kärrhöksvis. Har sett det tidigare någon gång men finner inte anteckningarna. Det verkar som om småfåglarna inte reagerar lika häftigt på dess närvaro vid denna jaktteknik (GA). 22.10 Signilskär 2p14m.

SPARVHÖK (*A nisus*) - h; m50

1997: 7.9 Styrssings kl 0700-1200: 142W (GA, L-OH, JuHo); bästa dag på Lågskär med 20p+40m. 8.9 Haga; minst 7 olika individer jagande under kvällen (GA). 13.9 Styrssings kl 0645-1000; endast 4m; 20.9 0715-1000 22WNW (GA mfl). 25.9 Signilskär 76W. 27.9 Styrssings 26NNW-NE (GA); 28.9 9NW. 10.10 Signilskär 102m; 17.10 123m. 19.10 Styrssings 36WNW (GA mfl); Signilskär 105m. 22.10 Signilskär 48m.

ORMVRÅK (*Buteo buteo*) - h; m10; p5

1986: 10.1 Storby soptipp a5 (HK).

1997: 2.1 Skiftet-Mariehamn 1 (JS mfl). Januari-mars: Hellesbygård 1-2p; Svinryggen 1p. 6.1 Lemland Järsö 1 ex (gm JS). 25.2 Finström Pålsböle 2m (CS). Flera (> 6) övervintrande 1997-98.

FJÄLLVRÅK (*B lagopus*) - m5; p3

1997: 6.4 Jomala Ingby 1NW (BroJo); Lillbolstad 1 (BroJo, AJo). 19.4 Mariehamn-Sottunga, från färja: 2 (JT/Lv); Brändö Lappo 3 N/NW/W; Torsholma 3W, 1p; "Otto"+Baggholma 5S (JV); Grelsby 1 (JuHo). 20.4 kl 09-10 Mariehamn Knipgränd 5N (BroJo, AJo). 21.4 Geta Dånö 2NW (JuHo). 2.5 Kökar 5 (MA). 24.9 Haga 1'p (GA, MÅ). 27.9 Ham Grundfjärden 1"/p (FT). 28.9 Ham Lillbolstad 2kv/ p (GA, FT). 9.10 Signilskär 2m; 10.10 9m; 13.10 & 16.10 & 17.10 3m. 12.10 Lillbolstad 1p; 19.10 1/ p (FT); Haga 2p (MK). 25.10 Styrssings 1W (GA, CS). 9.11 Ham Sålis /1"p (FT).

(*) ÖRNVRÅK (*B rufinus*)

1997: (-) X .6 Kökar Källskär; ett ex flög norrut, sågs senare i Åbo (ingen rapport inkommen).

KUNGSÖRN (*Aquila chrysaëtos*) - A 1.4-31.8; mp2

1997: 2.1 Eckerö Berghamn 7kv flög till Främstön (GA).

1.4 Flygfältet 1"m (PB). 5.4 Flygfältet 1"m (PB); Haga 1" ("helmöök") flög i vida cirklar över slätten (Mia Åkerholm); Finström Bodafjärden 1 2kv (JuHo). 6.4 Flygfältet 1; 13.4 samma (?) individ igen (PB). 19.4 NW Föglö 2-3kv noterad från färja (JT/Lv). 3.5 Sund XXXby 1 ex 4-5kv blev jagad av kråka (BroJo, AJo). 28.9 Signilskär 2'W; 29.9 1'W; 30.9 1'p; 6.10 1' anlände. 6.10 Finström, norr om Mangelbo vägskäl; 1" (CS). 13.10 Signilskär 2-3'm; 16.10 3m. 19.10 Ham Hellesby gård 1'p; Fin Emkarby 1'S (JuHo). 21.10 Signilskär 3p. 22.10 Jom Torpfjärden 1 (MN); Signilskär 4m (3'+1 äldre) + 3p; 22.10 >3p, 4m; 23.10 6p inne över fasta Åland.

(S) TORNFALK (*Falco tinnunculus*) - A 1.5-31.7; mp2

1997: 5.4 norr om Kökar 1 (HA). 6.4 Lillbolstad 1 (BroJo, AJo). 19.4 Brändö Lappo 1/ (JV). 23.4 Eckerö Xskär /1 p (JE). 1-2.5 Jom flygfältet 1p (PB). 2.5 Kökar /1m (MA). 4.6 Hammarland /1 (FT).

21.7 Kökar 1p (SOP, KBC). 17.8 Eck Märket 1m (HL mfl). 30.8 Saltvik Syllöda 1p; Långbergsöda 1p (JuHo); 5.9 1p (JuHo). 7.9 Styrssings 1SW (GA); 20.9 1p (BroJo, JD, GA mfl). 12.10 Signilskär 1. 14.10 Sal Nääs 1'p (JuHo).

(*Lrk) **AFTONFALK** (*F vespertinus*) - A

1997: (-) 21.5 Lågskär 1m. (-) 3.9 Saltvik Åsgårda 1'p (Heikki Savolainen). (-) 8.9 Saltvik Nääs 1'p kl 0920-0955 (JuHo). (-) 13.9 Ham Långträsk norra kl 11-1130 1'p (BroJo, AJo); ca kl 14.30 1'p (FT).

(S) **STENFALK** (*F columbarius*) - h; mp2

1996: 6.1 Brändö Torsholma 2 (HH mfl).

1997: 18-19.1 Kökar 1 (HL). 28.3 Haga 1p (KA, UN). 16.4 Styrssings 1p (BroJo). 21.4 Haga 1/ (GA). 27.4 Kökar Hamnö 1N (GA mfl). 1.5 Kökar 1 (MA). 7.5 Haga 1p (GA mfl); Ham Postad 1p (FT). 8.6 Geta 1 (JuHo).

LÄRFALK (*F subbuteo*) - A

1997: 2.7 Godby 1 jagande över byn på kvällen (GA). 3.8 Brändö Borkenholm 1 (TP). 7.8 Haga Norrholmen 1 jagande (JuHo). 7.9 Styrssings 2W kl 10.20 med fyra minuters mellanrum (GA, L-OH).

(S) **PILGRIMSFALK** (*F peregrinus*) - A

1992: 22.5 Kökar Alvik 1" E/S kl 0645 (HK).

1994: 29.10 Bomarsund 1" (HH, RM, MN).

1997: 26.4 Brändö Skiftet 1m; kom flygande från öster och in över Brändö (Pentti & Heli Perttula).

Slutet av augusti: en stor falk (Fal per/rus) flög E över Mariehamns centrum (YJ). 13.9 Ham Sålis; stor falk på långt håll (AJo, BroJo). 15.9 Haga 1-2kv p kl 1805-1920 (GA, CS, BroJo, AJo, GF). 16.9 samma individ var stationär under em och kvällen (GA, MÅ). 18.9 Haga kungsgård ny individ 1'p 1520-1540 (GA); 20.9 samma individ jagade bl.a. tofsvipor (GA, UC, JD). 21.9 Jom Röjskär: stor falk attackerade ringm ad havsörn (CB). 22.9 Haga 1 jagande grönfinkar (!) strax söder om Kungsgården (GA). 25.9 Haga 1p (GA, BroJo); 28.9 1p (JuHo). 1.10 Signilskär 1m (HL mfl). 2.10 Haga 1p (JuHo). 6.10 Signilskär Fal per/rus 1m (HL mfl).

JÄRPE (*Bonasa bonasia*) - A

1997: Vintertaxeringen: 2; vardera en längs Kungsö- och Saltviksrutten (gm JS). 11.1 Jomalaby (DJ). 1.3 Eckerö nära västra vägskälet till Björnhuvud 1Å (gr MK). 13.3 Ö. Saltvik Uppgård 1/1p; 20.3 1/1p (JuHo). 13.5 Fin Godby Pellasvägen 1/1p (GA). Under maj månad flera observationer av paret i Saltvik Uppgård (JuHo). Juni Geta: minskar; endast en observation (KA, UN). 22.6 Hammarlands Berghamnsvägen 1 ex (Anders Törnroos). 3.7 Uppgårdsparet med 4 pull (JuHo). V 42 Ö Saltvik Tengsödavik Abborrvassa 2p (gm JuHo). 20.10 Fin Stålsby 1Å (MK).

(*Lrk) **TJÄDER** (*Tetrao urogallus*)

1996: (*Lrk) 7.10 Vårdö Sandö 1 (Jari Helstola). Godkänd observation. Av raritetsrapporten framgår att tjäderhönan uppehöll sig på och vid landsvägen som går genom norra delen av Sandö, ett par km söder om färjfästet. Observatören kunde studera tjädern från bilen på mycket nära håll.

Detta är den första tjäderobservationen som dokumenteras skriftligen. Från 1960-talet talas det om en "spelgalen" tupp, som uppehöll sig och fotograferades i Brändö kommun. Uppgifter om dessa observationer önskas! Vidare föreligger två fynd av tjäderhöna från Föglö; i juni 1989/90 och 8.10 1992 från samma by. Dessa observationer, av erfarna ornitologer, har ännu ej rapporterats skriftligen och ej granskats av Lrk.

(*Lrk) **VAKTEL** (*Coturnix coturnix*) - A

1997: 1.6 Ham Sålis kl 0150-0200 1/ Å (GA, CS). Tidigare kända fynd på fasta Åland är 1993 Saltvik Haga (GA mfl) och 1995 Finström Godby Pellasåkrarna (CS). Lågskär har 2-3 fynd; det senaste 13.6 1996 (GA).

VATTENRALL (*Rallus aquaticus*) - A

1992: 12.12 Lemland Västervik 2 (HK, Pekka Alho, Rami Lindroos).

1993: 9.1 Lem Västervik 1 (WV mfl); 13.2 3 (HK, TL, HaK). 28.2 Eckerö Storby 1p (RL, JN, PA). 1.3 Västerviken 5 (RL, JN, PA).

1997: 10.4 Lågskär, spår i snön; kl 21-22 Storträsk 5p (GA); 16.4 3p (GA mfl). 19.4 Seglinge Västersjö 1Å (JV). 22.4 Storträsk minst 4p (GA mfl). 26.4 Kökar Vålö 1Å (GA mfl). Maj: Brändö Baggholma 3Å; ev två par stationära (TP). 1.5 Bjärströmsträsk 2Å (GA). 14.5 Brantsbölle träsk 1Å (GA). 15.5 Brändö Baggholma Bodholm 2Å; hördes även 4.6 (TP). 30.5 Jom Torpfjärden, 2" sökte föda helt öppet utanför vasskant (GA).

SMAFLÄCKIG SUMPHÖNA (*Porzana porzana*) - A

1997: 14.5 0100 Fin Länabbsträsk 2Å (GA); 15.5 1Å + Storträsk 2Å (YJ). 31.5 Lem Herröbron Ä (YJ). 5.6 Ham Vestmyra träsk Ä (YJ). 25.6 Jom Möckelö Ä (MT); 12.7 Ä (SOP, KBC). 25-26.7 Brändö Finvik 1Å (TP).

(*Lrk) **MINDRE SUMPHÖNA** (*P. parva*) - A

1997: (*Lrk) 5-9.7 Kökar Överboda vik /1p (U-LL).

(S) **KORNKNARR** (*Crex crex*) - A

1997: 30-31.5 Jomala W 1Å (YJ). 31.5-1.6 Finström 2Å (CS), Hammarsland 1Å (CS, GA); 4.6 2 Å (YJ). 6.6 Lågskär 1 ex dödades av jorduggla! Juni Geta 1 (UN, KA). 15.6 Jomala S 1Å (MT). 26.6 & 2-5.7 Jom Sviby skola 1Å (YJ, PB). 26.6 Jomala W 3Å (YJ). 19.7 Fin Pålslöse 1Å (GA, JuHo). 21.7 Sviby 1Å (MT). 27.7 Föglö Skogsö 1p (Henrik Bergroth).

RÖRHÖNA (*Gallinula chloropus*) - A

1993: 27.2 Lemland Västerviken 1Å (RL).

1997: 16.4 Storträsk norra; 1Å (GA, BroJo, AJo, YJ mfl). 19.4 Seglinge Västersjö 1ä (JV). 25-26.4 + 1-12.5 Fin Brantslöse träsk 1-2Å (CS; GA mfl). 17.5 Ramsholmen 1p (CB).

17.8 Eck Storby Krogarviken 1p (GA mfl). 6.10 Godby "Kvävefallan" (GA). 22.10 Jom Torpfjärden 1p (MN).

(S) **TRANA** (*Grus grus*) - h; mp10

1997: 6.3 Sund Björby a7p (Fredrik Klintberg); de sju tranorna anlände 18.30 till byn och landade för natten i myr-/sly- och våtmarksområdet Maren! Torde vara nytt rekord med två veckor (GA)! 7.3 Jomala Ingby a3m E kl 0745 (Christer Carlsson). 12.3 Finström Östanåker a7m 0715 (EJ).

15.4 Sund Bomarsund a48NW; flocken anlände från SE (Adéle Rehn). 18.4 Haga 19p; 19.4 28p; 20.4 13p (GA). 7.9 Haga 15p; varav 7 lyfte kl 1830 och tog hög höjd i termiken och drog W (GA mfl); Grundfjärden 130p varav endast 7' (FT). 13.9 Fin Ämnäs ca kl 13.00 a7 in från E, tog höjd, sträckte SW (JE); Sális ca kl 13.30 a130 (MN); Haga kl 17.08 a3S+a7S+a11S över Ö. Saltvik /Kvarnbo aktiv flykt; kl 17.16/17.45 a5W (efter att ha rastat i 30 min); kl 17.22 a11+a5S-W (GA); ca 17.30 hördes tranor sträcka över Sund Borgsjön (BroJo, AJo). 14.9 Ham Grundfjärden a100 + Lillbolstad a70 (FT); Haga 2"+2"1'+2"1' (GA, Patricia Karlsson). 19.9 Lågskär 49m. 15.10 Signilskär a110S kl 1440; sågs över södra Eckerö.

STRANDSKATA (*Haematopus ostralegus*)

1987: 20.4 Kökar Alvik 175m; 21.4 Alvik 229m (HK, JuSi, JK).

1997: 27.3 Styrsings 1N (MB, VH); 28.3 4N (MN, GA mfl) 29.3 3 (EI, JN, CS mfl); 30.3 1N (MN, GA mfl). 30.4 Lågskär 207m. 4.5 Ham Sálisdalen ca 30p (FT).

(*Lrk) **SKÄRFLÄCKA** (*Recurvirostra avosetta*) - A

1997: (-) 13.5 Lågskär 1m. (-) 15.5 Eckerö Hästskär Nabbflyttan 1p (IE).

MINDRE STRANDPIPARE (*Charadrius dubius*) h; mp5

1997: 22.4 Lågskärs första. 30.4 Kråkorsfjärden 1p (BroJo, AJo). 1.5 Eck Skeppsviksvägens tåkt 1p; Eck Sandvik 1p (GA); Ham N Långträsk tåkten 1p (GS mfl); Jom Hammarudda 1p (YJ). 22.5 Eck Storby Sandvik 1 spelande (GA). 23.5 Brändö Limslätt 1p (TP). 25.5 Ramsholmen 1p (GA).

(S) **STÖRRE STRANDPIPARE** (*C. hiaticula*) h; mp25

1996: 30.8 Jomala Torpfjärden 120p (MN).

1997: 25.3 Styrsings 1N (MB, VH); 27.3 2N (MB, VH mfl); 29.3 5 (MN, YJ mfl). 28.3 Ramsholmen 1 (EI, JN). 29.3 Kråkorsfjärden 2 (EI, JN). 29-31.3 Geta Hällö vägbank 1p (Mia Åkerblom mfl). 30.3 Haga 2 (EI, JN). 31.3 Torpfjärden 4p (MT); Storby Sandvik 1 (YJ); Hammarsland Öra 2 (YJ).

13.9 Styrsings 1p - SE (GA mfl); 28.9 2p (GA mfl); 11-12.10 1p (MN, GA, CS mfl). 13.10 Signilskär 1m.

LJUNGPIPARE (*Pluvialis apricaria*) - h; p50; Haga p100

1997: 28.3 Lillbolstad 1p Ä (GA). 31.3 Eckerö Kyrkoby 2 (YJ). 2.4 Hammarsland Sális 4p (FT).

7.5 Haga: 280p Kungsgården; 70p Laby (GA mfl); 8.5 Kungsgården 600p (CS); Lillbolstad >50p (FT). 9.5 Jom Möckelby 150p (DJ); Kungsgården 600p (JuHo). 11.5 Haga 500p (BroJo, AJo); 13.5 150p (CS); 17.5 70p (GA, KJ); 19.5 50p; 20.5 40p; 23.5 25p (GA).

KUSTPIPARE (*P. squatarola*)

1997: 24.5 Styrsings 1p (YJ); 25.5 2 SE (GF, BroJo, GA, AJo). 1.6 Haga Fladan 1p (GA, CS). 21.7 Fladan 1"p (GA). 3.8 Styrsing 1 (YJ). 9.10 Signilskär 1m.

TOFSVIPA (*Vanellus vanellus*) - mp100

1997: 27.2 Geta Västergeta 1p (Ulf Nyback). 28.2 Jomala Kyrkoby 1p (Göran Möller). 1.3 Hammarland Sålis 3p (YJ, FT); Eckerö Storby a4m E, a3m E (gr MK). 2.3 Flygfältet 1p (Peter Brunila); Hammarland G.F. 3p (FT). Troligen retursträck 15-20.3 (GA). I Saltvik sågs ett ex vid utfodring (gm BH). 21.3 Saltvik Chipsen 1p vid vägkant (FK). 22.3 Kumlinge 3 (JV mfl). 28.3 Lillbolstad 1; Godby 1 (GA). 30.3 Styrsings 18p sedan W-N (MN, CS mfl). 6.4 Lillbolstad a70m (GA mfl).

KUSTSNÄPPA (*Calidris canutus*)

1997: 11.5 Styrsings 1 tp/jp p (BroJo mfl). 4.9 Haga Kungsgård 1tp med ljungpipare och brushannar (GA).

SANDLÖPARE (*C alba*) - A

1995: 7.10 Brändö Djurholm 2S (HH, Ville-Veikko Salonen, Mika Salmi).

1997: 23.7 Jom Torpfjärden 2p (SOP, KBC). 14.9 Jomala Möckelö havsbad 1'p (MN). 3.10 Signilskär 2p; 4.10 1p (HL mfl); Lågskär 1p; 8.10 1p.

SKÄRSNÄPPA (*C maritima*) - A

1994: 6.1 Herrö 8 (HH, PePa).

1997: 4.1 off Jomala Hammarudda 3p; 5.1 2p (LJL, Erkki Valsta mfl). 6.1 Eckerö Töddingarna 2p (GA). 10-12.1 "Åland" 6 ex (pipen SS mfl). 3.2 Hammarudda 4p (JP, KoM, PU). 6.2 Eckerö Västeröns SW-strand 1p (Hans Heino). 27-31.3 Lågskär 35p (Karno Mikkola mfl).

2.10 Signilskär 1m. 8.10 Lågskär 3p. 10.10 Eck Västerön 5N (MN). 11.10 Lågskär 8p; 12.10 15p. 20.10 Signilskär 1N; 22.10 a30 små vadare flög omkring ett skär långt i norr; 26.10 a14NE. 27.12 Styrsings 1N (HL, GA).

MYRSNÄPPA (*Limicola falcinellus*) - A

1997: 20.5 Lågskär 1p. 24.5 Haga Sandreveln 2p (L-OH). 26 & 29.5 Lågskär 1-2p. 30.5 Jom Torpfjärden (norra) a31p (YJ, GA). 1.6 Haga Sandreveln a13p (GA, CS, GF); Kökar Hamnö-bron 6p (U-LL).

DVÄRGBECKASIN (*Lymnocryptes minimus*) - A

1997: 28.4 Haga Fladan 1p (GA). 19.7 Lågskär 1p. 16.10 Lågskär 1p. 24.10 Signilskär 1.

ENKELBECKASIN (*Gallinago gallinago*)

1992: 17.2 Kökar Finnö 1 (HK).

1994: 5.1 Eckerö Storby 1 (RL, PA).

1997: 11.1 Jomala by 1 stöttes ur dike (DJ). 26.1 Sund Guttorp; mellan landsvägen och Träsk; 1 flög upp ur stora utfallsdiket (GA). 2.2 Styrsingsudden 1p (GF). 28.3 Styrsings 1p (L-OH, GA). 29.3 Hammarland Grundfjärden 1/ Å (FT). 31.3 Styrsings 1p; Haga kungsgård 1SW (GA, CS).

27-28.12 Eck Storby Krogarviken 1p (HL).

(*Lrk) **DUBBELBECKASIN** (*G media*) - A (*Lrk: ej 15.8-15.10)

1997: 19.10 Haga Fladan 1 ex dubbel-/enkelbeckasin (*media/gallinago*) (MK).

MORKULLA (*Scolopax rusticola*)

1992: 13.12 Lemströms kanal 1 (HK, PA, RL).

1997: 6.1 Lem Nätö 1 (A Vähäatalo). 10.3 Björbsy 1/ Å (DJ). 28.3 Storby 1 (GA). 29.3 Torrbolstad 1/ Å (CS).

(S) **RÖDSPOV** (*Limosa limosa*) - A

1966: 17.7 Föglö Lilla Sandören 1 (HW).

1988: 9.7 Föglö Stora Sandören 1 (HW).

SMALNÄBBAD SIMSNÄPPA (*Phalaropus lobatus*) - mp5

1997: 12.5 Lågskär 5m. 24.5 Geta Öra 1p (Nicklas Bergman). 25.5 Styrsings 2p (GA mfl); Jom Torpfjärden 3p (GA, Olli Paasivirta mfl); senare på kvällen a7p (CB); 26.5 a5p (GA, YJ), Ramsholmen 1p (YJ). 30.5 Jom Torpfjärden a16p (GA). 1.6 Styrsings 2+3+4 m/p; Haga Fladan 5p (GA, CS). 17.8 Eck Märket 1m (HL mfl).

(*Lrk) **BREDSTJÄRTAD LABB** (*Stercorarius pomarinus*) - A (*Lrk: ej ad 1.5-15.6)

1996: 7.5 Kökar Sb 1N (v) kl 0545 (HK & Esko Joutsamo).

1997: 16.5 Styrsings 1"/ N (GA). 12 & 19 & 20.10 Signilskär, labb sp 1m.

DVÄRGMÅS (*L. minutus*) - A

1997: 2.5 Kökar 1"p (MA, TL). 7.5 Haga Fladan 12p (RSt, GA); Lågskär 3m & 3p. 12.5 Fin Storträsk 2"/1' p i skrattmåskolonin (GA, CS); 8.5 10p (BroJo mfl). 22.5 Fin Bjärströms träsk 3"p spelande (GA). 23.5 Haga Fladan 1"W (GA, BroJo). 24.5 Bjärstr träsk 2230 5"p - flög sedan ENE, troligen mot Storträsk (CS). 17.6 Jom Torpfjärden 1 ex (JP); 12.7 1"p (SOP, KBC). 16.8 Eck Märket 6'p (HL mfl). 17.9 Lågskär 4m. 5.10 Signilskär 1p.

SKRATTMÅS (*L. ridibundus*) - h

1997: 21.4 Haga >1000p skratt + fiskmås (Lar rid + can) på åkrarna (GA, BroJo). 7.5 Fin Storträsk; stor (>250 par) koloni nyetablerad i nordvästra delen (GA mfl). Kökar juni: "Kolonin i Flattösund större än i fjol" (U-LL).

TRETÅIG MÅS (*Rissa tridactyla*) - A

1993: 27.2 Styrsingsudden 2kv m (RL).

1997: 9.2 off Sottunga 2kv; sågs från färja (Cecilia Johansson & Christian Cederroth). 29.3 Styrsings kl 0815 2kv W (MN, EI, JN mfl). 28.4 Kökar 2kv (gm AL). 17.10 Signilskär 1'S; 18.10 1'S; 19.10 2'SW; 20.10 1'S.

FISKTÄRNA (*S. hirundo*)

1997: 26-27.4 Kökar Karlby hamn 1p (GF, BroJo mfl). 27.4 Jom Torpfjärden 5p (MT). 28.4 Ham Postadsjön 2p (FT). 1.5 Saltviksfjärden 5p (GA).

13.9 Styrsings 5'm + n3 F/S m (GA, MN mfl).

SILVERTÄRNA (*S. paradisaea*)

1997: 26.4 Kökar Finnö 3p (Åbo-orn.). 27.4 Kökar Karlby hamn 7p (GA, GF, CS mfl); Sottunga Hästö 5S (GA, CS mfl). 28.4 Haga Saltviksfjärden 2p (GA). 1.5 Styrsings 60+ N (GA); 2.5 kl 0530-0930 >800N (GA, YJ) + "många" F/S-tärnor.

22.9 Saltviksfjärden 1' p; 24.9 2'p (GA).

FS-TÄRNA (*Sterna hir/par*)

1997: ca 11.4 Föglö Ulversö brygga 2p (Helene Franzén). 26.4 Kumlinge Yxskär 1m (MS).

13.9 Styrsings n3m (GA, MN); 20.9 1NE (GA, JD). 20.9 Haga Saltviksfjärden 1p (GA, UC, JD).

(*Lrk) SMÄTTÄRNA (*S. albifrons*) - A

1997: 23.5 Haga Sandrveln 1p (GA, BroJo mfl). 16.8 Vårdö Grundsunda Österviken 1p (PB).

(*Lrk) SVARTTÄRNA (*Chlidonias niger*) - A (*Lrk: ej ad i sommardräkt)

1997: 8.5 Haga Fladan 1p; på kvällen i Saltviksfjärden (CS, BroJo mfl). 24.5 Lågskär 2m.

(S) SILLGRISSLA (*Uria aalge*) - h; m5

1996: 4.8 Kumlinge Xxxskär, 5p tillsammans med flera hundra tordmular (Alc tor) (Johan Franzén).

1997: 28.3 Styrsings 5N (MN mfl); 29.3 1N (EI, JN); 30.3 1N (MN mfl); 6.4 1N (BroJo mfl). 27.4 Styrsings 17N; en flock på 5 (YJ); 1.5 1N; 3.5 1N (GA mfl). 28.4 Kökar 2; 3.5 1 (AL). 16.8 Eck Märket 1SW (HL mfl).

TORDMULE (*Alca torda*) - h; m25

1991: 25.2 Styrsingsudden 62m; 26.2 Hammarudda 32m; 7p (HK, HF, AL).

1993: 13.2 Skeppsvik 8N; 5S + 7m Alca/Uria; 14.2 Styrsings 13N; 4S + 4m A/U (HK, TL, HaKo).

1997: 2.1 Skiftet-Mariehamn 1 (JS mfl). 5.1 off Eckerö Storby 1 (gm LJL). 6.1 sjöfågeltaxering "Föglö" 1 (TA, MKo). 10-12.1 "Åland" (pipen SS mfl). 19.1 Kökar syd Kyrkogårdsö 2 Alc/Uri (BroJo). 3.2 Hammarudda 2 (JP, KoM, PU). 23.2 Nyhamn-Sottunga 3 (MT & JT). 28.2 off Herrö 1 (gr MK).

28.3 Styrsings 644N; 29.3 237N; 30.3 170N; 31.3 159N (MN mfl); 13.4 ca 40N (GA, FK, L-OH); 2.5 mycket stark flyttning N - "flera hundra" (GA, YJ); 3.5 god flyttning trots hård nordan (GA mfl).

29.12 Styrsings 1N (HL) + 9 Alc/Uri N (3a) (HL, GA).

TOBISGRISSLA (*Cephus grylle*) - h; m50

1991: 25.2 Styrsingsudden 18m (HK, HF, AL).

1993: 13.2 Skeppsvik 18m + 18p; 14.2 Styrsings 37N; 1S; 5p (HK, Tom Lindroos, HaKo).

1997: 20.1 sjöfågeltaxering "Enskär" 24 (TA mfl).

28.3 Styrsings kl 0615-1130 534N (GA, MN mfl); 29.3 379N (MN, EI, JN). 30.3 317N (MN mfl); 31.3 686N (MN mfl); 13.4 ca 150N (GA, FK, L-OH); 20.4 kl 06-0830 ca 200N (GA, MT). 1.5 Styrsings: mycket stark flyttning - "flera hundra norrut" (GA, YJ); 3.5 god flyttning trots hård nordan (GA mfl).

SKOGSDUVA (*Columba oenas*) - h: mp50

1997: 25.2 Saltvik Haga Lötö 2p (JuHo). 1.3 Bomarsund 6p Columba sp vid utfodring (Adéle Rehn); Jomala Torpfjärden 3; Haga a30 (gr MK). 2.3 Godby 1; Jomala Kyrkoby a2 + a3 (gr MK). 4.3 Sund Hulta 1p (Paul Johansson). 5.3 Jomala Sviby 1p (GA); Jomala Björnsby 3p (GA). 7.3 Haga a7+a2+a2 (GA). 17.3 Jomala Björnsby + Kyrkoby; a30p + a25p (GA). 22.3 Brändö Torsholma 60; Kumlinge 9 (JV mfl).

13.12 Jom Gottby 1 (JN, EI).

RINGDUVA (*C. palumbus*)

1992: 12.12 Gottby 1 (HK, PA, RL).

1995: 7.10 Brändö, Åva, Bockholm 3200S (HH, V-VS, MS).

1997: 4.1 Jomala N.Gottby 1p vid utfodring (LJL, EV). 1.3 Haga a2 (gr MK). 4.3 Sund Hulta 1p (PJ). 7.3 Haga a2+a2 (GA). 16.3 Sålis a10p (FT). 23.3 Sålis > 80p (GA mfl).

TURKDUVA (*Streptopelia decaocto*) - A

1997: 28.5 Godby Bergv/Kyrkv 1p (Torbjörn Zetterman, PJ). 15.6 Brändö Borkenholm 1p (TP).

22.9 Haga Lötö Nybonds/Nylunds 1p (GA).

TURTURDUVA (*S. turtur*) - A

1978: 6.7 Föglö Hummersö 1 (HW).

1996: 16.8 Brändö Baggholma 1 (HH, Rami Lindroos).

1997: 7-8.5 Eckerö Enskär: Streptopelia sp i sjöbevakarnas trädgård, trol turturduva (Olle Eriksson, gm JE).

FJÄLLUGGLA (*Nyctea scandiaca*) - A

1993: 10.1 längs faret Mariehamn - Herrö 1p (WV, PA mfl).

1997: 3.1 Föglö Storklubb 2kv sågs flyga på föglösidan av faret (LJL, EV). 19.1 Geta Andersö 1p på hygge intill körväg (Bengt Lindström gm BH).

16.12 Jomala Flygfältet 1"p, troligen hanne eftersom "den var nästan helt vit med bara några mörka streck på huvudets sidor"; sågs av personalen kl 12.00-12.15 när de plogade banorna (gm GA).

HÖKUGGLA (*Surnia ulula*) - A

1997: 29.11 Brändö, Korsö, Bodholm 1 (Hannu Huhtinen & Team-Turku).

(*Lrk) **SPARVUGGLA** (*Glaucidium passerinum*) - A (*Lrk: ej ringmärkta)

1961-64: ett par häckade i en stor, gammal asp i ett hackspettshål några år i Hammarland Östra Postad (FT).

1997: 1.3 Jomala Kungsö 1Å (gr MK). (*Lrk) 20.4 på em Geta Olofsnäs vid Åkerholms "Körsbärsåkern" 1p; fotograferades (Stig Lindström, fam Åkerholm; KA). 29.12 Brändö Limslätt 1p (TP).

(S) (*Lrk) **KATTUGGLA** (*Strix aluco*) - A

1978: (-) 5.7 Föglö 1 jagande i skymningen (HW).

1981: (-) 17.4 Föglö 3Å (HW).

1984: (-) 18.4 Föglö 1Å (HW).

JORDUGGLA (*A. flammeus*) - A 1.5-31.8

1973: 12-14.8 Föglö Stora Sandören 2"2'; troligen häckning (Thomas Wallgren). 1973 häckade tre par (16 ungar ringmärktes) på Eckerö Signilskär (Jukka Haapala).

1976: 17.7 Föglö Stora Sandören 1 (HW).

PÄRLUGGLA (*Aegolius funereus*) - A

1997: 6.1 Jomala Björnsby; 1 försökte fånga småfåglar vid utfodring (DJ). Exemplaret sågs ett par dagar till i Björnsby-Gölbymrådet (gm YJ). 12.2 & 22-23.2 Sund, öster om Norra Bomarsund i "Kadrongälän", 1 dagtid

inne i ett uthus, fängades in 12.2 eftersom den flög mot fönstren och släpptes fri. Sågs vid andra tillfället sitta högt upp under taket (Vanja Palmroos, GA). 1.3 Jomala Kungsö 1Ä (gr MK). Mars: Brändö by 1p Ä; Brändö Åva 1p Ä (TP). April: Föglö Bänö 1 ex i och vid bohål, ropande månaden ut (JF). 13.4 Jomala Brändö 1Ä under kvällen (CB). 3.5 Lågskär 1. 17.5 kl 0300 Jom Ramsholmen 1 jagande (CB).

26.9 Signilskär 1r; 9.10 2p; 11.10 4p; 14.10 2p; 18.10 1p; 23.10 2p; 24.10 1p och den sista kontr den 28.10.

(S) NATTSKÄRRA (*Caprimulgus europaeus*) - A

1997: 11.5 Lågskär 1p. 22-23.5 Jomala - ny lokal - 2p; 27-28.5 1p + ä (YJ); 31.5-1.6 1p (GA). 4.6 Eckerö Xby 1Ä (YJ). 19.6 Geta Östergeta Xträsk 1Ä; 27.6 norra Västergeta 1Ä (KA, UN). 3.8 Jomala Norrsunda 1 (YJ).

TORNSEGLARE (*Apus apus*)

1986: 25-26.10 Kökar Österbygge 1 (HK).

1997: 14.5 Jom Torpfjärden 1-2p (GA); Storträsk 2p (MÅ). 17.5 Jom Möckelö 5NE (GA, YJ). 18.5 Styrsings 1W (GA, KJ); Hammarudda 1W (L-OH). 23.5 Godby 1p (GA). 25.5 Jom Torpfjärden 2p (BroJo mfl); Haga Fladan 1S (GA). 26.5 Bjärströms träsk ca 30p, Storträsk 5p (GA).

(*Lrk) BLÅKRÅKA (*Coracias garrulus*) - A

1997: (-) 7-8.5 Eckerö Enskär, 1 ex skall ha varit stationär i sjöbevakarnas trädgård enligt Olle Eriksson (gm JE). Blåkråkan skall ha videofilmed (gm HL). (-) ca 12-14.5 Eckerö Överby längs vägen till Notviken, vanligen på telefonrörar; inrapporterad anonymt till Ålands Radios "Djur och Natur" (gm JE).

HÄRFÅGEL (*Upupa epops*) - A

1997: Mariehamn Klinten 28 eller 29.8 1p (Siv Strandberg). 16.9 Kumlinge Matsbodal gård, väster om Kumlinge kyrka 2p (BruHe gm MS). 17.9 Kumlinge Enklinge, Träskslätts gård 1p (FS gm MS). 19.9 Brändö Solbacka 1p; troligen samma individ sågs senare flyga söderut i Brändö (Stefan Nilsson mfl gm TP). 2.10 Saltvik Ödkarby väggskäl 1p ; gick över landsvägen med resta hjässfädrar (Carita Saku). 8.10 Mariehamn Badhusberget, Doktorsvillan 1p (John Bergström). 7-8.10 Saltvik Toböle Verkviken 1p (familjen Anders Jansson/Carina Roos); 9.10 kl 0900-1030 2p; de två individerna höll till på samma villatomt som de föregående dagarna och hade revirstrider med konstiga läten (JuHo). 10.10 Mariehamn; kl 1015 på Gullvivegränd 3 1p (Roger Sundman); kl 1115 på Tussilagogränd (JE, BroJo); 13.10 troligen samma ex kvar i kvarteren (gm JE). 16-18.10 Kvarnbo Klockarstigen 1p (Katrin Gwardak mfl, GA).

GRÅSPETT (*Picus canus*) - A

1996: 6.1 Brändö kyrkoby 3p; 9.3 2p + Torsholma 1p; 9.11 Torsholma 3p (HH mfl).

1997: 2.1 Skiftet-Mariehamn 1 (JS mfl). Vintertaxeringen: 12; 3 längs Möckelö- och Sundsrutten; 2 längs Saltviksrutten (gm JS). Jan: 2 Pålsvöle (gm CS); 1 Gölby (GS); 1 Björnsby (DJ). 15.1 Saltvik deponi 1 (JuHo). Januari: Brändö by 4p (TP). 1.3 Finström Brantsböle 1Ä (GA). 1-2.3 totalt 6 på Åland (gr MK). 22.3 Kumlinge 1 (JV mfl). 28.3 Brändö 1/1 i lämplig häckningsbiotop (TP). 28.3 Brantsböle 1p (CS). 31.3 S. Lillbolstad 1/ Ä (GA mfl). 19.4 Godby Bergvägen 1Ä (GA); Kumlinge Snäckö 1/; Seglinge Klevik 1/ (JV). *Nytt bo:* 29.4-1.5 Fin Brantsböle träsk 1/ inne i bohål och arbetade. I samma träd som mindre gråspetten häckade i förr om åren (GA). 2.5 Föglö Granboda 1Ä (MN). *Nytt revir:* Ö Saltvik Långbergsöda Öjen Herrö (JuHo). 10.5 Vårdö skola 1p (MS). 11.5 Lem Järsö; fritidsomr 1p (YJ). 17.5 Jom Ramsholmen och Fågeltornet 2Ä (GA mfl); Ham Brändö 1p (Henry Törnroos). 18.5 Brantsböle träsk 2" varav en flög in i bohål (GA, KJ). 23.5 Brändölandet Gåskärr 1p (TP). 1.6 Ham Brändö /1 vid bohål (FT).

Häckningar: Kumlinge "gråspetten häckar åtminstone med sex par på Enklinge" (MS). Sund Brändbolstad (gm BroJo).

STÖRRE HACKSPETT (*Dendrocopos major*)

1997: 19.7 Signilskär 2p (GA mfl). 19-28.7 Lågskär: 3+22+22+18+8+6+1+1 osv; 28.7-5.8 endast 2. 16.8 Eck Märket "en mellanstor hackspett" mot SE (HL mfl). Slutet av augusti; många ex i norra Geta (KA).

(*Lrk) VITRYGGIG HACKSPETT (*D leucotos*) - A

1993: (-) 3.10 Brändö Jurmo Storklyndan (Arto Lehtinen): "Jag hörde trummandet av hackspettar från strandalarna. Det var två olika ljud. Först såg jag en större hackspett (Den maj) och just då flög en annan hackspett upp, nästan från marknivån alldeles intill den större hackspetten. Fåglarna kunde jämföras bra med varandra; jag studerade dem med kikare på ca 15 meters avstånd. Den vitryggiga hackspetten var troligen en ung hanne med ganska mycket rött på hjässan, lite blek i färgen. Vingarna och övergumpen var vitrandiga. Sidorna stretchade och undergumpen blekt röd." Foto skall finnas men har inte sänts in än (Lrk).

1994: (*Lrk) 13.3-12.4 Brändö Jurmo 1p vid utfodring; 10-12.4 Brändö by 1/1p (Tommy Pettersson). Se årsberättelserna för 1994 och 1995!

1996: (*Lrk) 9.4 Kumlinge, Kumlinge by, Apoteket, 1/ (Müse Wrede). Den vitryggiga hackspetten noterades kl 1130 i närheten av en utfodring med fettbollar, då den lät höra ett slags gnällande läte 3-4 gånger efter varandra i flera serier (påminnande något om gråspettens veka rop). Ryggens vitrandning och den röda hjässan sågs först, sedan (från sidan) även den röda undergumpen. Efter en stund blev vitryggen bortjagad av en pilfink (Pas mon)!

MINDRE HACKSPETT (*Dendrocopos minor*) - A

1992: 13.6 Lemland Järsö 1Ä (RL, SK).

1994: 8.5 Storby 1Ä (RL, MN mfl). Geta: tre lokaler: Hägnsträsk, Backarsviken (?) Pantsarnäs (UN, KA).

1996: 17.9 Geta norr om Grendalsträsk (KA, UN).

1997: 15.2 Mariehamn Klinten 1 vid utfodring (Torsten Danielsson). Vintern 1996/97 Brändö by 1 ex noterad fyra gånger intill huset; möjligt ytterligare ett ex i byn (TP). Mars: Lemland Flaka 1/1 (Welander). 31.3 syd Bodafjärden 1/1 Ä (GS). 1.4 Ramsholmen 1p (BroJo). 5.4 Kökar Antons 1p (GA, HA, SN). Jomala Kyrkby månadsskiftet april-maj 1/1p under minst två veckor (L-OH). 17.5 Ramsholmen 1Ä (GA mfl). 23.5 Brändölandet Gåskärr 1p (TP). 5.6 Brändö by; strax N kyrkan: 1"/ matade minst 1' (TP). 7.6 Brändö by 1p (TP). 10.6 Brändö Borkenholm 1p (TP).

(S) TRETÅIG HACKSPETT (*Picoides tridactylus*) - A

1990: 21.7 Eckerö 1/ (Raimo Palmu).

1996: 19.6 Geta norr om Xträsk (UN, KA).

1997: 23.3 Jomala lokal nr 1: 1p (JoHö). 29.3 Jomala lokal nr 2: 1p (MN mfl). 8.5 Brändö by 1/ p (MN).

(S) TRÄDLÄRKA (*Lullula arborea*) - A 1.3-31.8

1995: 15.1 Storby 1p (HK, Pekka Alho mfl).

1997: 3-4.1 Hellesby 1p, (Aleksi Lehikoinen, MM-R mfl). 29.3 Styrsings 1 (gm YJ). 30.3 Geta 3/ Ä (JN mfl); Hammarudda 1p (MN). 31.3 Geta lokal nr 2: 1 Ä (MÅ mfl). 6.4 Torpfjärden 1 (MT). Juni Geta: 10p; ev. liten ökning (KA, UN).

28.7-10.8 Godby Kvarnberget 3-4p (GA). 9.9 Godby GHS 1p (GA). 8-9.10 Signilskär 1p. 10.10 Eck Västerön 4; Eck Torp 1 (MN). 15.10 Signilskär 2m; 20.10 3m7p. 3.11 Eckerö Storby soptippen 2p (MB, VH); 8.11 2 (AL, JuPi mfl); 9.11 2p (GA).

SÅNGLÄRKA (*Alauda arvensis*)

1997: 27.2 Jomala Gottby flera hördes (CB). 28.2 Jomala Kyrkoby enstaka (GM). 1.3 Storby 2 (YJ, gr MK); Styrsingsudden 1m; Haga 4 (gr MK). 2.3 Saltvik Borgboda 3 (JuHo); Flygfältet 4p (PB). 7.3 Haga a3+1+1+a10 (GA). 8.3 Sälis a30 + 2Ä (FK, GA).

BERGLÄRKA (*Eremophila alpestris*) - A

1997: 16.10 Lågskär 4. 20.10 Signilskär äS; 22.10 2S. 23.10 Saltvik Haga Lötö vägskäl 2p i betäker på f.m.(MK).

(*Lrk) STÖRRE PIPLÄRKA (*Anthus richardi*) - A (*Lrk: ej ringmärkta)

1997: 13.9 Eckerö Skag 1m (Hans-Olof Gustafsson). 25.9 Signilskär 1m (HL, JN); 1.10 1m (Sakari Damski, HL mfl). 3.10 Lågskär 1m; 4.10 1m. 6.10 Signilskär 1m; 7.10 1m (HL mfl); 15.10 (ä); 16.10 1SW.

(*) FÄLTIPIPLÄRKA (*A campestris*)

1997: (-) 2-3.5 Kökar Hellsö 1p (gm AL). 25.9 Lågskär 1m (gm JP).

ÄNGSPIPLÄRKA (*A pratensis*)

1997: 8.3 Herröskatan 1 (EI, JN). 30.3 Solhem 1m (EI, JN). 31.3 Bodafjärden 4 (GS). 3.4 Haga 1p (GA). 5.4 Kökar Välö a30p (GA, HA mfl).

8.11 Svinryggen ä (GA). 9.11 Styrsings 1p (GA); Herröskatan 1 (AL, JuPi). 7.12 Styrsings 2p (CS, GA). 24.12 Eck degersand 1p (HaHu mfl).

SKÄRPIPLÄRKA (*A petrosus*) - h; mp5

1987: 2.1 Eckerö Storby 1 (HK).

GULÄRLA (*Motacilla flava*) - h; mp25

1997: 7.5 Geta Bonäs 1p (Sonja & K-E Bergman). 12.5 Fladan 7p (GA). 17.5 Ham Grundfjärden 10p *thunbergi* (FT). 22.5 Styrings 5p (GA). 14.9 Jom Gottby a250p tillsammans med 150 sädesärlor (MN).

SÄDESÄRLA (*M alba*)

1997: 3.1-26.3 Hellesby gård 1p (AL, MM-R, GA, JuHo, CB, gr MK mfl). 28.3 & 1.4 Jomala Röjskär 1p; 16.4 1p (CB) - denna individ hade övervintrat i ett närbeläget färhus hos Blombergs (gm CB). 19.4 Brändö by 1 (JV). 20.4 Styrings 1 (MT, GA); Lågskärs första. 22.4 Kräkorsfjärden 3p (YJ); Storträsk 1p (BroJo, GA, CS). 23.4 Godby 1p (GA). 25.4 Flygfältstornets första (PB). 26.4 tydligt inflöde; enstaka på många lokaler under dagen (GA mfl); Seglinge Klevik 6m under en fm-timme (PP & HP). 27.4 sågs "överallt", från fasta Åland till och med Kökar (GA mfl).

14.9 Jom Gottby a150p tillsammans med 250 gulärlor (MN).

21.10 Hellesby 1/ p (enbent) (MK). 22.10 Flygfältet 1p (PB). 30.10 Lemland ms Mariella kl 13.20 2W (Johan Linden). 1.11 Brändö by 1p (TP).

JÄRNSPARV (*Prunella modularis*)

1988: 30.1 Lemland Järsö 1 (HK); 29.12 Brändö 1 (HK, PA).

1995: 15.1 Storby 1p; Skeppsvik 1p (HK, Pekka Alho mfl).

1997: 1-5.1 Svinryggen deponi 1p (YJ; Antti Below mfl). 5.1 Sund Björby 1p (MM-R). 10-12.1 "Åland" (pipen SS mfl). 25.1 Hellesby 1p; Svinryggen deponi 1p (GA). 8.3 Saltviks deponi 1p (GA). 5.12 Svinryggen 1p (GA).

RÖDHAKE (*Erithacus rubecula*)

1993: 10.1 Mariehamn Berggatan 1p (WVmfl). 13.2 Mariehamn, Hamnen 1p (HK, TL, HaK).

1995: 15.1 Mariehamn 1p (HK, PA mfl).

1997: 1.1 Svinryggen deponi 1p (YJ). 4.1 Långnabba-Styringsudden 2p (JS). Sedan ca 20.12.96 och åtminstone t.o.m. 11.1.97 har ett ex varit inomhus i Hellesbygård bland hönsen (gm JuHo). 15.1 (-25.3) Saltvik deponi 1p (JuHo). 25.1 Svinryggen 1p 2K, troligen av nordlig ras (GA). 1.5 Lågskär 700p; 5.5 650p. 14.12 Saltvik deponi 1p (GA).

NÄKTERGAL (*Luscinia luscinia*) - 5Å

1991: 4.6 Antons-Hellsö ca 105Å (RL, SK).

1997: 6.5 Lågskärs första. 10.5 N Storträsk 1ä (CB). 14.5 0030-0130 Finström 6Å (GA). Kökar i månadsskiftet maj-juni: "Lät som Kökars vanligaste fågel!" (U-LL).

SVART RÖDSTJÄRT (*Phoenicurus ochrurus*) - A

1986: 26-27.4 Kökar /5 (HK).

1997: (13.4 Hammarudda 1 troligt ex, YJ). 27.4 Kökar Hamnö /1p; Karlby 1p. 27.4-4.5 Kökar summa 8 ex (AL).

BUSKSKVÄTTA (*Saxicola rubetra*)

1997: 1.5 Lågskärs första. 2.5 Ham Sålis 1/ p (FT). 8.5 Brändö Torsholma 30p; Brändöby 20p (WV mfl).

STENSKVÄTTA (*Oenanthe oenanthe*)

1997: 26.4 Kökar Finnö /1p; Ovasfjärden 2p (CS mfl). 27.4 Kökar tydligt inflöde under varm natt med sydvindar (GA mfl). 28.4 Ham Sålis 3p (FT). 1.5 Kökar 25p (MA).

RINGTRAST (*Turdus torquatus*) - A

1985: 26-28.4 Kökar 3/2 (HK).

1986: 26-27.4 Kökar 1/4 (HK).

1997: 26.4-4.5 Kökar summa 3 ex (AL). 5.5 Geta Dånö 2/ p (Maret Ekner); Föglö Sonboda 1p (Börje Sundblom). Lågskär 6.5 1p; 7.5 2p; 8.5 1" p. 8.5 Kumlinge Enklinge Träskslättsgården 1p (gm MS). Ca 8.5 Mariehamn 1 ex förluckades mot fönster (Lars Lönnqvist). 12.5 Brändö Borkenholm 1/ p (TP).

RÖDVINGETRAST (*T iliacus*)

1986: 11.1 Lemland Norrby 1 (HK).

1992: 12.12 Eckerö Torp Bonäs 1 (HK, PA, RL).

1993: 13.2 Eckerö Torp 1 (HK, TL, HaK).

1996: 6.1 Brändö Fiskö 1 (HH mfl).

DUBBELTRAST (*T viscivorus*) - h

1994: 5.1 Storby 1 (RL, PA); 7.1 1 (HH, PePa).

1997: 9.3 Eckerö Storby 1Å (GA); Styringsvägen 1m (L-OH). 16.3 Brändö by 1 (TP). 1.5 Eckerö; flockar på 10-20 ex rastade på några ställen (GA); Kökar 6p (MA).

GRÄSHOPPSSÅNGARE (*Locustella naevia*) - A

1991: 19.6 Föglö Hummersö; vid den lilla insjön 1Å (HW).

1993: 16.5 Kökar Hamnö 1Å (HK, JS, JK). 6.6 Föglö Hummersö; vid den lilla insjön 1Å (HW). 10.6 Föglö Prästlandet Sjövillan; vid Kyrksundet mellan Granholm och Långholm 1Å (HW).

1997: 16.5 Fin Storträsk 1Å (GF mfl). 23-25.5 Fin Länabbträsk 1Å (GA, BroJo, CB; CS). 31.5-1.6 Storträsk 1Å + Länabbträsk 1Å (CS); Ham Ö Postad 1Å (CS, GA). 5.6 Geta Bolstaholms träsk 1Å (KA, UN).

FLODSÅNGARE (*L fluviatilis*) - A

1997: Lågskär 10-12.6 1Å. Juni Geta Olofsnäs träsk västra 1Å (UN, KA).

(*) FÄLTSÅNGARE (*Acrocephalus agricola*)

1997: (-) 29.6 Lågskär 1r (Antero & Pekka Topp). Nionde fyndet för Lågskär.

BUSKSÅNGARE (*A dumetorum*) - A

1997: 1.6 Eck Marby 1Å (GA, CS). 2.6 Lågskär; 6-7.6 & 8.6 (2-3Å).

KÄRRSÅNGARE (*A palustris*) - A

1946: Åland; sjunde fyndet för Finland (SL/1985/164).

1997: 13.5 Lågskärs första. 17.5 Jom Björsviken (DJ). 27-31.5 Jom Torpfjärden (YJ). 31.5 Lem Norrby (YJ). 7.6 Mar Nabben 3Å; Lem Nätö 2Å; Jom Svibyviken (YJ). 26.6 Eck Styrings; Fin Bjärströmmen 2Å (YJ).

RÖRSÅNGARE (*A scirpaceus*) - 3Å

1997: 14.5 Jom Torpfjärden 2Å (GA). Kökar juni: "Rikt förekommande i alla större vassruggar!" (U-LL). Juni Geta: tydlig ökning jämfört med tidigare år (UN, KA).

TRASTSÅNGARE (*A arundinaceus*) - A

1994: juni Föglö Jyddö Storängs 1Å några kvällar (JF).

1997: 20.5 Jom Torpfjärden 1Å; sjöng sporadiskt (YJ). 1.6 Lågskär 1r.

(*) GRÅSÅNGARE (*Hippolais caligata*)

1997: (-) 9.10 Signilskär 1r.

HÖKSÅNGARE (*Sylvia nisoria*) - A

1986-96: juni Föglö Bänö byn; nästan varje år 1Å runt midsommar (JF).

1991: 1.6 Kökar Antons 2Å; 2.6 Alvik 1p, mellan Alvik och Antons 2p; 3.6 dito 3Å (R L, S. Kunttu).

1992: 22.5 Kökar Alvik 1/ Å (HK); 9.6 Antons 1Å, Sjöbevakningen 1Å; 10.6 mellan Alvik och Antons 3Å; 11.6 mellan Alvik och Karlby 4-5p (SL, SK).

1994: 10.6 Föglö Ulversö 1/ Å (HW). Juni Geta östra Meddalens (KA, UN).

1995: 30.5 Geta Grendalsträsk östra 1/ Å (UN, KA). 22.6 Brändö Åva 1Å (HH). 14.7 Föglö nordöstra Hastersboda 1/ Å (HW).

1996: 16-17.8 Brändö Torsholma 3 (HH, RL).

I samband med undersökningar av fågelfaunan på Föglö har arten noterats, bl.a. på Vargskär.

1997: 24.5 Eck Storby Posthuset 1/ Å (OP mfl). 20.7 Kökar Otterbötestigen 2p; 21.7 Kökar Antons Sandvik 3p + ytterligare 3p i två andra revir på Kökar (SOP, KBC).

TRÄDGÅRDSSÅNGARE (*S borin*)

1997: Juni Geta: 50 revir; en fördubbling sedan tidigare år (KA, UN). 16.10 Signilskär 1p.

SVARTHÄTTA (*S atricapilla*)

1993: 10.1 Mariehamn Berggatan /1p (WV mfl).

1997: 11.10 Jom Prästgårdenby 1np (L-OH). 9.11 Herröskatan 1/ (AL, JuPi mfl).

(*Lrk) KUNGSFÅGELSÅNGARE (*P proregulus*) - A (*Lrk: ej Låg- & Signilskär)

1996: 16.10 Eck Enskär 1p (WV).

1997: 28.9 Signilskär 1r; 2.10 1p; 4.10 1r (HL, JN mfl). 11.10 Signilskär 1r (kontr 13.10); 18.10 1.

(*Lrk) TAIGASÅNGARE (*P inornatus*) - A (*Lrk: ej Låg- & Signilskär)

1997: 26.9 Lågskär 1p. 2.10 Signilskär 1p. 16-17.11 Lem Herröskatan 1p (L-OH, CS, YJ, BroJo, AJo, GA mfl).

(*) BRUNSÅNGARE (*P fuscatus*)

1997: (-) 30.9 Lågskär 1r; (-) 4.10 1r.

GRÖNSÅNGARE (*P sibilatrix*)

1997: 6.5 Lågskärs första. 9.5 Mariehamn Klanten 1Ä (MT). 10.5 Fin Storträsk 1Ä (CB). 31.5 Lem Herrö; riklig förekomst (YJ). Juni Geta: 24 revir; en kraftig ökning / fördubbling sedan tidigare år / 1996 (UN, KA).

GRANSÅNGARE (*P collybita*)

1997: 22.4 Lågskärs första. 27.4 Kökar trubbenholm 1p (GA mfl). 3.5 Styrsings 1 (YJ).

9.10 Signilskär 1p + 4 Phy sp; 16.10 3p. 9.11 Svinryggen; trol. collybita (GA). 10.11 Lågskär 1p.

Fältobserverade av trististyp: (-) 30.9 Signilskär 1p; (-) 3.10 1p (HL mfl).

LÖVSÅNGARE (*P trochilus*)

1997: 24.4 Lågskärs första. 28.4 Mariehamn 1Ä (YJ). 1.5 Styrsings 1Ä; Fin Brantsbölle träsk 1Ä (GA); Kökar 1Ä (MA, TL). 2.5 Styrsings 1Ä (YJ). 3.5 Skeppsviksvägstäkten 1p (GA, CS).

17.8 Eck Märket 1p (HL mfl). 5-6.9 Lågskär bästa dagar 500p. 4.10 Eck Bonäs 1Ä (YJ).

(S) MINDRE FLUGSNAPPARE (*Ficedula parva*) - A

1994: juni Föglö 1/ Å några dagar (JF).

1997: 12.5 Lågskärs första. 18.5 Eck Storby (GA, KJ); 22.5 1/ Å samma plats (GA). Ca 1.7 Finström Långsjöbergen 1"/ Ä (Göran Sjuls). 6.9 Signilskär 1r. 1.10 Signilskär 1r, 1p (HL mfl). 10.10 Signilskär 2p.

SKÄGGMES (*Panurus biarmicus*) - A

1984: 23.10-5.11 Lågskär. Denna lilla flock var det tredje fyndet i Finland (de första var 20.11 och 6.12 1949 i Helsingfors). Den "slutgiltiga" invandringen till Åland kom troligen hösten 1990.

1992: 21.10 Mar Svibyviken; 6NNW (WV mfl).

1995: nov-dec Föglö Bänö Hemströmmen; ca 40p i flera veckor. I början av januari 1996 i Storsundet (JF).

1996: 15.12 Brändölandet 3; ny art för kommunen (TP).

1997: 4-6.1 Jomala Björsviken flera hörda (DJ). Ca 11.1 Ämnäsviken södra; smala sundet på Jomalasidan, > 20p (DJ). 18-19.1 Kökar Flattösund 1 (HL mfl). 1.3 Torpfjärden > 1 (gr MK). 7.3 Haga Simstrand 2p (GA). Ny lokal: Brändö Jurmo, viken ca 1 km NE hamnen, 2p (Sirpa Kallio). 12.3 Finström östra Ämnäsviken; många individer hördes (ä) från vassen (JuHo). Ny lokal: 19.4 Seglinge Västersjö 1ä (JV). 16.4 - 14.5 Lågskär 2p i Vassen (ringmärktes). 17.5 Torpfjärden 5p (MT, YJ mfl); 23.5 2/2 (GA, BroJo, CB). Juli: Storträsk 3p; flera hörda Haga Norrholmen och Söderholmen (JuHo). 14.7 Brändö Norrfjärden 3p; 15.7 5p (SOP, KBC). 20.8 Ämnäsviken/Östra viken; två flockar hörda, varav en stor (JuHo). 6.9 Haga Fladan ää; 16.9 <3p (GA). 23.9 kl 22 Jomala kyrkby äää; en flock hördes sträcka över byn (YJ). 9.10 Haga Sandreveln Vassen >10p - troligen nyanlända individer (GA); 10.10 Simstrand >8p; Söderholmen 3p (JuHo). 14-27.10 Lågskär ringm 4 ex. 19.10 Fladan a6NE(MK). 20.10 Jom Torpfjärden 4+2p (MK). 22.10 Söderholmen 10p (JuHo). 23.10 Fladan 2p (MK). 5.11 Lem Västerviken ää (MB, VH). 21.11 Torpfjärden fågeltornet 6/3p (GA). 25.11 Ö Saltyvik Strömma/Saltyviksfjärden 2p (JuHo). 27.12 Eck Bonäs 1/1p (HL). 28.12 Ham Bodafjärden västra stranden /1p + ä (HL). Ny lokal: Vandöfjärden Bölvik 2/3p (CS).

STJÄRTMES (*Aegithalos caudatus*) - h

1993: 16.10 Eck Enskär 120p+m (WV mfl).

1997: 19.4 Länabbsträsk 3 (JuHo). 20.4 + 1.5 Brantsbölle träsk 2 (CS). 21.4 Finström syd Örnäs/Länabben 2p med bomaterial (BroJo). 3.5 Kökar 2p revir (MA, TL). 15.6 Ham Ö. Postad 2 (FT).

7.12 Fin Ämnäs Bronäs a20 (JE). 18.12 Sal Vandöfjärden östra stranden a25p (JuHo). 25.12 ? hörda (JuHo). 28.12 Fin Vandöfjärden Bölvik 3p (CS).

TOFSMES (*Parus cristatus*) - A

1997: 2.2 Geta Sågkvarnsträsk-Jomäljen; 8-10 ex på 1 km (JuHo). 22.7 Geta Soltuna-Grottan 4 (SOP, KBC).

BLÅMES (*P caeruleus*)

1997: 27.9 Styrsings några små flockar sträckförsök (GA). 30.9 - 13.10 Lågskär 323r. 10.10 Signilskär 500m. 16.10 Haga Simstrand a40p (GA). 17.10 Signilskär 2000m. 19.10 Styrsings; flockar på upp till 100 ex på sträckförsök (GA mfl); Signilskär 1628m + Parus sp 826m. 14-27.10 Lågskär 393r.

(*Lrk) NÖTVÄCKA (*Sitta europaea*) - A (*Lrk: ej ringmärkta)

1987: 4.1 Jomala Ramsholmen 1p (HK, PA).

1996: 6.1 och 9.3 Brändö Åva by 2p (*rasen asiatica*); noterades ej vid senare besök i mars-april (HH mfl).

1997: (-) 11.10 kl 1330-1400 Lemland Kalmarnäs, norra delen av västra stranden (ca 400 m SW Kalmarboden) 1p (Kristina Söderlund + två rikssvenska observatörer; alla med erfarenhet av nötväcka). (-) 2.11 Ham Berghamn 1p (HT).

TÖRNSKATA (*Lanius collurio*) - h

1997: 8.5 Lågskärs första. 12.5 Mariehamn Klinten 1p (CB). 15.5 bästa dag på Lågskär med 60p. 17.5 noterad på flera lokaler. Kökar juni: "Alla revir i bruk!" (U-LL).

NÖTKRÅKA (*Nucifraga caryocatactes*) - h; m

1997: 2.8 Styrsings 5 gjorde sträckförsök W-E (L-OH); 7.9 1 W-E (GA, L-OH); 13.9 3 W-E (MN, GA). 14.9 Mariehamn flygstation norr 3p (MN). 21.9 Skeppsvik 2p (GA, UC, JD). 27.9 Godby 1m (GA).

KAJA (*Corvus monedula*) - m500

1997: 19.4 Haga kungsgård 1 partiell albino; undergumpen vit! (GA).

7.10 Signilskär 5611m; 15.10 1295m; 16.10 1808m. 19.10 Styrsings flera flockar NW (GA mfl). 21.10 Eck Storby 440 (3a) p; Hellesby n300 (MK); Signilskär 1833m. 22.10 Styrsings 140W (MK); Signilskär 2408m.

RÅKA (*C frugilegus*) - h; mp10

1997: 15.2 Hellesby gård 1p (JuHo). 1.3 Eckerö Torp 3p (YJ). 7.3 Haga 1 ex (GA). 17.5 Haga kungsgård 1p 2kv (GA, KJ). 24.5 Kökar Hellsö 4p (U-LL).

6.10 Signilskär 105m. 10.10 Haga Kungsgård 6p (JuHo); 18.10 1p (GA).

KRÅKA (*C corone cornix*) - m1000

1997: 27.9 Styrsings 25NE - N - NW?(5a) (GA); 28.9 58NW (9a) (GA). 7.10 Signilskär 6577m. 12.10 flockar över Finström (GA, CS). 13.10 Signilskär 4135m; 15.10 3500m; 16.10 3000m. 19.10 Styrsings; bra sträckaktivitet på morgonen (GA mfl). 21.10 Eck Storby 1200 (5a) p och Postbryggan a120p; Hellesby n500p (MK); Signilskär 3247m. 22.10 Signilskär 5902m; 24.10 2067m. 25.10 Styrsings kl 0820-0910 520 (17a) NW (GA, CS); Haga 15-16 insträck från E (GA); Signilskär 2044m.

Hybrid Grå kråka (*Corvus corone cornix*) X svart kråka (*C c corone*)

25.10 Haga kungsgård 1p kl 1515-1610. Storlek och form som en vanlig kråka. Helt svart ovansida. Svaga kännetecken under av grå kråka: t.ex. den svarta halsfläcken synes svagt. Undersidan tonad i svart, gradvis gråare bakåt (GA).

8.11 Haga 1p; ny individ! "Till formen som en kråka men klart mindre; dock större än en kaja. Även näbben var relativt mindre och tunnare. Huvudet helsvart, det svarta på bröstet gick längre bakåt än hos grå kråka. Buken grå som hos den grå rasen eller lite mörkare. Undergumpen och stjärten svarta, vingpennorna svarta (troligen äldre än ett år), manteln och skulderfädrarna streckat 'fifty-fifty' i grått och svart" (Antero Lindholm, Juha Piipponen mfl).

KORP (*C corax*) - mp25

1997: Läte: 5.12 Svinryggen; ett ex med ett läte som en koskälla. Jag hörde det f.f.g. i november och tidigare berättade BroJo om att han och Ajo den 16.11 på Herröskatan också hört ett nytt läte från en korp (GA). 14.12 Saltvik deponi; 1/1 flög över på hög höjd och i "ryggläge" hördes ett stigande "klock-klock-klock" liknande en koskälla (GA).

STARE (*Sturnus vulgaris*)

1997: 18-19.1 Kökar Finnö 1 i trast-/sidensvansflock (HL mfl). 4.3 Bomarsund 4p vid utfodring (AR). 7.3 Geta Östergeta 1Å (Jonas Öhberg). 8.3 Hellesby 5p (GA, FK). 6-7.9 Brändö Hamnbådan & Lågland n2000p (MS). 11.9 Haga a1100p (GA).

GRÅSPARV (*Passer domesticus*)

1997: Vintertaxeringen gav en indikation på en ökning! Från och med 1992 har följande antal noterats: 373, 413, 447, 457, 424 och nu 1997 taxerades 528 ex (gm JS).

PILFINK (*Passer montanus*)

1988: 3.12 Kökar Karlby 6p (HK).

1992: 22.5 Kökar Karlby 5p (HK).

1997: 5.1 Mariehamnsrutten 214 (LJL). Hela vintertaxeringen 975, vilket är nytt rekord (gm JS).

26.10 Svinryggen a35p (GA). 28.10 Lågskär 1p; 30.10 12p. Ny lokal: Ham Postad/Törnroos fr o m 2.11 till årets slut 1-3p (FT). 23.12 Vårdö Nedergård 2p; Lövö by 15p (HaHu mfl). 27.12 Mariehamn Berggatan 30p (HaHu).

Hybrid pilfink x gråsparv (*P mon x dom*)

1980-talet: Kökar 3-4 ind (ev en kull).

1994: 29.3 Kumlinge Synderstö 1p (Müse Wrede).

BOFINK (*Fringilla coelebs*)

1996: 6.1 Brändö 9+25 (HH mfl).

1997: Vintertaxeringen: 145 (gm JS). 18-19.1 Kökar 3/1 (HL mfl). V 11 kom små flockar till utfodringar i Godby, Torrbolstad och Ö Postad (GA, CS, FT). 22.3 Godby kraftig ökning; flera sjungande (GA).

27.9 Styrsings-Skeppsvik n4000NW kl 07-10 (GA).

BERGFINK (*F montifringilla*)

1992: 22.5 Kökar Vålö 1/ Å (HK).

1997: Vintertaxeringen: 104 (gm JS). 6.1 Torrbolstad 5 (S). 11.1 Svinryggen 2 (CB); Godby Bergvägen 4/3 (GA). 26.1 Mariehamn Ålandsvägen 10 vid en utfodring (MT).

(*Lrk) GULHÄAMPLING (*Serinus serinus*) - A (*Lrk: ej ringmärkta)

1997: 5.5 Haga kungsgård /1 p under några minuter (GA). 26.5 Lågskär 1m.

STEGLITS (*Carduelis carduelis*) h; mp5

1997: Vintertaxeringen: 7 (gm JS). Första veckan i januari, Eckerö Storby, 4 på fågelbräde (Erik Eriksson). 3.1 Skeppsvik 1 vid utfodring (GA, CS). Godby Kyrkvägen, 1p vid utfodring (Styrbjörn Zetterman). 5.1 Svinryggen deponi a15 (YJ); 11.1 1p (GA, CS, CB); 25.1 1p (GA). 26.1 Sund Guttorp/Träsk a11 (GA).

19.6 Jom Björnsby skola 1 ex (GA). 5.7 Sund Kastelholm trol häckning (GA). 12.7 Haga 3 (SOP, KBC). 21.7 Jom Ingby 2 NE (GA). 31.7 hörda ex vid Finströms kyrka (GA).

HÄAMPLING (*C cannabina*) - h; p50

1990: 7.1 Lemland Flaka 1 (HK).

1997: 5.1 Jomala Torp 1 (gm LJL). 22.3 Brändö 1/ (JV mfl). 31.3 Haga Kungsgård 1 (GA, CS).

7.9 Haga ett par stora flockar; bl.a. > 70 ex Kungsgården/Lötö (GA mfl); 24.9 a15p (GA); 8.10 3p (GA). 21.10 Hellesby 1p; Ham Mellantorp 1-2 (MK).

VINTERHÄAMPLING (*C flavirostris*) - A

1997: 3-11.1 Svinryggen deponi 2p (AB mfl, GA, Bro Jo mfl). 5.1 Mariehamn Östra utfarten 1 ex (LJL).

22.10 Styrsings 1SW - p - E (MK). 31.10 Haga kungsgård 2p (GA).

SNÖSISKA (*C hornemannii*) - A

1997: 4.1 Svinryggen 1p med 20 gråsiskor (BroJo, Ajo & GA). Vintertaxeringen: Möckelö 1, Hammarudda 2, Tellholm 2, Lemland 2, Emkarby 4 = 14 (gm JS). 16.3 Ö Postad 1p + 3 Car mea vid utfodring (FT). 15.10 Signilskär 1; 24.10 1.

BÄNDELKORSNÄBB (*Loxia leucoptera*) - A

1996: 9.11 Brändö Torsholma 1 (HH mfl).

1997: Lågskär 3.8 2p+1m; 4.8 1p; 11.9 1m. 3.10 Signilskär 1m; 6.10 1m; 7.10 1m. 22.11 Styrsings 2p/m (GA).

STÖRRE KORSNÄBB (*L pytyopsittacus*)

1997: 1.3 Eckerö Nabbfjärden 1/ (gr MK). 4.5 Sal Kavelbro träsk 1/1p (GA mfl). 17.5 Jom Torpfjärden Fågeltornet; 9 ind rastade en stund, fortsatte SW (GA, YJ). 22.5 Eck Skeppsviksvägtäkten /1" + 1kv näringssök i tall (GA); 25.5 ca 85 (!) p (GA).
22.11 Saltviks deponi 5/7p; 25.12 2-3m (GA). 23.12 Sund Bomarsund 8p (HaHu mfl).

TALLBIT (*Pinicola enucleator*) - A

1996: 1.12 Lemland Järsö ca 10p (MN).
1997: Vintertaxeringen gav 14: Möckelö 4 och Eckerö Skag 10 (gm JS). 18-19.1 Kökar Finnö; hörd (HL mfl).

STENKNÄCK (*Coccothraustes coccothraustes*) - A

1975: 18.5 Föglö "Wallgrens tomt" 1 (TW). 1980-90-talet: Föglö Bänö Erkas; varje höst 2-3p några dagar under plommonträden (JF). 1982: 21.2 Mariehamn 8 (HK). 1986: 27.4 Kökar Getholm 2; 25-26.10 Alvik 1-3; 25.10 Karlby Österbygge 2 (HK). 1987: 20.4 Kökar Alvik 1 (HK mfl). 1992: 19.10 Kökar Karlby 2p (WV mfl).
1996: 27.4 Mariehamn Västra Ytternäs 1p (Torbjörn Sundblom). 8.5 Kökar Antons 1 (HK & EJ). 26.11 Brändö by 1p vid utfodring (TP). 12-16.12 Föglö Bänö Erkas 1"1'p (JF).
1997: 1.4 Godby Strömsängarna 1 (GA). 2-4.4 Brändö by 1p (TP). 5.4 Ö Postad 1p vid fågelbräde (FT; foto). "Början av april, under några dagar" Geta Labbnäs 1p vid utfodring (Rita Österlund). 7.4 Godby Jämra bruk 1 tillfälligt vid fågelutfodring (Sven Sjöberg). 22.4 Lågskärs första; Torrbolstad Svedmarks 1p vid utfodring (CS). 26.4 Föglö Bänö 1p vid fågelbord (HF). 27.4 Kökar Hamnö 1 (GF mfl); Mar Klinten 1 (MT). 26.4-4.5 Kökar summa 7 (gm AL). 29.4 Jom Djurvik 1p vid utfodring (fam Axén). 1.5 Mar V Ytternäs 1p vid utfodring (TS); Lågskär 1; Kökar 1/p; 2.5 2+2p (MA). 4-9.5 Ö Postad 1p vid fågelbräde (FT; foto). 5.5 Lågskär 1; 7.5 2; 8.5 2. 8.5 Mar Klinten 5p; 3Å och 2 flög iväg (MT); Lågskär 2 (flera obsar av 1-2 under de första två veckorna av maj). 8.5 Brändö Bockholma 1/p; Brändöby Poststrand 1p; Brändöby 1p; Brändö Torsholma 1p; Brändö Åva by 1p (MN). 9.5 & 12-13.5 Geta Olofsnäs 1p (MÅ mfl). Ca 1-12.5 Lem Knutsboda 2p vid fågelbord (Edgar Söderström, notis tidn Åland). 11.5 Lågskär 1. 18.5 Mar Hindersböle 2p; flög till Örtvägen (MT). 21-26.5 Klinten 2p (MT). 28.5 Sund Sundby Lindholms 1p; sökte efter mat i trädgården (GA mfl). 1.6 Mariehamn Fallgårdsvägen 3p (MN). 25-28.6 Lågskär 1p. 23.7 Jom Torpfjärden 2 (SOP, KBC).
8.9 Lågskär 1p; 12.9 1p. 1.10 Signilskär 1p (HL mfl). 4.10 Lågskär 1p. 25.10 Mar Blomstervägen 1p (MN).

LAPPSPARV (*Calcarius lapponicus*) - A

1997: 17.4 Lågskärs första. 19.4 Haga Lötö 1p (GA); Seglinge 1N (JV). 30.4 Kökar 2p (MA). 8.5 Brändö Torsholma 2/1 (HaHu, MN). 16.10 Signilskär 2p; 17.10 1m.

SNÖSPARV (*Plectrophenax nivalis*) - mp20

1997: 2.1 Skiftet-Mariehamn 2 (JS mfl). 1.3 Haga 1m (gr MK). 15.3 Eckerö Sandvik 1p (YJ). 16.3 Eckerö a8 Styrsings, Torp a14, Berghamn a10 (MT). 22.3 Brändö Åva 11 (JV mfl). 23.3 Styrsings 5 (GA, FK mfl). 25.3 Haga 60 (2a) (MB, VH). 28.3 Lillbolstad a60p (L-OH). 29.3 Styrsings 8 (CS, MN mfl); 30.3 2 (CS, BroJo mfl). 4.4 Haga a20p (JuHo). 6.4 Styrsings 4E, 3N; Bredbolstad 6 (GA). 11.4 Brändö Åva Nyängs 5 (TP). 19.4 Mariehamn Östra hamnen 2p (MT).
25.9 Signilskär 1 (HL mfl); 16.10 7m; 20.10 7m. 21.10 Styrsings 1/ S-N (MK). 25.10 Styrsings 3E; Haga a22p (GA); Signilskär 15m. 3.11 Jom Hammarudda 2W (MB, VH). 8.11 Styrsings 1 (AL JuPi mfl); 9.11 2 (GF).

ORTOLANSPARV (*Emberiza hortulana*) - A

1997: 1-2.5 Kökar (MA, TL mfl). 7.5 Lågskärs första. 13.5 Haga Kungsgård 1p (CS).

VIDESPARV (*E rustica*) - A

1985: 27.4 Kökar Karlby /1 (HK).
1986: 18.5 Kökar Alvik 1; Trubbenholm 1/ (HK, Tapani Veistola, JK).
1997: 7.9 Haga, en "tsik-sparv" p (Emb r/p/a) (MN). 12.9 Eckerö Skag 2 (H-OG). 16.9 Signilskär 1r.

SÄVSPARV (*E schoeniclus*)

1992: 13.12 Lemströms kanal 1 (HK, PA, RL).
1995: 15.1 Mariehamn 6 (HK & EJ).
1997: 3.1 Lemland Apalholm 1 (PL, AV). 4.1 Jomala Björnsbyviken 1p (DJ). 5.1 Mariehamn Östernäs 1 (gm JS).
25.12 Lötö Vassen 1p (GA).

Observerade arter, som troligen ej nått Åland på naturlig väg (ex. burfåglar)

MANDARINAND (*Aix galericulata*)

1996: ca 3-6.10 Eckerö Käringssund; vilthägnets fågeldamm 1/ p (Bengt Granberg); 6.10 1/ p (Hannu Hilke mfl). Första fynd för Åland?

JÄTTEHAVSÖRN (*Haliaeetus pelagicus*)

1992: 30.4 Brändö Åva; "Jätten" sågs flyga mot SE kl 1700 strax norr om byn vid Nyängs (Tommy Pettersson & Rigmor Tillema). Örnen sågs i Finland 21.4 1991 - 19.6 1993 (Bongari nr 2/97).

AJo - Anki Johansson **AL** - Antero Lindholm **BenJa** - Benny Jansson **BH** - Bo Hoffman **BroJo** - Bror Johansson **BruHe** - Bruno Hellberg **CB** - Christer Buddgård **CS** - Christer Svedmark **DJ** - David Jansson **EI** - Elina Ilvonen **FS** - Fredrik Sundman **FT** - Fjalar Törnroos **GA** - Göran Andersson **GF** - Gerts Friman **GS** - Göran Sjuls **HaHu** - Hannu Huhtinen **HK** - Hannu Klemola **HL** - Henrik Lindholm **HW** - Henrik Wallgren **JaHe** - Jari Helstola **JD** - Jan Dahlbäck **JE** - Jörgen Eriksson **JF** - Johan Franzén **JN** - Jyrki Normaja **JP** - Jörgen Palmgren **JS** - Jan Södersved **JuHo** - Julianne Holmström **JV** - Jouko Vuokko **KA** - Kjell Andersen **KoM** - Kärno Mikkola **KV** - Keijo Vesanan **LJL** - Lasse J Laine **LOH** - Lars-Olof Hellman **MA** - Mika Asikainen **MB** - Mats Björklund **MF** - Mona Friman **MK** - Matti Koivula **MN** - Mikael Nordström **MS** - Monica Stjernberg **MT** - Marko Timisjärvi **MÅ** - Mia Åkerholm **PA** - Pekka Alho **PB** - Peter Brunila **PÅ** - Pontus Åkerholm **RL** - Rami Lindroos **RS** - Roland Sundström **RSt** - Roland Staav **RV** - Rolf Vennström **TAI** - Tapio Aalto **TAs** - Timo Asanti **TF** - Tage Fyrkvist **TP** - Tommy Pettersson **UC** - Ulf Carlén **ULL** - Ulla-Lena Lundberg **VH** - Veikko Huhtala **WV** - William Velmala **YJ** - Yngve Jansson

Två halsmärkta sångsvanar - 2S42 & 2S62

28.3 Jomala Överby, en adult sångsvan med blått halsmärke "2S42" (L-OH):

2S42 märktes som årsunge i Merijärvi (64N/24E) sommaren 1995, kontrollerades i södra Norge 4.11.95 men övervintrade 95/96 & 96/97 i Danmark. På väg till norra Finland (Lumijoki 20.5.97) rastade den i Överby i slutet av mars 1997.

30.3 Jomala Gottby, en adult sångsvan med blått halsmärke "2S62" (BroJo):

2S62 märktes som årsunge i Haapavesi (64N/25E) sommaren 1995, övervintrade 95/96 & 96/97 i Danmark efter att 25.12.96 varit i norra Tyskland och 29.1.97 i Holland! Våren 1997 passerade den Gottby, Keuru, Alavieska och 19.5.97 var den i Reisjärvi (63N/25E).

Sammanställning: Lrk / Göran Andersson

OBSERVATIONER AV RARITETER

godkända (*) av Raritetskommittén 1997 (*accepted records*)

Se även Årsberättelsen 1996 sid 38!

ÄGRETTHÄGER (*Egretta alba*)

(*) 26.3 1996 Lemland Lågskär, 1p (Pekka Seppälä, Mika Bruun, Lauri Mäenpää m.fl.). Tredje fyndet för Åland; andra för Lågskär. *Fr.o.m. 1997 granskas observationer av ägretthäger av Lrk Åland.*

ÄNGSHÖK (*Circus pygargus*)

(*) 4.5 1996 Lågskär, /1" (Teemu Lehtiniemi, Kalle Rainio m.fl.). (*) 8.5 1996 Kökar Hellsö, /1" (Hannu Klemola, Esko Joutsamo). (*) 6.6 1996 Lågskär, /1" (Timo Hietanen, Göran Andersson, TL m.fl.). *Fr.o.m. 1997 granskas observationer av ängshökar av Lrk Åland.*

AFTONFALK (*Falco vespertinus*)

(*) 2.6 1996 Lågskär, 2kv/ N (Asko Rokala, Henrik Lindholm m.fl.). *Fr.o.m. 1997 granskas observationer av aftenfalkar av Lrk Åland.*

STYLTÖPARE (*Himantopus himantopus*)

(*) 5-7.9 & 15-16.9 1996 Hammarland Öra, /1"p (Matti Koivula, Vesa Salonen, Julianne Holmström m.fl. & Mikael Nordström, Annika Holmström, Bror Johansson m.fl.). Första fyndet för Åland; andra för Finland (det första finländska fyndet gjordes i maj -96 i Helsingforsområdet). Se Årsberättelsen 1996 sid 24 och 39!

Obestämd tundrapipare (*Pluvialis fulva/dominica*)

(*) 21-22.9 1996 Eckerö Signilskär, 1'p (Kari Aromäki, Kari degerstedt).

DVÄRGSPÖV (*Numenius minutus*)

(*) 1-2.10 1996 Saltvik Haga kungsgård, 1'p (Hannu Kormanö m.fl.). Första fyndet för Finland och det fjärde för Europa!

KORTTÅLÄRKA (*Calandrella brachydactyla*)

(*) 3-10.5 1996 Lågskär, 1 p (KR, TL m.fl.). Fågeln ringmärktes.

SVARTHAKAD BUSKSKVÄTTA (*Saxicola torquata*)

(*) 19-20.5 1996 Lågskär, /1p (*maura*) (TL, KR m.fl.). (*) 1-2.6 1996 Lågskär 1/ p (PS, TL m.fl.).

SAMMETSHÄTTA (*Sylvia melanocephala*)

(*) 9.6 1996 Lågskär, 1/ (TL, TH, Göran Andersson m.fl.). Första fynd för Åland, tredje för Finland.

HALSBANDSFLUGSNAPPARE (*Ficedula albicollis*)

(*) 14.5 1996 Lågskär, 1/ (TL, KR m.fl.). Denna individ var ringmärkt (Riksmuseum BE 42458) som bounge (pull) på Gotland i Sverige den 13.6 1994.

Hybrid: svartvit flugsnappare x halsbandsflugsnappare (*Ficedula hypoleuca x albicollis*)

(*) 21.5 1995 Lågskär /1 r (Tapio Aalto, Lauri Häminen m.fl.). Individen ringmärktes.

ÖLAND 3-5 oktober 1997

En av aktiviteterna under ÅFF:s jubileumsår 1997 var en medlemsresa till Öland. Intresset för resan var stort och den blev snabbt fullbokad. Deltagare var reseledaren Göran Andersson, Ing-Marie Bergström, Gert Friman, Lars-Olof Hellman, Bror Johansson, Christer och Kristina Svedmark samt Marko Timisjärvi.

Fredag 3.10

Vid 04-tiden på natten ses ljuset från fyren Långe Jan på Ölands södra udde. Vi stannar minibussen på parkeringen och försöker sova lite innan gryningen. Morgonskådningen från vindskyddet vid udden bjuter bl.a. på prutgäss och vitkindade gäss, jagande stenfalk, flera fjällvråkar, rastande myrspovar och kustpipare samt en utsträckande pilgrimsfalk.

Efter incheckning och frukost på Ottenby vandrarhem gör vi en exkursion till södra Schäferiängarna. Därifrån kan noteras pilgrimsfalk, havsörn, skärfläcka, småsnäppa och steglits. Vi åker sedan norrut längs kustvägen. Vid Sebybadet har vi turen att få se ytterligare en pilgrimsfalk som knappt 50 meter framför oss försöker slå en ringduva!

Färden går vidare till Stenåsa där vi har stämt träff med Lars Lindell, ordförande för Ölands Ornitologiska Förening. Han informerar om ÖOF och fågellivet på ön samt överlämnar några böcker om fåglar och fågellokaler på Öland (intresserade kan låna dessa från ÅFF:s sekr.). Utanför Stenåsababet ligger 6 mindre sångsvanar och c:a 250 ejdrar, i strandbuskarna hoppar en mindre flugsnappare. Efter ett besök i Naturbokhandeln vid Stenåsagård är det dags att återvända till vandrarhemmet för middag och sammanfattning av dagen.

Lördag 4.10

Efter en tidig frukost åker vi upp till Segerstads fyr. Där möter vi ägaren till fyren Christian Cederroth och Camilla Johansson. De berättar om de många intressanta arter som sträcker förbi varje vår och höst. Under vårt besök får vi se sträckande rödspov, dvärgmås, bergand och gråhakedopping samt flockar av prutgäss, bläsgäss och vitkindade gäss. Vid strandkanten uppehåller sig en flock

kärrsnäppor och kustpipare samt en ensam spovsnäppa, i buskarna finns en mindre flugsnappare. Vi får även följa med och vittja fågelnäten i fyrträdgården. Christian och Camilla berättar också om fyren och dess historia och vi avslutar vår visit med ett besök i fyren.

Längre fram på dagen besöker vi norra Ottenby lund där vi kan notera några nötväckor på vår artlista. Från fågeltornet har man en fin utsikt över strandängarna. Där rastar tusentals vitkindade gäss, en imponerande syn.

Foto: L-O Hellman

Söndag 5.10

Den sista dagen på Öland inleds på Ottenbys södra udde. Trots hård vind får vi se ett bra sträck av gäss och sjöfågel. Morgonen bjuter även på många utsträckande sparyhökar och en lärkfalk. Efter skådningen besöker vi Ottenbys nyöppnade Naturum och ser utställningen om fåglar och fågelflyttning. Därefter följer en guidad tur på Ottenby fågelstation. Sedan 1946 har fåglarna dagligen registrerats av personalen på stationen. Innan vi påbörjar hemfärdens går vi upp i fyren Långe Jan och njuter av den storslagna utsikten.

När Ölandsbron passeras kan vi konstatera att vi sett sammanlagt 100 arter under vår Ölandsvistelse. Den sista anhalten på vår resa är våtmarksprojektet "Kalmar dämme". Därefter styr minibussen med åtta mycket nöjda fågelskådare mot Grisslehamn och kvällsfärjan till Åland.

Lars-Olof Hellman

Ett stort tack till **ECKERÖ LINE** för deras bidrag till jubileumsresan..

FALSTERBO 10-13.9 1998

Avfärd med Eckerölinjen kl 13.30 torsdagen den 10.9 med retur söndag 13.9 kl 20.00. Maximalt åtta (fulltecknat) får plats att bo tre nätter på Falsterbo fågelstation i deras gästavdelning, men anmäl dig gärna på reservplats till Göran Andersson.

Fågelatlas på Åland

Antti Tanskanen och Rauno Yrjölä

Finlands andra fågelatlasinventering genomfördes åren 1986-89. Atlasinventeringen är nu åter aktuell, då resultaten snart publiceras i bokform. Boken heter "Muutuva pesimälinnusto" (Otava 1998). Ett annat verk som också delvis bygger på samma dataunderlag är den nya CD-skivan "Suomen linnut CD-Fakta" (WSOY 1997). Dessa är mycket olika till form och innehåll. Här skall vi närmare granska atlasuppgifterna för Åland, men var och en som hyser intresse för fågellivet i Finland har allt att vinna på att bekanta sig med ovannämnda opus.

För Ålands Fågelskyddsförenings verksamhetsområde finns inventeringsuppgifter från totalt 71 st. 10x10 km karteringsrutor. På Åland hittades 178 fågelarter för vilka häckningssäkerhetsindex var 2 eller större, dvs anger "möjlig häckning". För att hitta alla åländska häckfåglar måste nio rutar besökas (fig 1.) Dessa rutor är här valda i ordning enligt hur många nya arter rutan ger till totalsumman häckfåglar. Den artrikaste rutan är 668-10 (tabell 1). I rutan 668-10 förekommer 148 arter. Följande ruta 670-10 ger ytterligare nio arter, medan följande sju rutor sammanlagt ökar artantalet med endast 19 arter. Kartan visar att man måste besöka olika miljötyper för att få med alla arter. Tordmulen kräver ytterskärgård, doppingar skyddade vikar och trädgårdssångaren lundmark. Motsvarande siffror för hela riket visar att alla finska häckfåglar kan hittas på 39 rutor av totalt 3 800, dvs en dryg procent av rutorna. På Åland måste 13 % (9 av totalt 71) av rutorna besökas för nå samma resultat. På Åland finner man i liten skala de flesta finska miljötyperna, givetvis fjällmiljön undantagen. På Åland har flera ytterskärsområden blivit mycket noggrant inventerade. Väl kända områden är t ex Lågskär och Signilskär. Mellanskärgården är väl representerad av Kumlinge och Enklinge, medan fasta Åland bäst är inventerat i trakten av Mariehamn.

Artantalet beskriver kanske bäst fågellivets kvalitativa drag. Artantalet är en siffra som är mycket lätt att förstå. Ålands artrikaste rutor är 668-10 med 149 arter och 670-10 (140 arter). Fig. 2 ger antalet arter i de inventerade rutorna. Mätt med antalet häckande fågelarter är således Mariehamn Ålands bästa fågelområde. Rutan innehåller tätort, jorbruksland, stränder, innerskärgård och skogsmark. Det varierande landskapet förklarar artrikedomen, men dessutom är rutan den bäst inventerade på Åland (Nåto biologiska station). Tvåa kommer Finströms ruta, där Husö biologiska station har svarat för inventeringen. Ytterskärgården är artfattig, t ex Lågskär (665-10) har endast 42 häckande arter.

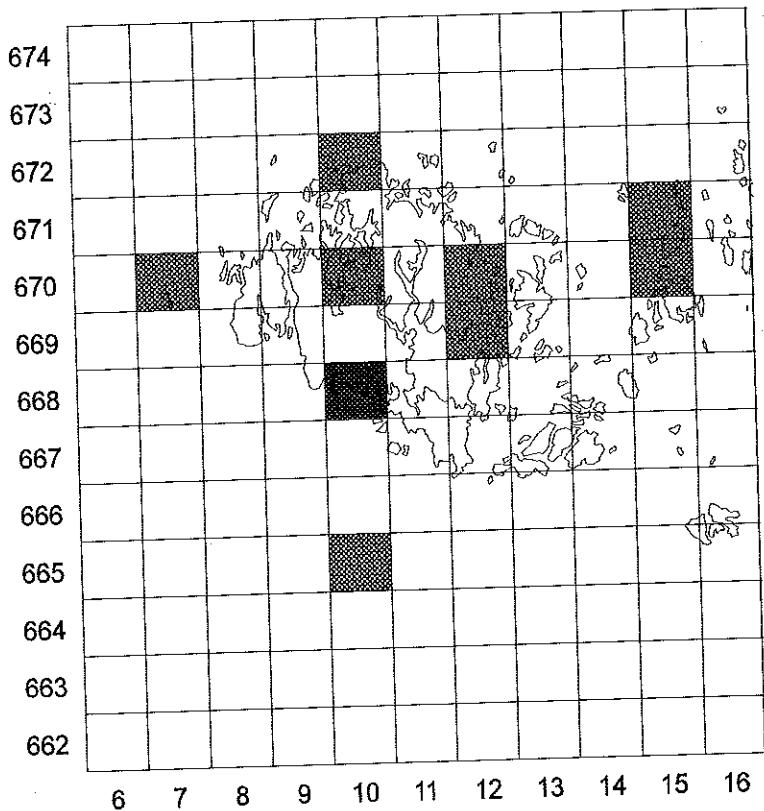

Fig. 1. För att hitta alla åländska häckfåglar måste nio rutor besökas.

Artrikdeomen kan också mätas på andra sätt. Således har också ett sk raritetsindex tagits i bruk. En art som påträffas i tio rutor ger ett index tillskott på 1/10 i de rutor arten observerats. På motsvarande sätt ges en art som endast påträffats i två rutor ett viktvärde på 1/2 i respektive rutor. Summan av alla arters viktvärde ger ett mått som beaktar artantal och hur sällsynta arterna är. Raritetindex för rutorna ges i fig. 3. Rutornas ordningsföljd blir rätt lik artantalsordningen. Ett litet artantal kopplat med fåtaliga arter ger högt raritetsindex. Sådan rutor förekommer i ytterskären t ex Signilskär (670 -7), Lågskär (665-10) och Norra Geta (672-10). På vissa rutor förekommer enbart vanliga arter, t ex Saggö (672-11) och Väderskär (672-13). Den bakomliggande orsaken är delvis den att rutorna är dåligt inventerade. Med på listorna har endast kommit allmänna och talrika "basarter". Mariehamn har Ålands mest unika fåglefauna. Mariehamns arter förekommer i snitt på 28 rutor, medan rutor med vanligare arter ger ett snitt på 50 rutor.

Ytterligare information om atlasräkningen står att finna i tidskriften *Linnut* 1/1996, 6/1996, 1/1997 och 2/1997.

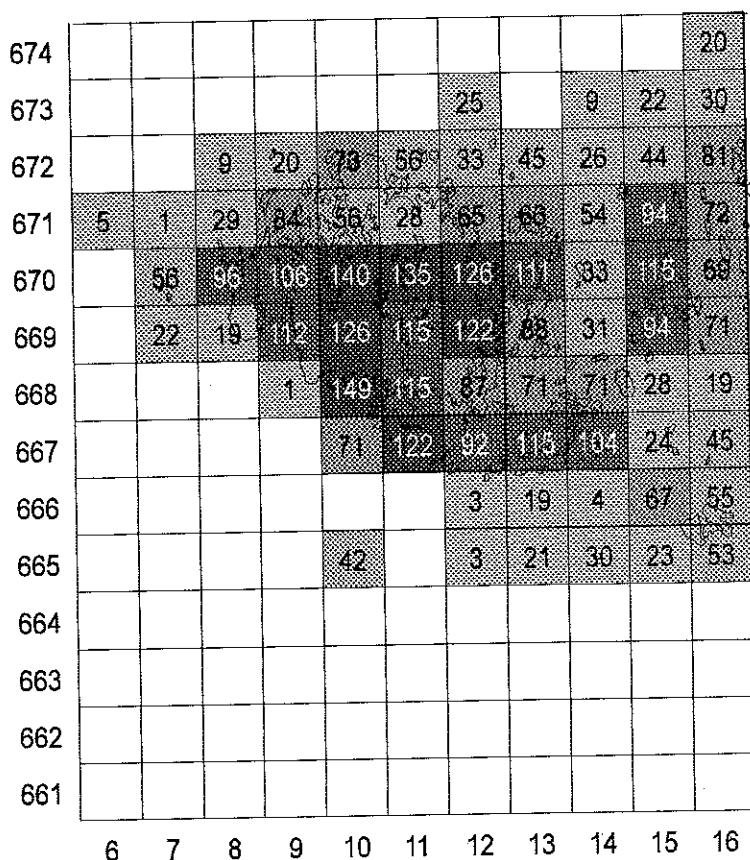

Fig 2. Antalet arter i de inventerade rutorna.

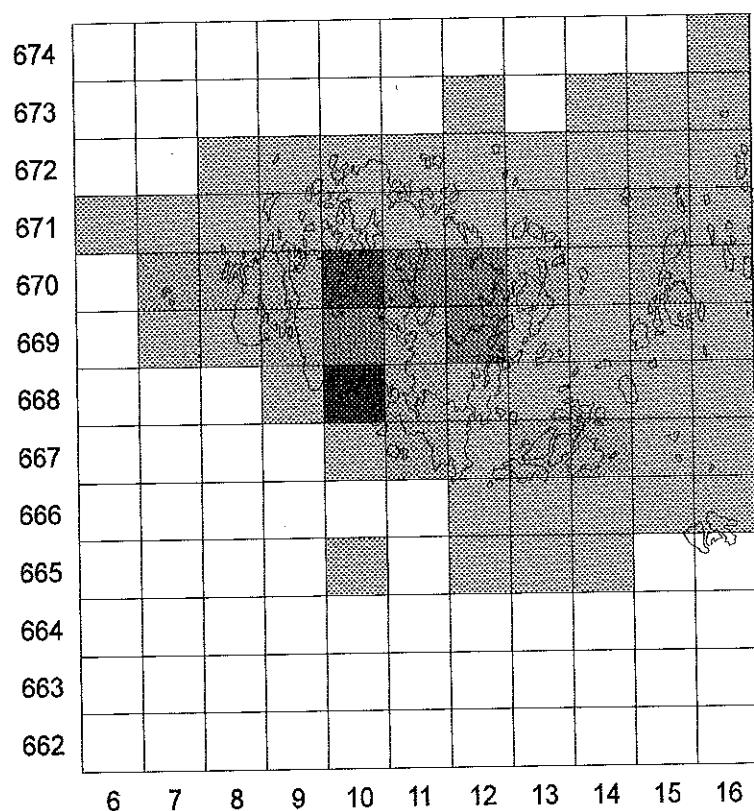

Fig 3. Raritetindex för rutorna

Tabell 1. Här finns Ålands alla häckande fågelarter. Rutan 668-10 har 148 arter, 670-10 ökar det totala artantlet med 9, 670-15 med 5 osv. Rutorna ser du i fig. 1.

(Fågelnamn, tre bokstäver från det vetenskapliga art- och släktnams början. Det används i atlas och ringmärkning. Till exempel PASMON är Passer montanus, pilfink. Undantag: TETRIX Tetrao tetrix, STECUS Stercorarius parasiticus, STEAEA Sterna paradiseae, PHYLUS Phylloscopus trochilus, PHYDES P. trochitoides, CORNIX Corvus coronix, CORRAX C. Corax, CARMEA carduelis flammea.)

66810	1	PASMON SITEUR RALAQU CYGOLO NUCCAR STRDEC HALALB TADTAD ANASTR ARDCIN BRACAN ANSANS ANSFAB PHACAR CRECRE ACRARU STECAS GAVARC PODCRI PODGRI PODAUR CYGCYG ANAPEN ANACRE ANAPLA ANAACU ANAQUE ANACLY AYTFER AYTFUL SOMMOL MELFUS BUCCLA MERSER MERMER PERAPI CIRCYA ACCGEN ACCNIS BUTBUT BUTLAG PANHAL BONBON TETRIX PHACOL PORPOR FULATR GRUGRU HAEOST CHADUB CHAHIA PLUAPR VANVAN PHIPUG GALGAL SCORUS TRIERY NUMARQ TRITOT TRINEB TRIOCH TRIGLA ACTHYP AREINT PHALOB LARRID LARCAN LARFUS LARARG LARMAR STEHIR CEPGRY STEAEA COLLIV COLOEN COLPAL CUCCAN BUBBUB ASIOTU CAPEUR APUAPU JYNTOR PICCAN DRYMAR DENMAJ DENMIN ALAARV RIPRIP HIRRUS DELURB ANTTRI ANTPRA MOTFLA MOTALB BOMGAR TROTRO PRUMOD ERIRUB LUSLUS PHOPHO SAXRUB OENOEN TURMER TURPIL TURPHI TURILI TURVIS ACRSCH ACRDUM ACRRIS ACRSCI HIPICT SYLCUR SYLCOM SYLBOR SYLATR PHYSIB PHYCOL PHYLUS REGREG MUSSTR FICHYP PARMON PARCRI PARATE PARCAE PARMAJ CERFAM LANCOL LANEXC GARGLA PICPIC CORMON CORNIX CORRAX STUVUL FRICOE PASDOM FRIMON CARCHL CARSPI CARCAN CARMEA LOXCUR CARERY PYRPYR EMBCT EMBHOR EMBSCH
67010	2	CIRAER AEGCAU GALCHL ANTSPI STECUS FALSUB TETURO AEGFUN LOCNAE
67015	3	FICPAR ALCTOR COCCOC ORIORI LOXPYT
67210	4	GAVSTE LULARB FALTIN PICTRI
66912	5	LIMLIM FALCOL STRALU
66510	6	URIAAL SYLNIS PHYDES
67115	7	AYTMAR PERINF
670 7	8	LOCFLU ASIFLA
67012	9	CINCIN

Lrk Åland informerar

RAPPORTMALL FÖR ÅLAND fr.o.m. 1998

1) Alla Rk-arter skall rapporteras skriftligen på svenska på rk-blankett till Lrk, som efter granskning och kopiering sänder rapporten till Rk.

Om rapportören ej behärskar svenska, kan en finskspråkig rk-blankett sändas i original direkt till Rk - men vi önskar samtidigt en kopia till Lrk som information!

(*Lrk) - arter rapporteras skriftligen och utförligt till Lrk Åland. Helst på svenska och gärna på Rk-blankett!

2) Rapportera vinterfynd av flyttfåglar, invasionsarters rörelser, kraftiga sträck och stora flockar som rastar! Alla observationer som observatören själv anser vara intressanta, är också intressanta för Lrk!

3) Den ordinarie personalens observationer vid fågelstationerna på Låg- och Signilskär, fyller som vanligt i de dagliga stationsblanketterna och delrapporterna. Rk- & Lrk-arter rapporteras på rk-blankett.

Hur shall jag rapportera?

- Sänd in dina rapporter regelbundet!
- Skriv på A4-papper eller sänd per e-post! Har du enstaka observationer så får du ringa in dem per telefon.
- Lista arterna i systematisk ordning, om det är en omfattande rapport! Är det bara en kort rapport (t.ex. från en exkursion) så kan rapporten skrivas som den står i din anteckningsbok.
- För att underlätta behandlingen av rapporten bör du skriva i följande ordning: art, lokal, datum, antal, ålder, kön samt eventuella anmärkningar.
- Observationer från andra år måste skrivas på separat papper!

Dessutom önskar Lrk Åland rapporter angående:

- nya arter eller raser för landskapet Åland (skriftlig redogörelse på Rk-blankett granskas av Lrk/Rk);
- uppgifter om spelplatser för orre (Tet rix) önskas, vinterobservationer av adulta havsörnar (Hal alb) samt detaljerade uppgifter om sträckande tranor (Gru gru);
- fenologiobservationer (alltså första och sista observationsdatum för flyttfåglar);
- hybrider.

Förklaringar:

(S) = dessa 25 arter är särskilt skyddsvärda på Åland och de har därmed utökat skydd i den åländska självstyrelselagen; uppgifter om häckningar behandlas konfidentiellt;

(*Lrk) = alla observationer rapporteras utförligt på Rk-blankett;

A = alla observationer rapporteras;

h = alla häckningar, troliga häckningar och alla observationer under häckningstid rapporteras;

vi = alla vinterobservationer (1.12-29.2) rapporteras;

m = observationer av flyttande fåglar rapporteras (t.ex. m50 = om man ser femtio eller fler sträckande individer passera en lokal vid ett tillfälle);

p = observationer av rastande fåglar rapporteras (t.ex. p5 = fem eller fler rastande på en lokal);

Å = uppgifter om sjungande individer (t.ex. 5Å = lokaler med fem eller fler fåglar sjungande).

Lrk Åland (Ålands Fågelskyddsförening r.f.)

Göran Andersson,

Bergvägen 12,

22410 GODBY

018 - 41 314 (hem); 41460; 41461 (skolan); 050 52 67 314; gal@aland.net

Christer Svedmark

018 - 42 442 (hem); 42352 (skolan); 049 87 18 50; csved@aland.net

Göran Sjuls

018 - 31 483 (hem); 41007 (arb); ÅMT 734 70 83

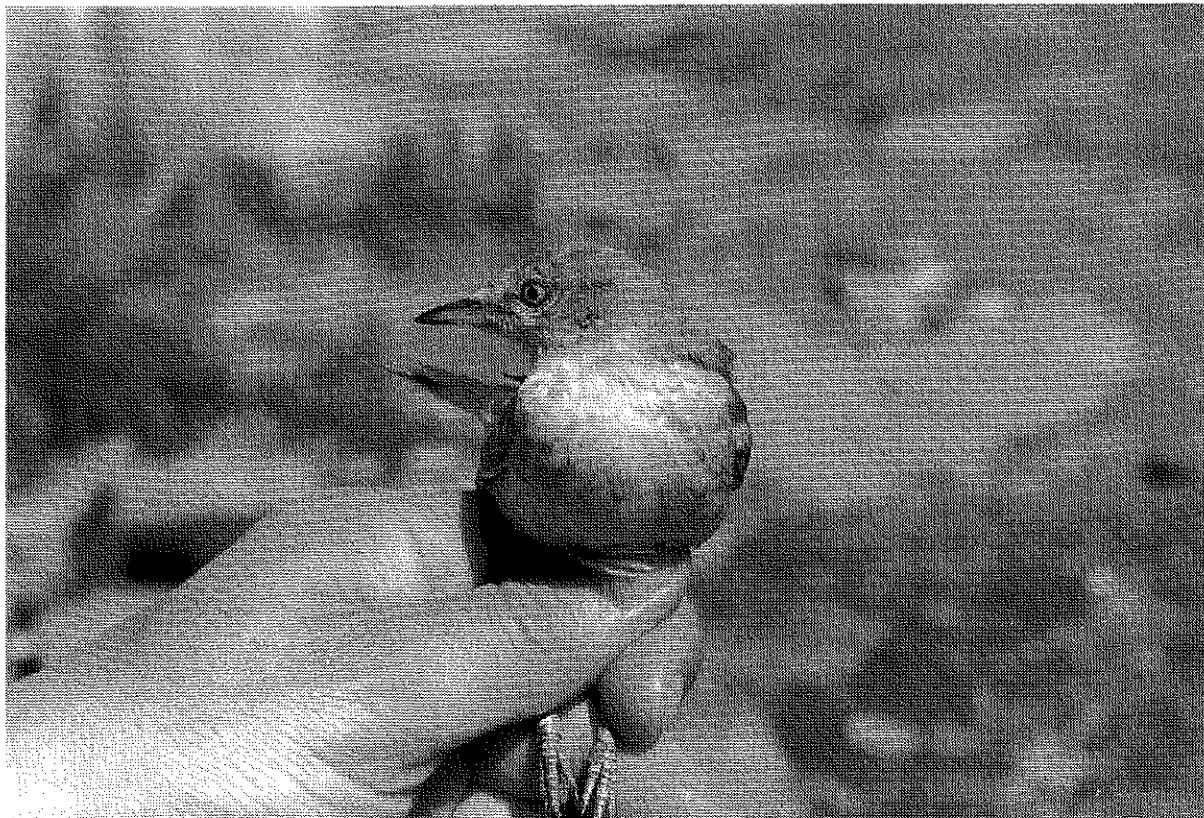
(S) SMÅLOM (<i>Gavia stellata</i>)	h; m50
(S) STORLOM (<i>G. arctica</i>)	h; m50
(*Lrk) VITNÄBBAD ISLOM (<i>G. adamsii</i>)	A (*Lrk: ej ad 1.5 - 15.6)
(*Lrk) obest islom (<i>G. ada/imm</i>)	A
SMÅDOPPING (<i>Tachybaptus ruficollis</i>)	A
GRÄHAKEDOPPING (<i>Podiceps grisegena</i>)	h; mp2
SVARTHAKEDOPPING (<i>P. auritus</i>)	h; mp2
STORSKARV (<i>Phalacrocorax carbo</i>)	h; mp50
Mellanskarv (<i>P. c. sinensis</i>)	A
RÖRDROM (<i>Botaurus stellaris</i>)	A
(*Lrk) ÄGRETTHÄGER (<i>Egretta alba</i>)	A
GRÄHÄGER (<i>Ardea cinerea</i>)	h; p5
(*Lrk) SVART STORK (<i>Ciconia nigra</i>)	A
VIT STORK (<i>C. ciconia</i>)	A
KNÖLSVAN (<i>Cygnus olor</i>)	p100 (ej Jomala Torpfjärden)
MINDRE SÅNGSVAN (<i>C. columbianus</i>)	A
(S) SÅNGSVAN (<i>C. cygnus</i>)	h; mp10
SÄDGÅS (<i>Anser fabalis</i>)	mp25
(*Lrk) SPETSBERGSGÅS (<i>A. brachyrhynchus</i>)	A
BLÄSGÅS (<i>A. albifrons</i>)	A
GRÄGÅS (<i>A. anser</i>)	h; mp50 (ej Hammarland, Jomala & Saltvik)
VITKINDAD GÅS (<i>B. leucopsis</i>)	A
PRUTGÅS (<i>B. bernicla</i>)	A
(*Lrk) Prutgås (<i>B. bernicla hrota</i>)	A
GRAVAND (<i>Tadorna tadorna</i>)	h; m5p2
BLÄSAND (<i>Anas penelope</i>)	h; mp100
SNATTERAND (<i>A. strepera</i>)	A
STJÄRTAND (<i>A. acuta</i>)	h; mp5
ÅRTA (<i>A. querquedula</i>)	A
SKEDAND (<i>A. clypeata</i>)	h; mp10
BRUNAND (<i>Aythya ferina</i>)	h; mp10
VIGG (<i>A. fuligula</i>)	m500; p1000
(S) BERGAND (<i>A. marila</i>)	A
EJDER (<i>Somateria mollissima</i>)	m500; p1000
(*Lrk) PRAKTEJDER (<i>S. spectabilis</i>)	A (*Lrk: ej ad hanne)
ALFÖRRÄDARE (<i>Polysticta stelleri</i>)	A
ALFÄGEL (<i>Clangula hyemalis</i>)	mp500
SJÖORRE (<i>Melanitta nigra</i>)	mp100
SVÄRTA (<i>M. fusca</i>)	mp100

KNIPA (<i>Bucephala clangula</i>)	mp100
SALSKRAKE (<i>Mergus albellus</i>)	A 1.5-31.8; mp10
SMÅSKRAKE (<i>M serrator</i>)	mp50
STORSKRAKE (<i>M merganser</i>)	mp200
BIVRÅK (<i>Pernis apivorus</i>)	A
(*Lrk) BRUN GLADA (<i>Milvus migrans</i>)	A
(S) HAVSÖRN (<i>Haliaeetus albicilla</i>)	vi adult; h; mp5
(S) BRUN KÄRRHÖK (<i>Circus aeruginosus</i>)	A 1.4 - 15.8
BLÅ KÄRRHÖK (<i>C cyaneus</i>)	A 1.5-31.7; m5; p3
(*Lrk) ÄNGSHÖK (<i>C pygargus</i>)	A
(*Lrk) stäpp-/ängshök (<i>C mac/pyg</i>)	A
DUVHÖK (<i>Accipiter gentilis</i>)	h; m5
SPARVHÖK (<i>A nisus</i>)	h; m50
ORMVRÅK (<i>Buteo buteo</i>)	h; m10; p5
FJÄLLVRÅK (<i>B lagopus</i>)	m5; p3
(*Lrk) obest skrikörn (<i>Aquila clara/pom</i>)	A
KUNGSÖRN (<i>Aquila chrysaetos</i>)	A 1.4 - 31.8; mp2
(S) FISKGJUSE (<i>Pandion haliaetus</i>)	h
(S) TORNFALK (<i>Falco tinnunculus</i>)	A 1.5 - 31.7; mp2
(*Lrk) AFTONFALK (<i>F vespertinus</i>)	A
(S) STENFALK (<i>F columbarius</i>)	h; mp2
LÄRKFALK (<i>F subbuteo</i>)	A
(*Lrk) JAKTFALK (<i>F rusticolus</i>)	A
(S) PILGRIMSFALK (<i>F peregrinus</i>)	A
JÄRPE (<i>Bonasa bonasia</i>)	A
(*Lrk) DALRIPA (<i>Lagopus lagopus</i>)	A
ORRE (<i>Tetrao tetrix</i>)	vi2; markspelande tuppar; h
(*Lrk) (S) TJÄDER (<i>Turogallus</i>)	A
(*Lrk) RAPPHÖNA (<i>Perdix perdix</i>)	A
(*Lrk) VAKTEL (<i>Coturnix coturnix</i>)	A
VATTENRALL (<i>Rallus aquaticus</i>)	A
SMÅFLÄCKIG SUMPHÖNA (<i>Porzana porzana</i>)	A
(*Lrk) MINDRE SUMPHÖNA (<i>P parva</i>)	A
(S) KORNKNARR (<i>Crex crex</i>)	A
RÖRHÖNA (<i>Gallinula chloropus</i>)	A
SOTHÖNA (<i>Fulica atra</i>)	vi25; p50
(S) TRANA (<i>Grus grus</i>)	h; mp10
(*Lrk) SKÄRFLÄCKA (<i>Recurvirostra avosetta</i>)	A
MINDRE STRANDPIPARE (<i>Charadrius dubius</i>)	h; mp5
(S) STÖRRE STRANDPIPARE (<i>C hiaticula</i>)	h; mp25
(*Lrk) FJÄLLPIPARE (<i>C morinellus</i>)	A
LJUNGPIPARE (<i>Pluvialis apricaria</i>)	h; p50; Haga p100
TOFSVIPA (<i>Vanellus vanellus</i>)	mp100
SANDLÖPARE (<i>Calidris alba</i>)	A

SMÅSNÄPPA (<i>C minuta</i>)	A
MOSNÄPPA (<i>C temminckii</i>)	mp10
SPOVSNÄPPA (<i>C ferruginea</i>)	A
SKÄRSNÄPPA (<i>C maritima</i>)	A
(S) KÄRRSNÄPPA; sydl ras (<i>C alpina schinzii</i>)	h
MYRSNÄPPA (<i>Limicola falcinellus</i>)	A
BRUSHANE (<i>Philomachus pugnax</i>)	h; 1.5-30.6 p10; p25
DVÄRGBECKASIN (<i>Lymnocryptes minimus</i>)	A
(*Lrk) DUBBELBECKASIN (<i>Gallinago media</i>)	A (*Lrk: ej 15.8 - 15.10)
(S) RÖDSPOV (<i>Limosa limosa</i>)	A
SMÄSPOV (<i>Numenius phaeopus</i>)	h; mp5
STORSPOV (<i>N arquata</i>)	h; mp10
(*Lrk) DAMMSNÄPPA (<i>Tringa stagnatilis</i>)	A
GRÖNBENA (<i>T glareola</i>)	h; mp50
(*Lrk) TEREKSNÄPPA (<i>Xenus cinereus</i>)	A
SMALN. SIMSNÄPPA (<i>Phalaropus lobatus</i>)	mp5
(*Lrk) BREDSTJ. LABB (<i>Stercorarius pomarinus</i>)	A (*Lrk: ej ad 1.5 - 15.6)
LABB (<i>S parasiticus</i>)	h; mp5
(*Lrk) FJÄLLABB (<i>S longicaudus</i>)	A
DVÄRGMÅS (<i>Larus minutus</i>)	A
SKRATTMÅS (<i>L ridibundus</i>)	h
(S) SILLTRUT (<i>L fuscus</i>)	h; mp5
(*Lrk) VITTRUT (<i>L hyperboreus</i>)	A (*Lrk: ej 1.11 - 30.4)
TRETÄIG MÅS (<i>Rissa tridactyla</i>)	A
(S) SKRÄNTÄRNA (<i>Sterna caspia</i>)	h; p5
(*Lrk) KENTSK TÄRNA (<i>S sandvicensis</i>)	A
(*Lrk) SMÄTÄRNA (<i>S albifrons</i>)	A
(*Lrk) SVARTTÄRNA (<i>Chlidonias niger</i>)	A (*Lrk: ej ad i sommardräkt)
(S) SILLGRISSLA (<i>Uria aalge</i>)	h; m5
TORDMULE (<i>Alca torda</i>)	h; m25
TOBISGRISSLA (<i>Cephus grylle</i>)	h; m50
SKOGSDUVVA (<i>Columba oenas</i>)	h; mp50
TURKDUVVA (<i>Streptopelia decaocto</i>)	A
TURTURDUVVA (<i>S turtar</i>)	A
(S) BERGUV (<i>Bubo bubo</i>)	h; 2Ä
FJÄLLUGGLA (<i>Nyctea scandiaca</i>)	A
HÖKUGGLA (<i>Surnia ulula</i>)	A
(*Lrk) SPARVUGGLA (<i>Glaucidium passerinum</i>)	A (*Lrk: ej ringmärkta)
(*Lrk) (S) KATTUGGLA (<i>Strix aluco</i>)	A
HORNUGGLA (<i>Asio otus</i>)	h;
JORDUGGLA (<i>A flammeus</i>)	A 1.5-31.8
PÄRLUGGLA (<i>Aegolius funereus</i>)	A
(S) NATTSKÄRRA (<i>Caprimulgus europaeus</i>)	A

KUNGSFISKARE (<i>Alcedo atthis</i>)	A
(*Lrk) BLÅKRÅKA (<i>Coracias garrulus</i>)	A
HÄRFÅGEL (<i>Upupa epops</i>)	A
GRÅSPETT (<i>Picus canus</i>)	A
(*Lrk) VITTRYGGIG HACKSPETT (<i>D leucotos</i>)	A
MINDRE HACKSPETT (<i>Dendrocopos minor</i>)	A
(S) TRETÅIG HACKSPETT (<i>Picoides tridactylus</i>)	A
(S) TRÄDLÄRKA (<i>Lullula arborea</i>)	A 1.3-31.8
BERGLÄRKA (<i>Eremophila alpestris</i>)	A
(S) BACKSVALA (<i>Riparia riparia</i>)	h
(*Lrk) STÖRRE PIPLÄRKA (<i>Anthus richardi</i>)	A (*Lrk: ej ringmärkta)
RÖDSTRUPIG PIPLÄRKA (<i>A cervinus</i>)	A 1.5-30.6; mp5
SKÄRPIPLÄRKA (<i>A petrosus</i>)	h; mp5
GULÄRLA (<i>Motacilla f. flava & thunbergi</i>)	h; mp25
(*Lrk) FORSÄRLA (<i>M cinerea</i>)	A (*Lrk: ej ringmärkta)
SIDENSVANS (<i>Bombycilla garrulus</i>)	A 1.5-30.6; mp100
STRÖMSTARE (<i>Cinclus cinclus</i>)	A
NÄKTERGAL (<i>Luscinia luscinia</i>)	5A
BLÅHAKE (<i>L svecica</i>)	Ä; p5
(Lrk*) BLÅSTJÄRT (<i>Tarsiger cyanurus</i>)	A
SVART RÖDSTJÄRT (<i>Phoenicurus ochrurus</i>)	A
RINGTRAST (<i>Turdus torquatus</i>)	A
DUBBELTRAST (<i>T viscivorus</i>)	h
GRÄSHOPPSSÅNGARE (<i>Locustella naevia</i>)	A
FLODSÅNGARE (<i>L fluviatilis</i>)	A
SÄVSÅNGARE (<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>)	3Ä
BUSKSÅNGARE (<i>A dumetorum</i>)	A
KÄRRSÅNGARE (<i>A palustris</i>)	A
RÖRSÅNGARE (<i>A scirpaceus</i>)	3Ä
TRASTSÅNGARE (<i>A arundinaceus</i>)	A
HÖKSÅNGARE (<i>Sylvia nisoria</i>)	A
LUNDSÅNGARE (<i>Phylloscopus trochiloides</i>)	A
(*Lrk) KUNGSFÅGELSÅNGARE (<i>P proregulus</i>)	A (*Lrk: ej Låg- & Signilskär)
(*Lrk) TAIGASÅNGARE (<i>P inornatus</i>)	A (*Lrk: ej Låg- & Signilskär)
(S) MINDRE FLUGSNAPPARE (<i>Ficedula parva</i>)	A
SKÄGGMES (<i>Panurus biarmicus</i>)	A
STJÄRTMES (<i>Aegithalos caudatus</i>)	h
(*Lrk) LAPPMES (<i>P cinctus</i>)	A
TOFSMES (<i>P cristatus</i>)	A
(*Lrk) NÖTVÄCKA (<i>Sitta europaea</i>)	A (*Lrk: ej ringmärkta)
SOMMARGYLILING (<i>Oriolus oriolus</i>)	A
TÖRNSKATA (<i>Lanius collurio</i>)	h
NÖTKRÅKA (<i>Nucifraga caryocatactes</i>)	h; m
KAJA (<i>Corvus monedula</i>)	m500

RÅKA (<i>C frugilegus</i>)	h; mp10
KRÅKA (<i>C corone cornix</i>)	m1000
(*Lrk) svart kråka (<i>C corone corone</i>)	A
KORP (<i>C corax</i>)	mp25
(*Lrk) GULHÄAMPLING (<i>Serinus serinus</i>)	A (*Lrk: ej ringmärkta)
STEGLITS (<i>Carduelis carduelis</i>)	h; mp5
HÄAMPLING (<i>C cannabina</i>)	h; p50
VINTERHÄAMPLING (<i>C flavirostris</i>)	A
GRÄSISKA (<i>C flammea</i>)	A 1.5-31.7
SNÖSISKA (<i>C hornemannii</i>)	A
BÄNDELKORSNÄBB (<i>Loxia leucoptera</i>)	A
TALLBIT (<i>Pinicola enucleator</i>)	A
STENKNÄCK (<i>Coccothraustes coccothraustes</i>)	A
LAPPSPARV (<i>Calcarius lapponicus</i>)	A
SNÖSPARV (<i>Plectrophenax nivalis</i>)	mp20
ORTOLANSPARV (<i>Emberiza hortulana</i>)	A
VIDESPARV (<i>E rustica</i>)	A
(*Lrk) DVÄRGSPARV (<i>E pusilla</i>)	A (*Lrk: ej ringmärkta)
(*Lrk) GYLLENSPARV (<i>E aureola</i>)	A (*Lrk: ej ringmärkta)

5 juni 1997: Höksångare ringmärktes på Lågskär i strålande försommarväder. Foto: Christer Buddgård.

